اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۱۷ مهر ۱۴۰۲
• ۲۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۵
• ۹ اکتبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۳۷ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۴۱۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

دولت‌های مسلمان در پشتیبانی از فلسطین وارد میدان شوند

رئیس‌جمهوری به‌مناسبت پیروزی مقاومت فلسطین، در پیامی جنگ‌طلبی را به ضرر صهیونیست‌ها دانست و از دولت‌های مسلمان خواست تا همگام با امت اسلام در پشتیبانی از ملت فلسطین صادقانه وارد میدان شوند.

به گزارش ایرنا، ابراهیم رئیسی در پیامی به‌مناسبت پیروزی‌های مقاومت فلسطین نوشت: و سرانجام، آه ملتی مظلوم به توفانی بر ظالمان تبدیل شد. خورشید نصرت الهی بار دیگر از فلسطین طلوع کرده و قلوب مومنین را شاد، آزادگان جهان را سرافراز و ظالمان را خوار و زبون کرده است. سلام و درود خدا و همه بندگان صالح و آزاده‌اش بر ملت مقاوم و رشید فلسطین که در حرکتی تاریخ‌ساز، جهان ظلم را به وحشت انداخت و شگفت‌زده کرد.

رئیسی با تاکید بر اینکه جنگ‌طلبی به ضرر صهیونیست‌هاست متذکر شد: دشمن صهیونیستی نیز بداند که معادله تغییر کرده است؛ جنگ‌طلبی به ضرر صهیونیست‌هاست. ملت فلسطین پیروز این میدان است.

یادداشت‌های امروز

قطعات قاچاق و تقلبی تولید را کم‌رمق می‌کند
۴

دوختن کت برای یک دکمه
۶

نفس‌کشیدن اقتصاد با امضای برجام
۱۴

گفت‌وگو

حکمرانی رویکرد دوگانه بر اقتصاد
۱۲

گزارش‌های روز

ایجاد بازار رقابتی، تنها راهکار مبارزه با قاچاق
۴

خطر قیمت‌گذاری غیرشفاف بیخ گوش بازار
۹و۱۰

مقصد این مسیر رکود است!
۸

مالیاتی که به سود شهرداری‌ها است
۱۳

بررسی صمت از تاثیر «طوفان‌الاقصی» در فردوسی

آتش جنگ بر جان بازار ارز افتاد
۱۴

عکس: آیدا فریدی

مناقصه عمومی تامین ۲ دستگاه پمپ وکیوم

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد تامین ۲ دستگاه پمپ وکیوم برای کارخانه خود، واقع در استان کردستان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۳۰ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (بخش دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه گران
به شماره ۱۴۰۲/۵۰

نوبت اول
شناسه ۱۵۸۰۱۵۸

شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان

شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان (به‌عنوان دستگاه مناقصه‌گزار) درنظر دارد ارزیابی کیفی به منظور احداث کامل خط ۲۳۰ کیلوولت دو مداره پست اختیارآباد به شماره ثبت ۳۶ ۲۰۰۲۰۰۱۴۰۶۰۰۰۰ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری ارزیابی کیفی از دریافت اسناد و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا تهیه لیست پیشنهاددهندگان دارای صلاحیت از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است پیشنهاددهندگان در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند.

لذا از کلیه شرکت‌های واجد شرایط مرتبط با موضوع فوق‌الذکر که مایل به شرکت در ارزیابی کیفی هستند به شرح ذیل دعوت می‌گردد.

- تاریخ انتشار فراخوان در سامانه: ساعت ۱۲ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۸
- آخرین مهلت دریافت مدارک استعلام ارزیابی کیفی از سامانه: ساعت ۱۹ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۶
- آخرین مهلت بارگذاری اسناد به همراه اسناد و مدارک درخواستی حداکثر تا ساعت ۸ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۳
- بابت دریافت اسناد ارزیابی وجهی اخذ نخواهد شد.
- دارا بودن گواهینامه صلاحیت پیمانکاری معتبر با پایه حداقل ۳ در رشته نیرو از سازمان برنامه و بودجه کشور و گواهینامه صلاحیت ایمنی معتبر جهت شرکت در ارزیابی کیفی الزامیست.
- سایر شرایط و اطلاعات مربوط به فراخوان در اسناد استعلام ارزیابی کیفی موجود می‌باشد.

به مدارک و اسناد فاقد امضاء، مخدوش و غیرمستند ترتیب اثر داده نخواهد شد و پس از بررسی اسناد و مدارک بارگذاری شده در چارچوب ضوابط و مقررات از شرکت‌های واجد شرایط برای دریافت اسناد مناقصه دعوت بعمل می‌آید. بدیهی است بارگذاری مدارک هیچگونه حقی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

- ضمناً آگهی در سایت اینترنتی به آدرس‌های http://iets.mporg.ir و WWW.krec.co.ir و WWW.Tavanir.org.ir در دسترس می‌باشد.

روابط عمومی شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۱۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۷/۱۸

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز
انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته ،امید است در سایه تاییدات الهی و با کوله باری از تجربه شما شاهد تحولات چشمگیر در صنعت البرز باشیم

شرکت صنایع شیمیایی پوشش رنگ(علی‌نیا)

گروه فراطرح
همیشه برنده‌اید

پاشنه آشیل صنعت فولاد ایران کجاست؟

چالش‌های صنعت فولاد ایران عمدتاً از منظر زنجیره تولید مورد بررسی، آسیب‌شناسی و ارائه راه‌حل قرار گرفته است، اما شگفت‌انگیز این است که یکی از فوری‌ترین چالش‌های صنعت فولاد کشور نه در زنجیره تولید، بلکه در زنجیره مصرف قرار دارد! در واقع، عارضه‌یابی‌ها و راهکارها در صنعت فولاد عمدتاً بر سمتِ عرضه متمرکز بوده؛ درست در حالی که بحرانی بزرگ در سمتِ تقاضا وجود دارد که سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در این صنعت (یعنی سمتِ عرضه) را تهدید می‌کند.

برای ملموس شدن بحث از یک مثال عینی آغاز می‌کنیم: در دو ماهه تیر و مرداد سال جاری، یعنی در اوج فصل ساخت‌وساز در کشور و همزمان در اوج محدودیت‌های برق در سال جاری (در اوج مشکلات سمتِ عرضه فولاد و اوج فصلیِ تقاضا برای فولادهای ساختمانی)، حجم کلی عرضه میلگرد ساختمانی در بورس کالا، حدود ۲ میلیون تن بوده که تنها ۳۴۲ هزار تن آن معامله شده و در واقع ۸۳ درصد حجم عرضه‌های میلگرد مشتری نداشته است! نکته اینجاست که در این دو ماه، اگر به واسطه محدودیت برق، سمت عرضه مشکلی نمی‌داشت و با نهایت توان تولید می‌کرد، بحران تقاضای ضعیف (بحران سمت تقاضا) حادتر می‌شد.

نگاهی به مصرف سرانه فولاد در ایران

بنا به گزارش انجمن جهانی فولاد، مصرف ظاهری سرانه محصولات فولادی در ایران در سال ۲۰۲۲ تنها ۲۱۵,۴ کیلوگرم به ازای هر نفر بوده است. مصرف ظاهری محصولات فولادی در ایران از سال ۲۰۱۵ تاکنون هر سال کمتر از ۲۵۰ کیلوگرم به ازای هر نفر بوده است؛ این در حالی است که طرح جامع فولاد، مصرف سرانه فولاد در کشور را ۴۰۰ کیلوگرم درنظر گرفته است. برای مقایسه در سال ۲۰۲۲ با وجود جهش بهای انرژی و تبعات اقتصادی جنگ اوکراین، مصرف ظاهری سرانه محصولات فولادی در ترکیه ۳۶۰ کیلوگرم، در ایتالیا ۴۲۲ کیلوگرم، در چین ۶۴۶ کیلوگرم و در کره جنوبی ۹۸۸ کیلوگرم بوده است.

چالش بخش مسکن برای صنعت فولاد

یکی از مهم‌ترین دلایل مصرف پایین فولاد در ایران، بحران مزمن در بخش مسکن است. بنا به آمارهای بانک مرکزی، در دوره ۱۰ ساله ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۰، میانگین نرخ رشد سالانه سرمایه‌گذاری در بخش ساختمان منفی ۵,۲ درصد بوده است. این در حالی است که در همین دوره، میانگین نرخ رشد سالانه تولید میلگرد در ایران مثبت ۶,۲ درصد بوده است. بحران سرمایه‌گذاری در بخش مسکن، باعث بحران تقاضای مصرفی خصوصاً برای مقاطع طویل فولادی شده است.

اما دلیل بحران سرمایه‌گذاری در بخش مسکن چیست؟ ایران دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد جهان، هشتمین تولیدکننده بزرگ فولاد سیمان دنیا و هجدهمین کشور پهناور دنیا است و قاعدتاً نباید مشکلی در ساخت مسکن داشته باشد. ریشه بحران بخش مسکن در ایران به سهم بسیار بالای زمین از قیمت تمام‌شده مسکن بازمی‌گردد. بنا به آمارهای وزارت راه و شهرسازی، سهم زمین در قیمت مسکن در ایران به ۶۰ درصد می‌رسد و در شهر تهران این عدد به ۷۰ درصد نیز می‌رسد. برای مقایسه، طبق محاسبات کتاب جامع-آماری تحلیلی فولاد ایران، سهم فولاد در قیمت ساختمان در تمام ماه‌های سال ۱۴۰۱، بین ۱,۴ تا ۲,۱ درصد در نوسان بوده است. به جرأت می‌توان گفت بازار زمین در ایران تنها بازار غیرتنظیم‌شده (Unregulated Market) و تنها بازاری است که به صورت مستقیم و غیرمستقیم، هیچ مقرراتی بر آن حاکم نیست. حتی بازار آب‌نبات در ایران از طریق تنظیم بازار شکر، مقررات‌یابی می‌شود اما در بازار مسکن هیچ‌گونه رگولاتوریِ قیمتی دیده نمی‌شود. این امر باعث دهه‌ها احتکار زمین و سفته‌بازی مبتنی بر زمین در ایران شده است. عجیب اینجاست که بعضاً به‌خاطر ایجاد ثبات در قیمت مسکن، نرخ فولاد و سیمان در کشور با بخشنامه‌های متعدد کنترل می‌شود، اما بر بازار زمین که بیشترین سهم را در قیمت مسکن دارد، هیچ مقرراتی حاکم نیست!

بخش مسکن با بیش از ۱۵۰ فعالیت اقتصادی، ارتباط تنگاتنگ و گسترده دارد و ۱۲ درصد اشتغال کشور به این بخش مربوط می‌شود. بنابراین، پس‌لرزه‌های بحران در بخش مسکن را مستقیماً سایر بخش‌های اقتصادی نیز حس می‌کنند. از این منظر می‌توان گفت که پدیده احتکار زمین و گران‌فروشی و حباب‌سازیِ طولانی‌مدت در بازار زمین، منافع تمام فعالان اقتصادی و کلیه تولیدکنندگان در ایران را به خطر انداخته است. منافع محتکران زمین برخلاف منافع تمام فعالان اقتصادی در ایران است. این خطر البته برای تولیدکنندگان صنعت فولاد بسیار بزرگ‌تر است چرا که بخش مسکن و زیرساخت، بزرگ‌ترین بخش مصرف‌کننده فولاد در هر کشوری است.

تهدید اتکای بیش از حد به بازار جهانی فولاد

وقتی مصرف فولاد در داخل کشور در بلندمدت بسیار پایین باشد، با توجه به حجم تولید فولاد در ایران، راهی جز این نیست که تولیدکنندگان فولاد کشور بیش از پیش به بازارهای خارجی وابسته شوند. این موضوع یک تهدید جدی است؛ چرا که در بازارهای جهانی کامودیتی‌ها، از نفت، مس و سایر فلزات غیرآهنی گرفته تا غلات و لیتیوم، هیچ کالایی را سراغ نداریم که به اندازه فولاد در ابعاد جهانی با مازاد عرضه مواجه باشد. علاوه بر این‌که در بازارهای بسیار بزرگی نظیر چین، حجم بسیار زیادی از مازاد عرضه فولاد دیده می‌شود، مناطق بسیار کوچکی نظیر اقلیم کردستان عراق نیز تولید فولاد را افزایش داده‌اند و این منطقه اخیراً بر واردات میلگرد، تعرفه ۳۰ درصدی وضع کرده است. حجم عرضه فولاد در ایران نیز در حال افزایش است و ظرفیت تولید فولاد کشور که در سال ۱۴۰۱، ۴۴,۶ میلیون تن بوده تا سال ۱۴۰۴ به ۵۵ میلیون تن خواهد رسید. در چنین شرایطی، حل بحران مصرفِ پایین فولاد در کشور، اهمیت حیاتی دارد چرا که در غیر این‌صورت، تولیدکنندگان فولاد کشور از نوسانات بازارهای جهانی فولاد، یعنی بازارهایی که اسیر مازاد شدید عرضه و انواع و اقسام تعرفه‌های وارداتی است، آسیب شدیدی خواهند دید.

تهیه و تنظیم: روابط عمومی گروه فراطرح / آدرس وب‌سایت: www.faratarhgroup.com / شماره تماس: ۰۲۱۲۸۷۷۷ / آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ملت، خیابان مهراد، پلاک ۵۷

روی خط خبر

کابوس فروپاشی رژیم صهیونیستی به یقین تبدیل شد

رئیس ستادکل نیروهای مسلح گفت: «طوفان‌الاقصی» کابوس فروپاشی رژیم صهیونیستی را برای سران این رژیم به یقین تبدیل و ثابت کرد، برخی تلاش‌های مذبوحانه مانند نمایش مضحک روند عادی‌سازی، قادر نخواهند بود تا روند رو به افول و فروپاشی خانه عنکبوت را کند کنند. به‌گزارش ایرنا، سردار محمد باقری، رئیس ستادکل نیروهای مسلح درباره عملیات غرورآفرین حماس در برابر رژیم اشغالگر اسرائیل، پیامی صادر کرد.در متن پیام سردار سرلشکر پاسدار محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران آمده است: عملیات ترکیبی و غرورآفرین گروه‌های مبارز فلسطینی تحت‌عنوان «طوفان‌الاقصی» علیه مواضع و استحکامات رژیم تا بن دندان مسلح صهیونیستی در سرزمین‌های اشغالی، بار دیگر هیبت دروغین و قدرت پوشالی این رژیم اشغالگر را به‌اثبات رساند.این پیام افزود: رزمندگان مقاومت فلسطینی در این عملیات غافلگیرانه که از هوا، دریا و زمین علیه مواضع ارتش رژیم صهیونیستی تدارک دیده بودند، صحنه‌های درخشانی از مقاومت و ایستادگی یک ملت رنجدیده و تحت‌ستم را به‌منصه ظهور نشاندند.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح بیان کرد: ملتی که پس از چند دهه ظلم و ستم تحمیلی، اکنون به پشتوانه نسل جوان باانگیزه و متکی بر اسلام و در سایه اعتماد به وعده الهی، به چنان قدرتی دست یافته که تحلیلگران و استراتژیست‌های نظامی جهان را به‌حیرت واداشته است.

طوفان‌الاقصی حرکت خودجوش گروه‌های مقاومت بود

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: عملیات «طوفان‌الاقصی» حرکت خودجوش گروه‌های مقاومت و ملت مظلوم فلسطین در دفاع از حقوق مسلم و انکارناپذیر خود و واکنش طبیعی آنان است.

به‌گزارش مهر، ناصر کنعانی در واکنش به تحولات اخیر در فلسطین اشغالی و عملیات گروه‌های مقاومت فلسطینی علیه اشغالگران صهیونیست گفت: عملیات «طوفان‌الاقصی» حرکت خودجوش گروه‌های مقاومت و ملت مظلوم فلسطین در دفاع از حقوق مسلم و انکارناپذیر خود و واکنش طبیعی آنان نسبت به سیاست‌های جنگ‌افروزانه، تحریک‌آمیز و آتش‌افروز رژیم صهیونیست‌ها به‌ویژه نخست‌وزیر افراطی و ماجراجوی رژیم غاصب صهیونیستی است.کنعانی تاکید کرد: حق ذاتی ملت مظلوم فلسطین در دفاع از نفس، سرزمین و مقدسات خویش در مقابل اشغال، تجاوز، تعدی روزمره و تروریسم سازمان‌یافته رژیم صهیونیستی، براساس کلیه موازین شناخته‌شده بین‌المللی و اصول بنیادین حقوق بین‌الملل حقی طبیعی و مشروع است.

سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: تداوم هتک‌حرمت صهیونیست‌های افراطی و نژادپرست به مقدسات اسلامی و قبله نخست مسلمین در ماه‌ها و هفته‌های اخیر از یک‌سو و استمرار سیاست کشتار و جنایات و تجاوزات رژیم صهیونیستی علیه مردم مظلوم فلسطین، به‌ویژه زنان، کودکان و اسرای فلسطینی در بند زندان‌های اسرائیل، در سایه سکوت و بی‌عملی جامعه بین‌الملل و مدعیان جهانی حقوق بشر، راهی جز مقاومت و اتکای به توان ذاتی خود برای ملت و مقاومت فلسطین در برابر صهیونیست‌ها باقی نگذاشته است.

کنعانی خاطرنشان کرد: جمهوری اسلامی ایران ضمن تاکید مجدد بر حق ذاتی و قانونی مردم فلسطین در دفاع از خود در برابر جنایات ۷۵ساله غاصبان سرزمین فلسطین، مسئولیت تداوم و گسترش خشونت و کشتار علیه فلسطینیان را برعهده رژیم اشغالگر صهیونیستی و حامیان شناخته‌شده این رژیم دانسته و کشورهای اسلامی را به حمایت از مسجدالاقصی و حمایت از حقوق مسلم مردم فلسطین فرامی‌خواند.

تشکیل جلسه فوق‌العاده درباره تحولات فلسطین

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس از برگزاری نشست فوق‌العاده این کمیسیون درباره تحولات اخیر در فلسطین خبر داد. ابراهیم رضایی در گفت‌وگو با ایرنا از تشکیل جلسه فوق‌العاده کمیسیون امنیت ملی درباره تحولات اخیر فلسطین و منطقه خبر داد و بیان کرد: این جلسه با حضور مسئولان دستگاه‌های مربوطه و نماینده جهاد اسلامی تشکیل می‌شود.به‌گزارش ایرنا، رزمندگان مقاومت فلسطین از صبح روز شنبه عملیات همه‌جانبه و بی‌نظیر خود را از غزه (جنوب) علیه مواضع رژیم صهیونیستی در سرزمین‌های اشغالی آغاز کرده‌اند؛ عملیاتی که در عمر ۷۵ساله اشغالگران غاصب نظیر نداشته و صهیونیست‌ها را در شوک فرو برده است. عملیات همه‌جانبه و پیچیده مقاومت فلسطین در سرزمین‌های اشغالی از غزه آغاز شده است و اخبار غیررسمی حکایت از آماده شدن گروه‌های مقاومت در کرانه باختری و سراسر سرزمین‌های اشغالی علیه صهیونیست‌ها حکایت دارد.اسارت ۳۵ نظامی صهیونیست و اعلام آن از سوی حماس و تایید آن از سوی منابع صهیونیستی، فقط در طول ۳ ساعت اولیه عملیات، از دیگر رویدادهای مهم عملیات بی‌نظیر رزمندگان فلسطینی است. با آغاز حمله همه‌جانبه رزمندگان مقاومت ارتش فلسطین به مواضع صهیونیست‌ها در سرزمین‌های اشغالی، ارتش این رژیم صهیونیستی، نظامیان ذخیره خود را فراخواند.

رهبر معظم انقلاب در دیدار مسئولان نظام و میهمانان کنفرانس وحدت

رژیم غاصب صهیونیستی، رفتنی است

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار مسئولان نظام، سفرای کشورهای اسلامی و میهمانان کنفرانس وحدت (۱۱ مهر ۱۴۰۲) فرمودند: رژیم غاصب، رفتنی است. امروز جوانان و نهضت فلسطینی از همیشه سرحال‌تر و آماده‌تر است. حتما سرطان رژیم صهیونیستی به فضل الهی به‌دست خود مردم فلسطین و نیروهای مقاومت در کل منطقه ریشه‌کن خواهد شد؛ ان‌شاءالله.

به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، رهبر معظم انقلاب در بخش دیگری از سخنان‌شان بااشاره به مناسبت هفته وحدت، سران و سیاستمداران کشورهای اسلامی و صاحب‌نظران و نخبگان جهان اسلام را به تفکر روی این پرسش فراخواندند که «دشمن اتحاد کشورهای اسلامی کیست و اتحاد مسلمانان به چه کسانی ضرر می‌زند و مانع دست‌درازی و غارتگری و دخالت‌های آنها می‌شود؟»

ایشان با تاکید بر اینکه اتحاد کشورهای اسلامی در منطقه غرب‌آسیا و شمال افریقا مانع دزدی، زورگویی و دخالت‌های امریکا خواهد شد، گفتند: امروز امریکا به کشورهای منطقه ضربه سیاسی و اقتصادی می‌زند، نفت سوریه را می‌دزدد، داعش ظالم و وحشی و خونخوار را در اردوگاه‌های خود محافظت و نگهداری می‌کند تا در روز نیاز دوباره به میدان بیاورد و در امور کشورها دخالت می‌کند، اما اگر همه متحد باشیم و ایران، عراق، سوریه، لبنان، عربستان، مصر، اردن و کشورهای حاشیه خلیج‌فارس خط مشی واحدی را در مسائل اساسی و کلی اتخاذ کنند، قدرت‌های زورگو نمی‌توانند و جرأت نمی‌کنند در امور داخلی و سیاست خارجی آنها دخالت کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: ما همچنان‌که بارها گفته‌ایم هیچ‌کسی را به جنگ و اقدام نظامی تشویق نمی‌کنیم و از آن اجتناب هم می‌کنیم، بنابراین دعوت به با هم بودن و اتحاد، برای جلوگیری از جنگ‌افروزی امریکا است، چراکه آنها جنگ‌افروزی می‌کنند و همه جنگ‌های منطقه، عامل خارجی دارد.

ایشان تعمق همه سران و شخصیت‌های جهان اسلام بر مسئله حیاتی اتحاد را ضروری خواندند و درباره مسئله دیگر منطقه یعنی جنایت‌های مستمر رژیم صهیونیستی، گفتند: امروز این رژیم نه‌فقط از جمهوری اسلامی ایران، بلکه از همه کشورهای اطراف خود، همچون مصر، سوریه و عراق نیز لبریز از کینه و غیظ است.

ایشان مسئله فلسطین و غصب و بیرون راندن ملتی از خانه‌های خود و شکنجه و کشتار آنها را مسئله اول چند ده سال اخیر دنیای اسلام خواندند و تاکید کردند: نظر قطعی جمهوری اسلامی این است؛ دولت‌هایی که قمار عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی را سرمشق کار خود قرار دهند، ضرر خواهند کرد، چراکه این رژیم رفتنی است و آنها در حال شرط‌بندی روی اسب بازنده هستند.

رهبر معظم انقلاب جوانان فلسطینی و نهضت ضدغصب و ضدظلم فلسطین را امروز سرزنده‌تر، بانشاط‌تر و آماده‌تر از همیشه دانستند و گفتند: ان‌شاءالله این نهضت به نتیجه خواهد رسید و همچنان‌که امام بزرگوار از رژیم غاصب به سرطان تعبیر کردند، این رژیم به‌دست خود مردم فلسطین و نیروهای مقاومت در کل منطقه ریشه‌کن خواهد شد.

ایشان در پایان ابراز امیدواری کردند که امت اسلامی با عنایت پروردگار بتواند با سربلندی و شرافت و رفعت از استعدادهای بی‌نظیر طبیعی و انسانی خود استفاده حداکثری کند.

در پیچ تاریخی قرار داریم که عبور از آن، نیازمند تحول است

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه در پیچ تاریخی قرار داریم که عبور از آن، نیازمند تحول است، گفت: باید با شجاعت نقاط ضعف را بپذیریم و با عقلانیت آن را به نقاط قوت تبدیل کنیم.

به‌گزارش ایرنا، محمدباقر قالیباف در مراسم گرامیداشت مرحوم دکتر روستاآزاد به مقوله حکمرانی اشاره کرد و گفت: بعضی‌ها یا فهم درستی از جایگاه مقوله حکمرانی ندارند یا می‌خواهند از آن برای مقاصد سیاسی خودشان استفاده کنند و از این منظر، حکمرانی را یک نظام سیاسی می‌دانند، در حالی که در یک نظام سیاسی، شیوه‌های متعدد حکمرانی را می‌توان اجرا کرد.

قالیباف بیان کرد: اگر الگوی شیوه‌های حکمرانی ما از نظریه و نظام سیاسی فاصله بگیرد، کارآمدی خود را از دست می‌دهد. مرزبندی ما با سیاستمداران جدا است و معتقد به مردم‌سالاری دینی ذیل جمهوری اسلامی هستیم که برگرفته از دین و بزرگ‌ترین دستاورد انقلاب اسلامی است. بر این اساس، ما هرگونه مردم‌سالاری را که به تحقق دین کمک نکند، مردود می‌دانیم.

قالیباف اضافه کرد: ما باید حتی برای پروژه‌های عمرانی هم طراحی فرهنگی داشته باشیم و سپس پیوست عمرانی و اقتصادی و ... در آن جاری شود. هنوز بعد از ۴دهه، ردپای فرهنگی را در حکمرانی نمی‌بینیم و در برنامه هفتم تلاش کرده‌ایم تا این موضوع دیده شود.

وی به بعد انتظار کارآمدی در عرصه حکمرانی اشاره کرد و گفت: در هر کاری بدون حضور مردم، کارآمدی یک سراب است و در دوره‌هایی از تجربه حکمرانی درباره ارتباط دانشگاه با صنعت خیلی حرف زده می‌شد. امروز باید بدانیم کل دانشگاه در خدمت حکمرانی باشد و دستگاه حکمرانی هم موظف است طبق نقشه‌راه دستگاه علم حرکت کند.

رئیس دستگاه قوه مقننه درباره حکمرانی دانایی‌محور که در زمینه فلسفه الهیات و هنر باید دنبال شود، توضیح داد: این بال دیگر حکمرانی در بخش‌های عمرانی و اقتصادی به‌شمار می‌رود و حرکت بدون این ۲ بال، محال است. وقتی حرف از حکمرانی می‌زنیم، از ۲ موضوع تشخیص علمی و تصمیم سیاسی سخن می‌گوییم که ترکیب این ۲ تاثیرگذاری را در کشور و در میان دستگاه‌های مختلف حکمرانی ایجاد می‌کند.

وی اظهار کرد: در سال‌های دهه ۹۰ ، به حکمرانی علم‌محور توجهی نشد، هرچند دستگاه حکمرانی ما در پهنه داخلی طراحی می‌کند، اما نباید نگاهش به افق داخل محدود شود و باید درک فرامرزی از حکمرانی داشته باشیم وگرنه حتی موفق به مهار تهدیدها نخواهیم شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی اظهار تاسف کرد که در موج جدید مهاجرت با پدیده وطن‌گزینی مواجهیم، نه وطن‌گریزی. در دهه اخیر، قوه عاقله ما در تهدیدهای خارجی بیشتر به ماندگاری می‌اندیشید تا توسعه داخل، بنابراین الگوی ایرانی ـ اسلامی پیشرفت، در عمل رها شده است و نمی‌توانیم چشم‌اندازی در زمینه مسیر پیشرفت به نخبگان بدهیم تا نقش خود را بدانند. در واقع،چشم‌انداز و ویژن درستی ارائه نداده‌ایم.

قالیباف افزود: شاید هیچ کشور و نظام سیاسی در تاریخ به‌اندازه جمهوری اسلامی موردتهاجم به اشکال مختلف قرار نگرفته باشد.

این طبیعی است که در برابر این تهدیدها از خودمان مقاومت نشان دهیم، اما پیروزی کامل زمانی است که پیشرفت کنیم و دشمن بفهمد که نمی‌خواهیم در جایی که هستیم بمانیم، بلکه می‌خواهیم رشد کنیم؛ مردم وقتی امیدوار می‌شوند که چشم‌انداز پیشرفت را ببینند.

او این را هم گفت که ما در عرصه علمی و نظامی پیشرفت‌هایی داریم، اما در عرصه‌های فرهنگی و اقتصادی هم باید به موفقیت‌هایی برسیم و در پیچ تاریخی قرار داریم که عبور از آن، نیازمند تحول است. باید با شجاعت نقاط ضعف را بپذیریم و با عقلانیت آن را به نقاط قوت تبدیل کنیم. وقتی حرف از استقلال می‌زنیم، باید مولد باشیم و قدرت معرفت و منزلت تولید کنیم. اگر قدرت، منزلت، معرفت و ثروت تولید نکنیم، مطمئن باشید کشور مستقلی نیستیم و نمی‌توانیم استقلال خود را حفظ کنیم.

رئیس مجلس شورای اسلامی بزرگ‌ترین چالش امروز را، حکمرانی در بخش‌های مختلف عنوان کرد که ما کمبود امکانات و اختیارات نداریم. در این بیش از ۴ دهه فهمیده‌ام، چالش ما نوع مدیریت و حکمرانی است که باید دانشگاه در این مسیر حرکت کند.

طلب ۱۰۰میلیارد دلاری صندوق توسعه از دولت

مدیرعامل صندوق توسعه ملی اظهار کرد: در حال حاضر صندوق ۱۰۰میلیارد دلار از دولت طلب دارد که پیشنهاد دادیم برای بازپس‌گیری این طلب، صندوق با مدل جدید سرمایه‌گذاری IHOPE در برخی از طرح‌ها به‌ویژه میادین نفتی حضور داشته باشد که این مجوز در برنامه هفتم به صندوق داده شد.

به‌گزارش ایلنا، مهدی غضنفری در نشست خبری، با بیان اینکه پس از ۲ سال حضورم در صندوق، گزارش عملکرد صندوق باید به مردم ارائه شود، اظهار کرد: باتوجه به شعار سال و در راستای اجرای سیاست دولت سیزدهم، صندوق اهداف تعیین‌شده را محقق می‌کند که در رأس آن، تحقق نرخ رشد ۸درصدی است. از این‌رو تغییراتی در سازکار اجرایی صندوق در دستور کار قرار گرفته است.

وی ادامه داد: مجلس در ۲ موضوع به کمک صندوق آمد که یک موضوع ورود صندوق به طرح‌ها و سرمایه‌گذاری در این طرح‌ها است و این موضوع در هیات نظارت مجمع تشخیص مصلحت در حال بررسی است.

مورد دیگر، موافقت با مدل تهاتر مطالبات صندوق در برنامه هفتم است. در حال حاضر صندوق ۱۰۰میلیارد دلار از دولت طلب دارد که پیشنهاد دادیم، برای بازپس‌گیری این طلب صندوق با مدل جدید سرمایه‌گذاری IHOPE در برخی از طرح‌ها به‌ویژه میادین نفتی حضور داشته باشد که این مجوز در برنامه هفتم به صندوق داده شد.

مدیرعامل صندوق توسعه ملی با بیان اینکه با تحلیل تجربه‌های ۱۰سال گذشته صندوق، به این نتیجه رسیدیم که باید تغییر روش داشته باشیم و صندوق تصمیم گرفت برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های بالای ۱۰۰میلیارد دلار نوعی مشارکت و سرمایه‌گذاری را پیشنهاد دهد و از این‌رو مسیر تغییر رویه باز شد، ادامه داد: در بحث بازگرداندن مطالبات صندوق پیشنهاد دادیم که وارد سرمایه‌گذاری در چاه‌های نفتی مشترک شویم، چراکه امکان استخراج و فروش نفت وجود دارد و صندوق می‌تواند با مدل IHOPE وارد این پروژه‌ها شود و این یک مدل برون‌سپاری است. تاکید می‌کنم ما نهاد مالی هستیم و وارد حفاری میادین نخواهیم شد و این اقدام از سوی شرکت‌های تخصصی انجام خواهد شد.

وی تاکید کرد: ابهاماتی ایجاد شد که آیا صندوق می‌خواهد بنگاهدار شود و کارمندهای بی‌شمار داشته باشد، اما اعلام می‌کنم که صندوق وارد بنگاهداری نمی‌شود و بنگاهداری را سم و سیاه‌چاله می‌دانیم و در همین ساختمان، با ۱۰۰کارمند این سرمایه‌گذاری‌ها را انجام می‌دهیم.

ارائه بودجه ۱۴۰۳ براساس برنامه هفتم

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: امیدواریم روند رسیدگی به لایحه برنامه هفتم توسعه تا پایان مهر یا حداکثر هفته اول آبان تمام شود و ما لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ را براساس برنامه هفتم ارائه دهیم.

داوود منظور در گفت‌وگو با ایلنا درباره روند رسیدگی به لایحه برنامه هفتم توسعه باتوجه به اینکه اعلام شده بود، این برنامه عدالت‌محور است و اینکه چقدر مجلس این شعار دولت را موردنظر قرار داده، گفت: از پیشرفت رسیدگی به لایحه برنامه هفتم در صحن مجلس، کاملا رضایت داریم. یک تعامل بسیار خوبی بین دولت و نمایندگان در حال شکل‌گیری است و توضیحات دولت شنیده می‌شود.

رئیس سازمان برنامه و بودجه بااشاره به اینکه تا الان بیش از ۲۵ ماده از ۱۲۰ ماده در صحن رسیدگی شده است، عنوان کرد: البته بخشی از موارد کوچک به کمیسیون برای رسیدگی مجدد ارسال شده است. یک روحیه همدلی و تعامل مطلوبی را بین دولت و مجلس در جمع‌بندی و تصویب نهایی برنامه شاهد هستیم.

وی تاکید کرد: امیدواریم تا پایان مهر یا حداکثر هفته اول آبان رسیدگی به لایحه برنامه هفتم در مجلس تمام شود و تلاش می‌کنیم بودجه سال ۱۴۰۳ را براساس قانون برنامه هفتم ارائه دهیم.

منظور درباره اینکه پیش‌تر اعلام کرده بود، در برخی موارد الحاقی به لایحه توسط مجلس دولت نظر دیگری دارد و بنا بود در جلساتی به این اختلافات رسیدگی شود، گفت: بخش عمده موارد مورداختلاف بین دولت و مجلس توسط رئیس مجلس بخش به کمیسیون تلفیق اعاده و ارجاع شد.

کمابیش بخش عمده آنها در کمیسیون رسیدگی شد، ۱۲۰ماده الحاقی بود که تا ۱۰۰ماده را در کمیسیون تلفیق در شیفت سوم مجلس بررسی کردیم، ۲۰مورد هم باقی مانده است.

در مجموع، فضای رسیدگی به لایحه، همدلانه است و امیدواریم موارد کوچک باقیمانده هم تکمیل شود.

ویژه تر از خبر

آنچه «طوفان‌الاقصی» بر باد داد

تصویری از اثر عملیات طوفان الاقصی

عکس: تسنیم

شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی بااشاره به عملیات افتخارآمیز «طوفان‌الاقصی» در فلسطین اشغالی بیانیه‌ای صادر کرد که در متن این بیانیه آمده است: «ملت فهیم و همیشه در صحنه ایران اسلامی؛ به‌شکرانه پیروزی عزتمندانه در عملیات قهرمانانه و غرورآفرین «طوفان‌الاقصی» علیه رژیم غاصب و کودک‌کش صهیونیستی، در میادین اصلی شهرها و مساجد محوری سراسر کشور گرد هم آمدند و ضمن اعلام حمایت و همبستگی خود با ملت مظلوم و مجاهدان مبارز قهرمان فلسطینی، نفرت و خشم انقلابی خود را علیه رژیم اشغالگر قدس سر دادند و مرگ بر اسرائیل را فریاد زدند. در این اجتماعات مردمی که به دعوت شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی در سراسر کشور برگزار شد، از عملیات موفقیت‌آمیز جبهه مقاومت و تداوم مبارزه علیه رژیم جنایتکار صهیونیستی تا آزادی قدس شریف حمایت شد.»

براساس اخبار، ساعت آغاز این عملیات برمبنای اعلام رسانه‌های ۶ و ۳۰ دقیقه صبح روز شنبه بود، اما سریع‌ترین واکنش رژیم صهیونیستی به این عملیات پیچیده، گسترده و البته بی‌سابقه، تا عصر روز حمله طول کشید و این شوک نیم‌روزه به ارتشی که نیمی از قدرت‌های جهان، بودجه نظامی و تسلیحاتی آن را تامین می‌کنند و مدعی داشتن گنبد آهنین است، چندان نقطه مثبتی ارزیابی نمی‌شود! به‌ویژه زمانی که هزاران راکت و موشک گردان‌های مقاومت از آن عبور کرده و در میانه محلات شهرک‌های اسرائیلی فرود آمده‌اند.

ابعاد «طوفان‌الاقصی» اما محدود به فلسطین اشغالی نماند و نخواهد ماند؛ توفانی که در اثنای عادی‌سازی روابط رژیم صهیونیستی با کشورهای منطقه به تشویق و تهدید و تطمیع امریکا وزید و بعید به‌نظر می‌رسد شجره خبیثه عادی‌سازی تجاوز بتواند در منطقه پا بگیرد و رشد کند. تکلیف رژیم صهیونیستی از همان روزهای ابتدایی شکل‌گیری در حوزه امنیت مشخص و مهم‌ترین منبع تامین امنیت برای تل‌آویو نه ارتش و نیروهای خودی که دست پدرخوانده یعنی امریکا بوده است. اساس حضور نیروهای رزمی و نظامی ایالات‌متحده‌امریکا در منطقه حراست از امنیت و منافع رژیم صهیونیستی است و این نه به‌عنوان تاکتیک که به‌منزله دکترین سیاست خارجی امریکا از سوی همه دولت‌های مستقر در کاخ سفید پیگیری می‌شود. دولت‌های منطقه اما یک‌بار برای همیشه باید تکلیف خود را با این رژیم مشخص کنند، واقعیات منطقه اجازه «شترسواری دولادولا» را به حاشیه‌نشینان خلیج‌فارس در این زمینه نمی‌دهد و امنیتی که دولت‌های غرب آسیا باید بر آن تکیه و تاکید کنند، نه از ارتش اسرائیل (که کارآیی آن از روز گذشته، کانون مضحکه جهانی شده) که از داخل مرزهای خود و در سایه همراهی و همکاری با کشورهای منطقه خواهد بود.

توسعه فعالیت سامانه جامع گارانتی در سال جاری

خودروسازان ملزم به ارائه خدمات گارانتی شدند

چندی اســت براساس اخبار، خودروسازان ملزم به ارائه خدمات گارانتی شده‌اند و با توسعه فعالیت سامانه جامع گارانتی، امسال این حوزه نیز با نظارت بیشتری در حوزه ارائه خدمات پس از فروش فعالیت خواهد کرد. چنانچه به‌گفته مسئول فنی سامانه جامع گارانتی، با توجه به مشکلات زیادی که در حال‌حاضر مردم در حوزه گارانتی خودرو دارند، سامانه جامع گارانتی امسال این حوزه را نیز پوشش خواهد داد. پیش از این در خدمات پس از فروش هیچ سند بالادستی در کشور وجود نداشت، اما از سال ۹۸ با توجه به جدیتی که در کار وجود داشت و همکاری سازمان حمایت، طرح اولیه کار نوشته و ضوابط و آیین‌نامه‌های لازم در این حوزه تدوین شد. بر همین اساس نیز سامانه جامع گارانتی با هدف یکپارچه‌سازی خدمات پس از فروش در کشور راه‌اندازی شد. مخاطب اصلی این سامانه در درجه اول مصرف‌کنندگان و در درجه دوم نیز شرکت‌های خدمات پس از فروش هستند. وی افزود: در این سامانه مصرف‌کننده می‌تواند از اصالت گارانتی کالای خود اطمینان حاصل کند. یک‌سری از کالاها دارای کد یا شناسه رهگیری و کالاهای سیم‌کارت‌خور دارای (IMEI) هستند و مصرف‌کننده قبل از خرید می‌تواند در سامانه جامع گارانتی با استعلام این کدهای رهگیری از اصالت گارانتی کالای خود اطمینان حاصل کند. شرکت‌های گارانتی‌کننده نیز در این سامانه می‌توانند شناسنامه‌های گارانتی کــه طرفین قرارداد آنها یعنی واردکننــده و تولیدکننده به آنها واگذار کرده اســت و کالاهای گارانتی شــده را به تفکیک هر ســریال و شناسنامه گارانتی مشاهده کرده و مدیریت کنند.

تدوین سند بالادستی برای گارانتی

احسان تشکری در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: یکی از مشکلاتی که در گذشته مشاهده می‌شد و اکنون نیز به‌طور کامل رفع نشده و وجود دارد، ارائه خدمات به کالاهای قاچاق است؛ از جمله این خدمات این است که بخشی از کالاهای قاچاق توسط تعدادی از شرکت‌های غیرمجاز گارانتی می‌شوند و گاهی مشکلاتی را نیز برای خریداران ایجاد می‌کنند؛ بنابراین سامانه جامع گارانتی تشکیل شد تا یکی از سامانه‌های کمک‌کننده در حوزه شناسایی، جلوگیری و پیشگیری از عرضه کالای قاچاق باشد.

مسئول فنی سامانه جامع گارانتی ادامه داد: پیش از این در خدمات پس از فروش هیچ سند بالادستی در کشور وجود نداشت، اما از سال ۹۸ با توجه به جدیتی که در کار وجود داشت و همکاری سازمان حمایت، طرح اولیه کار نوشته و ضوابط و آیین‌نامه‌های لازم در این حوزه تدوین شد. بر همین اساس نیز سامانه جامع گارانتی با هدف یکپارچه‌سازی خدمات پس از فروش در کشور راه‌اندازی شد. مخاطب اصلی این سامانه در درجه اول مصرف‌کنندگان و در درجه دوم نیز شرکت‌های خدمات پس از فروش هستند. وی افزود: در این سامانه مصرف‌کننده می‌تواند از اصالت گارانتی کالای خود اطمینان حاصل کند. یک‌سری از کالاها دارای کد یا شناسه رهگیری و کالاهای سیم‌کارت‌خور دارای (IMEI) هستند و مصرف‌کننده قبل از خرید می‌تواند در سامانه جامع گارانتی با استعلام این کدهای رهگیری از اصالت گارانتی کالای خود اطمینان حاصل کند. شرکت‌های گارانتی‌کننده نیز در این سامانه می‌توانند شناسنامه‌های گارانتی که طرفین قرارداد آنها یعنی واردکننده و تولیدکننده به آنها واگذار کرده است و کالاهای گارانتی شده را به تفکیک هر سریال و شناسنامه گارانتی مشاهده کرده و مدیریت کنند.

▣ شناسایی شرکت‌های گارانتی‌کننده غیرمجاز

به گفته تشکری، یکی از اولویت‌های سامانه جامع گارانتی، معرفی شرکت‌های گارانتی‌کننده معتبر است و این جزو خدماتی که از طریق سامانه ارائه می‌شود، اطلاعات شرکت‌های گارانتی‌کننده معتبر و دارای مجوز مورد تایید سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در سامانه جامع گارانتی قابل جست‌وجو و مشاهده است، بنابراین هر گارانتی‌کننده‌ای که اطلاعات آن در فهرست شرکت‌های سامانه گارانتی موجود نباشد، قابل اعتماد نیست. وی اضافه کرد: نکته دیگر اینکه شرکت‌های گارانتی‌کننده غیرمجاز نیز در سامانه مشخص شده‌اند؛ به عنوان نمونه اگر مصرف‌کننده قصد خرید لپ‌تاپ با برند خاصی را دارد می‌تواند در سامانه جامع گارانتی، شرکت‌های گارانتی‌کننده معتبر در آن برند را شناسایی کند.

▣ کالای دست دوم را چگونه تشخیص دهیم؟

تشکری گفت: همچنین مردم بتوانند نظرات خود را نیز در سامانه ثبت و نمره‌ای که ارزیاب به این شرکت داده را نیز ببینند و براساس آن تصمیم‌گیری کنند. حتی خریدار در صورت مشاهده گارانتی‌های غیرمجاز در سطح بازار می‌تواند نام گارانتی‌کننده، نام محصول و تصویر کارت گارانتی آن را به آدرس info@irangs.ir ارسال کند تا پس از بررسی آن، در فهرست شرکت‌های غیرمجاز مورد پیگیری قرار گیرد.

وی افزود: در صورتی که پس از استعلام گارانتی کالا، تاریخ شروع گارانتی دارای مقدار باشد به معنای آن است که این کالا قبلا خریداری شده و دوره گارانتی آن آغاز شده است؛ بنابراین آن کالا دست دوم است، در غیر این صورت کالا نو خواهد بود.

▣ ارسال شکایات به سازمان بازرسی

تشکری گفت: امکان ثبت شکایت در سامانه گارانتی نیز از ابتدای امسال فراهم شده و شکایت توسط سامانه بررسی و به شرکت گارانتی‌کننده ارسال می‌شود. اگر مشکل طی ۷ روز حل نشود، شکایت به صورت سیستمی به سازمان بازرسی ارسال می‌شود. البته تاکنون ۹۰ درصد شکایات به صلح ختم شده است.

▣ پوشش خودرو در سامانه جامع گارانتی

مسئول فنی سامانه جامع گارانتی درباره خودرو اظهارکرد: از زمان آغاز به کار سامانه جامع گارانتی تاکنون، خدمات پس از فروش گروه کالاهایی مانند موبایل، لوازم خانگی، اقلام دیجیتال و برخی از لوازم یدکی خودرو مانند باتری در سامانه ثبت شده‌اند اما یکی از کالاهای سرمایه‌ای که طیف بسیار وسیعی از مردم با آن سر و کار دارند خودرو است؛ بنابراین باتوجه به مشکلاتی که درحال‌حاضر مردم در حوزه گارانتی خودرو دارند و بسیار هم زیاد هم است، سامانه جامع گارانتی امسال این حوزه را نیز پوشش خواهد داد. وی افزود: بنابراین در این راستا جلسات دفتر خدمات فنی‌ومهندسی وزارت صمت با خودروسازان برگزار شده تا ضمن تشریح کارکردهای سامانه جامع گارانتی در حوزه خودرو، فرآیند ورود خودروسازان به این سامانه فراهم شود، در تلاش هستیم تا این موضوع هر چه زودتر محقق شود که در صورت تحقق شاهد تسهیل و تسریع در پاسخگویی به شکایات مردمی و کاهش ورود پرونده به سیستم قضایی کشور در این بخش خواهیم بود.

▣ گارانتی موبایل از لحظه رجیستری شدن

مسئول فنی سامانه جامع گارانتی در ادامه اظهارکرد: درباره گارانتی موبایل مشکلاتی را مصرف‌کنندگان و شرکت‌های معتبر گارانتی‌کننده داشتند، در سامانه گارانتی فرآیندی ایجاد کردیم که شرکت گارانتی‌کننده از طریق سامانه مشاهده کند که شرکت واردکننده کدام کالاها و کد IMEI را از طریق تعهدات شرکت گارانتی‌کننده وارد می‌کند.

وی افزود: در گذشته گارانتی موبایل به‌صورت فاکتوری انجام می‌شد؛ یعنی هر گاه فردی موبایلی را خریداری می‌کرد فروشنده یک فاکتور به خریدار ارائه می‌کرد و از لحظه تاریخ خرید گوشی تا مدتی که در فاکتور تعیین می‌شد، آن دستگاه موبایل مشمول گارانتی می‌شد. اما درحال‌حاضر دستگاه موبایل از لحظه رجیستری گارانتی و گارانتی آن نیز در سامانه خدمات پس از فروش (سامانه گارانتی) فعال می‌شود ضمن اینکه خریدار لازم نیست جهت فعال شدن گارانتی اقدامی را انجام دهد. تشکری گفت: شیوه رصد گارانتی موبایل هم بدین صورت است که کد IMEI دستگاه موبایل از طریق شماره‌گیری کد دستوری (#۰۶#*) حاصل می‌شود، با درج کد IMEI در سامانه مذکور، زمان آغاز و پایان گارانتی در سامانه گارانتی قابل‌مشاهده است و بر این اساس دیگر نیازی نیست که خریدار هولوگرام یا کارت گارانتی نگهداری کند.

▣ گارانتی لوازم خانگی چگونه است؟

وی درباره لوازم خانگی هم با بیان اینکه ضوابط گارانتی میز و مبل هم به‌تازگی نوشته شده، اظهار کرد: در حوزه لوازم خانگی به جای کد IMEI، شناسه رهگیری را تعریف کرده‌ایم که این شناسه روی محصول، روی کارتن محصول و همچنین در کارت ضمانت درج می‌شود. تاکنون حدود ۳۰ میلیون کد رهگیری توسط خدمات پس از فروش لوازم‌خانگی‌ها در سامانه جامع گارانتی درج شده است.

این مقام مسئول اضافه کرد: این کد کاملا منحصر به فرد است و برای ثبت کد شناسه لوازم خانگی (تولیدی و وارداتی) در سامانه گارانتی فرآیند خاصی وجود دارد و این‌طور نیست که هر فردی بتواند آن را در سامانه ثبت کند. گارانتی کالای لوازم خانگی نیز بسته به نوع کالا برای برخی از کالاها از لحظه اظهار تولید، آغاز می‌شود و گارانتی یک دسته از کالاها از زمانی که نصاب کالای لوازم خانگی را در منزل خریدار نصب می‌کند آغاز می‌شود و گارانتی یک سری از کالاها نیز از زمان فروش آغاز می‌شود. تشکری افزود: درباره کالاهایی که گارانتی آنها از لحظه تولید آغاز می‌شود به‌دلیل آنکه بازرگان در سامانه جامع تجارت فرآیند دریافت کد رهگیری را انجام می‌دهد؛ بنابراین در همان سامانه جامع تجارت بازرگان باید اعلام کند که کد رهگیری را در چه تاریخی و برای چه کالایی ایجاد کرده است؛ بنابراین اگر گارانتی کالا از لحظه تولید باشد به محض اینکه تولیدکننده کد شناسه را ثبت کرد به صورت سیستمی ۱۸ یا ۲۴ ماه به آن اضافه می‌شود و تاریخ پایان گارانتی مشخص می‌شود. از این رو خریدار برای مطلع شدن از زمان باقی مانده گارانتی باید استعلام بگیرد. مسئول فنی سامانه جامع گارانتی تصریح کرد: خریدار می‌تواند شناسه رهگیری و سریال آن را از روی جعبه (بسته‌بندی)، بدنه یا کارت گارانتی برداشته و از ۳ روش استعلام کرده و پس از پاسخ استعلام، مشخصات کالا و گارانتی آن را با کالای موردنظر برای خرید مطابقت دهد. وی افزود: برای استعلام می‌توان از درگاه وب سامانه جامع گارانتی به آدرس www.Irangs.ir (استعلام با شناسه رهگیری و سریال کالا) از اپلیکیشن سامانه جامع تجارت با لینک دانلود https://cafebazaar.ir/app/ir.ntsw (استعلام با شناسه رهگیری) با شماره‌گیری کد دستوری #۷۷۷۷*۴* و انتخاب گزینه «سامانه جامع گارانتی» (استعلام با شناسه رهگیری)، اطلاعات لازم را درباره اصالت کالا حاصل کرد.

▣ ارائه گارانتی اجباری است

تشکری یادآور شد: اگر کالا وارداتی باشد و شرکت گارانتی‌کننده اطلاعاتش را در سامانه جامع گارانتی ثبت نکند، از واردات کالا جلوگیری می‌شود بنابراین امکان ثبت‌سفارش کالا گرفته می‌شود، تولیدکنندگان داخلی نیز بر اساس ضوابط اختصاص ماده ۱۸ گروه کالایی برقی و الکترونیکی تعیین‌تکلیف و موظف شدند که باید این کار را انجام دهند. وی تاکید کرد: عموم مردم گارانتی را به عنوان یک امتیاز در نظر می‌گیرند درحالی‌که گارانتی برای کالای سرمایه‌ای، وظیفه و اجبار است و شرکت واردکننده و تولیدکننده برای مدتی موظف به ارائه خدمات رایگان هستند.

نحوه ارائه خدمات پس از فروش خودروسازان

مدیرکل دفتر خدمات فنی‌ومهندسی وزارت صمت نحوه کارکرد اتصال خودروها به سامانه ملی گارانتی را تشریح کرد.

به گزارش مهر، حمید محله‌ای، مدیرکل دفتر خدمات فنی‌ومهندسی وزارت صمت با حضور در یک برنامه تلویزیونی، اظهار کرد: خودروها دارای یک شناسه رهگیری (VINخودرو) منحصر به فرد هستند. خودروها اعم از تولیدی و وارداتی، زمانی‌که شناسنامه خدمات پس از فروش برای آنها در سامانه درج می‌شود، در حقیقت تضمین‌کننده خدمات و ارائه‌دهنده خدمت و همچنین شبکه مشخص خواهد بود.

وی ادامه داد: تعهدات خدمات پس از فروش خودروسازان در سامانه بارگذاری می‌شود؛ زمانی‌که اظهار تولید یا واردات می‌شود (به‌طور مثال هزار دستگاه خودرو در روز به ناوگان اضافه و به فروش می‌رسد) همان شماره تک‌رقمی یا شناسه رهگیری خودرو هم مرتبط پیدا می‌کند و به شناسنامه خدمات پس از فروش پیوست می‌شود.

محله‌ای همچنین عنوان کرد: در یک سال و نیم گذشته، ۹۰۰ میلیون شناسه رهگیری از قطعاتی که تولید و عرضه می‌شود، داده شده و همه خودروسازها تشکیل پرونده داده‌اند.

مدیرکل دفتر خدمات فنی و مهندسی وزارت صنعت، معدن و تجارت، تصریح کرد: از زمان ثبت و اضافه شدن شناسه رهگیری خودرو به شناسنامه خدمات پس از فروش، شناسنامه گارانتی فعال می‌شود و از آن پس، تمامی خدمات پس از فروش قابل رصد و پیگیری است. ضمن اینکه اطلاعات از طریق پیامک برای خریدار و مصرف‌کننده ارسال خواهد شد.

همچنین برای ارائه‌دهنده خدمات نیز مشخص می‌شود که چه خودروهایی تحت خدمات قرار داشته و باید برای‌شان خدمات ارائه کنند.

گفتنی است، طبق اعلام وزارت صمت، تا پایان مهر، همه خودروسازان داخلی باید به سامانه ملی گارانتی بپیوندند.

سخن پایانی

کالاهای قابل استعلام اصالت در سامانه جامع گارانتی شامل تلفن همراه، یخچال فریزر، یخچال، فریزر، تلویزیون، ماشین‌لباسشویی، ماشین ظرفشویی، کولرگازی (اسپلیت)، مایکروویو، مایکروفر، فر، پکیج، چرخ خیاطی، مانیتور (نمایشگر رایانه)، جارو برقی، اتو برقی، اجاق گاز، آب‌میوه‌گیری، آبسردکن، آسیاب، آون برقی، پنکه، تصفیه آب، جارو شارژی، چرخ گوشت، دستگاه چای‌ساز، سینمای خانوادگی، غذاساز، قهوه‌ساز، گوشت‌کوب الکتریکی، مخلوط‌کن الکتریکی، همزن، بخارشوی، اتو پرس، آرام‌پز و زودپز، داکت اسپلیت، تصفیه هوا، تستر. اسپیکر، اسکنر، انواع پاور (صنعتی، کامپیوتر و...) انواع بورد کامپیوتر، پردازشگر رایانه (CPU)، ویدئو پروژکتور، پرینتر، تبلت، تلفن، اسمارت باکس، انواع حافظه، دستگاه ضبط و پخش، تلفن همراه، دوربین عکاسی، دوربین فیلمبرداری، دوربین مدار بسته، ساندبار، انواع سرور، سوئیچ و روتر، فکس، دستگاه ماینر، کارت حافظه موقت (RAM)، لپ‌تاپ، مودم، کاغذخردکن، دستگاه فتوکپی، دستگاه پرس‌کارت، دستگاه پول‌شمار، دیتا کالکتور، دستگاه کنترل تردد، ماشین‌حساب، دستگاه لیبل زن، پلاتر، دستگاه امضای الکترونیکی، آنتن‌های گیرنده رادیویی، کنسول بازی، آمپلی‌فایر، اکسس پوینت، کیس کامپیوتر، رایانه یکپارچه، انواع رک و مینی‌کامپیوتر است.

آمار حمل‌ونقل جاده‌ای تا پایان سال

معاون صنایع حمل‌ونقل وزارت صمت در نامه‌ای خطاب به رئیس سازمان توسعه تجارت ایران، ضمن اشاره به قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، میزان نیاز اعلام‌شده به خودروهای سنگین توسط سازمان راهداری و همچنین برنامه تولید سال جاری را اعلام کرد که براساس آن احتمالا نیاز به واردات کشنده و ون مسافری، با توجه به تولید بیش از نیاز، در سال جاری نداشته باشیم.

به گزارش ایسنا، منوچهر منطقی در نامه‌ای خطاب به مهدی ضیغمی، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران، میزان نیاز خودروهای مورد نیاز آیین‌نامه اجرایی بند(ص) تبصره(۷) قانون بودجه سال جاری کل کشور را اعلام کرده که مبنای آن میزان نیاز اعلام شده توسط سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای قرار گرفته است.

معاون صنایع حمل‌ونقل وزارت صنعت، معدن و تجارت در نامه خود، ضمن اشاره به نامه رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای اعلام کرده که به استناد «قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی» و با توجه به نامه شهریور سال جاری سازمان بازرسی کشور با موضوع صیانت از حقوق تولیدکنندگان داخلی که از دغدغه‌های رهبر معظم‌انقلاب است، میزان نیاز حمل‌ونقل جاده یا کشور بنابر درخواست سازمان راهداری و حمل‌ونقل جادی را در جدولی ارائه کرده است.

در این نامه همچنین برنامه تولید در سال جاری برای هر خودرو سنگین به تفکیک اعلام شده که براساس آن با توجه به تولید بیش از نیاز برای خودروهای کشنده با بارگیر غیرثابت و ون مسافری، احتمالا نیاز به واردات این خودروها تا پایان سال جاری نداشته باشیم.

اما در مقابل با توجه به اینکه تولید کامیون با بارگیر ثابت، اتوبوس (برون‌شهری) و مینی‌بوس بیش از برنامه تولید آنها در سال جاری است، نیاز به واردات دیده می‌شود.

در این ابلاغیه تاکید شده که برای واردات، اولویت با خودروهایی است که پیش از ابلاغ آیین‌نامه اجرایی بند(ص) تبصره(۷) قانون بودجه سال ۱۴۰۲، وارد اما کن گمرکی شده‌اند (دارای قبض انبار مورد تایید گمرک جمهوری اسلامی هستند).

همچنین به‌منظور تنظیم بازار خودرو، از محل سایر مصوبات واردات خودرو نو نیز در دستور کار وزارت متبوع قرار دارد.

در انتهای نامه منطقی خاطرنشان شده که «نام‌های تجاری موردنظر باید با هماهنگی سازمان ملی استاندارد ایران و سازمان حفاظت محیط‌زیست و از محل مدل‌های دارای تاییدیه خدمات پس از فروش توس معاونت تجارت و خدمات وزارت متبوع اعلام شود.»

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد به شناسه ملی ۱۴۰۰۳۹۳۱۸۹۰ و به شماره ثبت ۵۹۶ به استناد صورتجلسه هیئت‌مدیره مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۳۰ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: شرکت صنایع ملامینه اورامان چوب با شناسه ملی ۱۰۱۰۲۲۹۷۲۱۶ با نمایندگی آقای سیامک نصیری افشار فرزند مرتضی به شماره ملی ۰۰۳۶۵۱۸۷۱۹ به سمت رئیس هیئت‌مدیره و آقای نوید شقاقی فرزند علی به شماره ملی ۱۵۳۲۷۳۰۶۵۹ به سمت نایب‌رئیس هیئت‌مدیره و شرکت مدی‌تک سیس با شناسه ملی ۱۰۱۰۲۱۷۲۳۹۰ با نمایندگی آقای توحید عزیزی فرزند فریدون به شماره ملی ۴۷۲۲۹۳۰۳۳۳ به سمت عضو هیئت‌مدیره و شرکت دالاهو تجارت کاسپین با شناسه ملی ۱۰۳۲۰۹۱۲۸۱ با نمایندگی آقای مازیار خاطری فرزند جهانبخش به شماره ملی ۴۹۶۹۸۹۶۳۹۹ به سمت عضو هیئت‌مدیره و شرکت نوآوران سازه سپیداج با شناسه ملی ۱۴۰۰۶۲۶۷۶۷ با نمایندگی آقای مصطفی هدایت مهر فرزند امیراله به شماره ملی ۵۰۹۸۶۷۹۴۴۳ به نمایندگی به سمت عضو هیئت‌مدیره و آقای مصطفی هدایت مهر فرزند امیراله به شماره ملی ۵۰۹۸۶۷۹۴۴۳ با حفظ سمت به‌عنوان مدیرعامل شرکت انتخاب گردیدند. باعنایت به انتخاب مدیران در جلسه مجمع عمومی مورخ ۲۸/۰۶/۱۴۰۱ مدت تصدی مسئولیت از تاریخ مذکور به مدت دو سال شمسی می‌باشد. کلیه اسناد و اوراق مالی و تعهدآور شرکت خدماتی از قبیل سفته‌ها، قراردادها و سایر اوراق تجاری و همچنین برداشت از حساب‌های بانکی شرکت خدماتی با امضا ثابت مدیرعامل و امضا یکی از اعضا هیئت‌مدیره (به تشخیص و انتخاب هیئت‌مدیره) با مهر شرکت خدماتی صورت می‌گیرد. اوراق اداری با امضا مدیرعامل به همراه مهر شرکت معتبر خواهد بود.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان البرز مرجع ثبت شرکت‌ها و موسسات غیر تجاری اشتهارد (۱۵۸۱۳۴۸)

یادداشت

قطعات قاچاق و تقلبی، تولید را کم‌رمق می‌کند

حسن زارع‌نژاد
عضو انجمن تخصصی قطعه‌سازان خودرو کشور

یکی از بازارهایی که درباره کالاهای تقلبی و قاچاق در آن همیشه خبرهایی شنیده می‌شود، بازار قطعات و لوازم یدکی خودرو است. افزایش نرخ قطعات خودرو در سال‌های اخیر سبب توزیع زیاد قطعات تقلبی و بی‌کیفیت در بازار لوازم یدکی شده است. افزایش فروش لوازم یدکی بی‌کیفیت و تقلبی علاوه‌بر نارضایتی مصرف‌کنندگان، به معضلی جدی برای تعمیرکاران نیز بدل شده است. متاسفانه حدود ۲۰ درصد قطعات خودرو در بازار از طریق قاچاق وارد و حدود ۲۰ درصد دیگر از طریق تولیدات زیرزمینی تامین می‌شود، این در حالی است که قطعات زیرزمینی و حتی در برخی موارد قطعات وارداتی از کیفیت لازم برخوردار نیستند.

آسیب‌های ناشی از استفاده از قطعات تقلبی خودرو موضوع بسیار مهمی است که باید موردتوجه قرار گیرد. میزان خطری که از طریق استفاده از قطعات بی‌کیفیت به مصرف‌کننده می‌رسد، به‌تناسب نوع قطعه خریداری‌شده متفاوت است. قطعاتی که در بهینه‌سازی کارکرد خودرو دخیل هستند، در صورتی‌که تقلبی باشند، هزینه‌های مالی سنگین و خطرات جانی برای مصرف‌کننده به‌دنبال دارند؛ در نتیجه وجود این قطعات تقلبی می‌تواند منجر به آسیب‌های زیادی شود و دامنه آسیب‌های آن هم بسیار گسترده خواهد بود؛ مانند عرضه انواع روغن‌های بی‌کیفیت.

متاسفانه در کشورمان قطعات تقلبی و قاچاق خودرو، سهم زیادی در بروز تصادفات دارند با توجه به این موضوع، جمع‌آوری لوازم یدکی تقلبی در بازار و برخورد با متخلفان می‌تواند سبب کاهش آمار تصادفات شود. از سوی دیگر، هزینه‌های مصرف‌کنندگان نیز به‌دلیل استفاده از قطعات استاندارد کاهش می‌یابد.

راهکارهای گوناگونی برای جلوگیری از تولید قطعات خودرو تقلبی و زیرپله‌ای وجود دارد. یکی از این راهکارها که راهکار اصلی هم به‌شمار می‌رود، جلوگیری از تولیدات تقلبی و فعالیت سازندگان زیرپله‌ای یا ورود کالاهای قاچاق تقلبی است که باید از سوی دولت دنبال شود. فروشندگان نیز نقش بسیار مهمی در این زنجیره دارند و باید تنها از برندهای معتبر و تولیدکنندگان اصلی خرید کنند. در حقیقت، اصل اول برای جلوگیری از تولید کالاهای تقلبی، نظارت دقیق دولت بر بازار و جلوگیری از تولید و فروش کالاهای تقلبی و قاچاق است.

بدون شک دولت می‌تواند اقدامات قابل‌اجرایی برای جلوگیری از تولید قطعات خودرو تقلبی انجام دهد تا از آسیب‌های آن جلوگیری شود. گام نخست مقابله با عرضه کالاهای قاچاق و تقلبی در حوزه لوازم‌یدکی خودرو داشتن کد رهگیری است. از حدود یک سال گذشته، ثبت «کد نقش» فعالان حوزه لوازم‌یدکی و قطعات خودرو در سامانه جامع تجارت الزامی شد و همه صنوف عرضه‌کننده لوازم‌یدکی ملزم به عرضه کالای دارای کد رهگیری شدند. در این فرآیند، کالاهای بدون کد شناسایی جمع‌آوری و با متخلفان برخورد قانونی می‌شود. این در حالی است که هنوز مقادیری لوازم‌یدکی در بازار وجود دارد که منشأ واردات یا تولید آنها مشخص نیست.

در این میان لازم به توضیح است که تولید قطعه اصل، ۳ برابر قطعه تقلبی هزینه دارد و از سویی هم قطعات خودرو باید با استانداردهای خاصی تولید و در ادامه با کد شناسه به بازار عرضه شوند. پیشرفت تولید، افزایش تولید و اشتغالزایی بیشتر را به‌دنبال دارد. از سوی دیگر، وجود کالاهای بی‌کیفیت در بازار سبب بی‌اعتمادی مصرف‌کنندگان به قطعات موجود در بازار شده و اگر قطعات بی‌کیفیت جمع شوند، کمک زیادی به بازگشت اعتماد به بازار خواهد بود. ما انتظار داریم متولیان امر به‌طور جدی‌تر به این زمینه ورود کرده و در سازکار سختگیرانه‌تری عرضه تولیدات زیرپله‌ای و تقلبی را کاهش دهند که از یک‌سو به‌نوعی حمایت از تولید داخلی به‌شمار می‌رود و از سوی دیگر که جنبه مهم‌تری به‌شمار می‌رود، رویکردی برای حمایت از مصرف‌کنندگان است.

در نهایت اینکه در شرایطی که با پیچیدگی ثبت سفارش و واردات قانونی و بازه طولانی ورود کالا روبه‌رو هستیم، بسیاری به‌جای ورود به روند بروکراسی فرساینده واردات قطعات و لوازم یدکی، ترجیح می‌دهند این کالاها را به‌صورت قاچاق وارد کشور کنند. علاوه بر این، واردات قاچاق برای این افراد به‌صرفه است، چراکه علاوه بر پرداخت نکردن هزینه‌های گمرکی می‌توانند کالاهای بی‌کیفیتی را وارد کنند. این فضای سخت کسب‌وکار و بروکراسی طولانی، کار را برای فعالان قانونی این بازار سخت کرده و آنها نمی‌توانند با قاچاقچیان رقابت کنند. این در حالی است که ۹۰ درصد کیفیت خودرو وابسته به کیفیت قطعات و لوازم یدکی است و هر کاستی در این حوزه باعث کوتاه‌تر شدن عمر مفید خودرو خواهد شد. وضعیت زمانی بغرنج‌تر می‌شود که قطعات تولیدی بی‌کیفیت به مراکز و خطوط تولید نیز نفوذ پیدا می‌کند. در چنین آشفته‌بازاری، حمایت دولت از قطعه‌سازان داخلی، ضرورت اجتناب‌ناپذیری است که باید در اولویت نهادهای متولی قرار گیرد. امیدواریم برنامه‌هایی مانند کد شناسا که در این زمینه اجرایی شده با نظارت بیشتر و با دقت عملیاتی شود تا بتوان در این بخش از آسیب‌های واردشده به تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان کاست.

کارشناسان در بررسی تاثیر اجرای طرح «کد شناسا» تاکید کردند

ایجاد بازار رقابتی، تنها راهکار مبارزه با قاچاق

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

از سال گذشته که لوازم یدکی و قطعات خودرو در کنار چندین کالای دیگر در اولویت اجرای طرح مبارزه با قاچاق و تقلب قرار گرفت، عدم‌ثبت قطعات در سامانه جامع تجارت به‌منزله تخلف بوده و مشمول برخورد قانونی با واردکنندگان و عرضه کنندگان شد. با اجرای این طرح، عرضه قطعات یدکی به بازار، مشروط به داشتن کد رهگیری شد و واحدهای صنفی از خرید اقلام بدون شناسه منع شدند. در نهایت هم، عرضه بدون شناسه لوازم یدکی و قطعات خودرو ممنوع و ثبت «کد نقش» برای فعالان بازار در سامانه جامع تجارت الزامی شد. با این همه، مصرف‌کنندگان همچنان از حجم بالای لوازم یدکی قاچاق و تقلبی در بازار گلایه دارند و برخی از آنها مشکل را فرآیند «ثبت کالا در گمرک» و نبود هماهنگی بین نهادهای متولی می‌دانند. آنچه از ظواهر امر در بازار قطعات و لوازم یدکی برمی‌آید، وجود تعداد زیادی کالای بدون شناسه است که تقلبی یا قاچاق فرقی ندارد، در هر دو دسته بدون هویت هستند، اعتبار این بازار را زیر سوال برده‌اند و همچنان آسیب‌هایی را به تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان می‌رسانند.

صمت برای بررسی وضعیت بازار قطعات و لوازم یدکی خودرو، یک سال بعد از اجرای کد شناسا و تاثیر این طرح، با برخی کارشناسان و فعالان این حوزه گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌آید.

عکس: صمت

عکس طرح کد شناسا اگر به‌خوبی اجرا شود، به نفع تولید و بازار خواهد بود؛ البته زمان‌بر است

واردات قطعات و لوازم یدکی از مبادی قانونی، بسیار به‌صرفه‌تر از راه‌های غیرقانونی و قاچاق است

نخست ریشه قاچاق را پیدا کنید

بابک کریمخان، عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن نیرومحرکه درباره تاثیر اجرای طرح کدشناسا بر بازار قطعه و کاهش قاچاق در این بخش به صمت اظهار کرد: اجرای هر طرحی از شروع تا مرحله نهایی که بتواند کارساز و موثر باشد، زمان می‌برد و این روند طبیعی است. کد شناسا از این جهت که هویت و اصالت کالا را فاش می‌کند، طرحی مهم و بسیار تاثیرگذار است؛ مشروط بر اینکه بتوانیم آن را در تمام مجموعه قطعه‌سازان جاری و ساری کنیم. در این مدت از اجرای طرح کد شناسا شرکت‌هایی که ثبت شده بودند، راحت‌تر از این طرح استقبال کردند و به آن پیوستند. البته موفقیت این طرح منوط به جدیت و نظارت درست وزارت صنعت، معدن و تجارت است. انتظار این است که وزارت صمت طرح شناسا را به‌طور جدی‌تر پیگیری کند و نظارت دقیقی بر آن داشته باشد.

کریمخان ادامه داد: بحث پیگیری، ردیابی و بازرسی کالاها هم مطرح است و اینکه چقدر بتوانیم در این بخش موفق عمل کنیم، بسیار تاثیرگذار خواهد بود. هنوز هم بسیاری از فروشندگان کالاهای بدون شناسه عرضه می‌کنند و ممنوعیت هم ندارند. طبیعتا تا به‌صورت جدی اهداف کد شناسا دنبال نشود، نظارت دقیق بر روند اجرای آن نداشته باشیم و برای عرضه‌کنندگان کالاهای بدون کد شناسه، اقدامات تعزیراتی در نظر نگیریم، این طرح تغییر چندانی ایجاد نخواهد کرد و ما همچنان با معضل کالاهای تقلبی و قاچاق مواجه خواهیم بود.

عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن نیرومحرکه با اشاره به اینکه نظارت بر اجرای یک طرح بسیار اهمیت دارد، ادامه داد: اگر طرح پیگیری و در کل کشور اجرا شود و تمام کالاها را در بر بگیرد، قطعا در راستای مبارزه با قاچاق و تقلب تاثیرگذار خواهد بود. در حال حاضر، طرح کدشناسا آن‌طور که باید و شاید و به‌صورت صددرصدی اجرایی نشده و به‌جرأت می‌توان گفت پاشنه آشیل این طرح، اجرای نادرست و بدون نظارت و پیگیری آن است.

▣ نیازمند راهکارهای متعدد

کریمخان در ادامه درباره میزان کالاهای قاچاق در بخش قطعات و لوازم یدکی اظهار کرد: درباره میزان قاچاق در بخش قطعات و لوازم یدکی نمی‌توان اطلاعات آماری دقیقی داد، چون ملاک و معیار مشخصی نداریم. اگر آمار گمرک و حجم کالاهای خارجی بازار را مقایسه کنیم، شاید بتوان به‌طور تقریبی در این زمینه نظر داد، اما در حال حاضر داده‌های قطعی درباره میزان کالاهای قاچاق در این بخش نداریم.

وی در ادامه پیشنهاداتی برای مقابله با قاچاق ارائه داد و افزود: در فرآیند مقابله با قاچاق کالا، طرح کد شناسا و رهگیری یکی از راهکارهای عملیاتی و بسیار تاثیرگذار بوده که به‌نوعی تاییدکننده اصالت کالاست. به هر حال موضوع منفعت شخصی است و به‌دلیل جذابیتی که قاچاق دارد باز هم با درصدی از قاچاق کالا روبه‌رو خواهیم بود. در این میان، به‌عنوان نمونه هر قدر کمیابی کالا یا پیچیدگی در واردات قانونی کالا بیشتر باشد، امکان قاچاق و تقلب بیشتر می‌شود. وقتی با سختگیری در تامین ارز، عرصه برای واردات تنگ می‌شود، ناچار از این شکاف شاهد قاچاق کالا و عرضه لوازم تقلبی خواهیم بود. باید ابتدا ریشه و سرچشمه را پیدا کنیم و براساس آن راهکارهای عملیاتی ارائه دهیم. گاه لازم است چندین راهکار با هم اجرا شود تا بتوانیم این حجم از قاچاق و لوازم تقلبی در بازار را کنترل کنیم و کاهش دهیم. البته محدودیت‌های ارزی که داریم نیز به مشکل بزرگی در مسیر مبارزه با قاچاق تبدیل شده است.

عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن نیرومحرکه در پایان اظهار کرد: به‌طور کلی در بحث قاچاق نخست باید به زیرساخت‌ها توجه کنیم و به فرآیند واردات قانونی توجه داشته باشیم و آن را تسهیل کنیم. باید واردات از مسیری که کمترین مقاومت را داشته باشد انجام شود؛ اگر واردات را تسهیل کنیم هم به‌راحتی به داده‌های آماری دسترسی خواهیم داشت و هم می‌توانیم کیفیت کالاها و خروج ارز را کنترل کنیم. در این شرایط یک فضای رقابتی و مثبت ایجاد می‌شود که در نهایت منجر به فعالیت قانونمند شده و در ادامه از میزان قاچاق و کالاهای تقلبی می‌کاهد.

سامانه‌های بدون دستاورد

سیداحمد حسینی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان قطعات و لوازم یدکی خودرو درباره تاثیر اجرای سامانه‌هایی که ازسوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای مقابله با قاچاق کالا راه‌اندازی شده‌اند به صمت گفت: به‌طورقطع نمی‌توانیم بگوییم این سامانه‌ها بی‌تاثیر بوده‌اند. البته باتوجه به هزینه و زمانی که صرف طراحی و اجرای این سامانه می‌شود و در مقایسه با خروجی که دارند، می‌توان گفت دستاورد چندان ویژه و قابل‌قبولی نداشته‌اند. یکی از دلایل عدم‌موفقیت چنین سامانه‌هایی هم به عدم‌هماهنگی آنها با بخش خصوصی و عدم‌رفع مشکلات و زیرساخت‌ها برمی‌گردد.

حسینی وجود حجم بسیار زیادی کالای قاچاق در بازار لوازم یدکی را رد کرد و در ادامه گفت: واردات لوازم یدکی باتوجه به تعرفه‌های گمرکی و وزن و حجمی که دارند، از مبادی غیرقانونی توجیه اقتصادی ندارد؛ به‌عبارتی می‌توان گفت واردات قطعات و لوازم یدکی از مبادی قانونی، بسیار به‌صرفه‌تر از راه‌های غیرقانونی و قاچاق است.

یکی از دلایل اینکه برخی آمارها به اشتباه حجم بالایی از کالاهای قاچاق در بازار لوازم یدکی را نشان می‌دهد، به گمرکات و ارتباط وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و اقتصاد برمی‌گردد. نه‌فقط در بخش قطعات و لوازم یدکی، بلکه در سایر کالاها هم به‌دلیل محدودیت کارت‌های اعتباری بازرگانی برای واردات، بازرگان ناچار به کمک گرفتن از ترخیص‌کاران است که کالاهای گوناگونی وارد می‌کنند. اینجاست که کم‌اظهاری و دیگراظهاری اتفاق می‌افتد و این گپ عددی را قاچاق به‌شمار می‌آورند. موضوع دوم به تعاریفی که وزارت صمت از کالای قاچاق ارائه می‌دهد، مربوط می‌شود. در بسیاری از مواقع، وزارت صمت براساس تعریف ماده ۱۳ قانون مبارزه با قاچاق، کالایی را مصداق قاچاق می‌داند، در حالی که در عرف بازرگانی آن کالا قاچاق نیست. در عرف بازرگانی، کالایی که از مبادی قانونی وارد می‌شود و حقوق دولتی و گمرکی آن پرداخت می‌شود، قاچاق نیست. حال اینکه برای وزارت صمت به‌عنوان نمونه چون کالا کد شناسه ندارد، قاچاق است.

وی ادامه داد: در حال حاضر، یکی از چالش‌هایی که درباره بازار قطعات و لوازم یدکی با وزارت صمت داریم، مربوط به کالاهای سطح عرضه است و به‌کرات هم درخواست کرده‌ایم که این کالاها تعیین‌تکلیف شوند. در نهایت، شناسه برای این کالاها تعریف کردند و مهلت دوماهه گذاشتند که کالای موجود در انبار یا فروشگاه‌ها به‌فروش برسد. حالا این چالش مطرح است که اگر مشتری نبود بعد از ۲ ماه باید چه کنند؟

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان قطعات و لوازم یدکی خودرو درباره آمارهای اعلامی درباره قاچاق در بازار لوازم یدکی گفت: آماری که ازسوی وزارت صمت درباره قاچاق قطعات یدکی اعلام شده، جای ابهام دارد؛ از این‌رو از این وزارتخانه درخواست کردیم که اسناد پشتیبان این اظهارنظر را اعلام کنند، اما متاسفانه تاکنون پاسخی از سوی وزارت صمت دریافت نکرده‌ایم. درست این است که اظهارات براساس مستندات و اظهارنظرکنندگان پاسخگو باشند. این‌گونه اظهارنظرها باعث بروز چالش‌ها و مشکلاتی در بازار می‌شود. ما در این زمینه پیگیر بوده‌ایم، اما چون واحدهای صنفی و اتحادیه‌ها، رسانه‌ای در اختیار ندارند، صدای آنها شنیده نمی‌شود و در مقابل اظهارات مسئولان به‌واسطه پوشش رسانه‌ای شنیده می‌شود و اثرات خود را هم می‌گذارد.

▣ داده‌های آماری دور از دسترس

وی درباره در دسترس نبودن آمار که یکی از معضلات فعالان بازار قطعات و لوازم یدکی است، اظهار کرد: ارائه آمار و داده‌های درست، وظیفه دولت است. باوجود سامانه‌های متعدد متاسفانه در این بخش هم خلأ داریم. درست این است که همه سامانه‌ها با هم هماهنگ و در ارتباط باشند و با ایجاد هماهنگی، اطلاعات درست و جامعی در اختیار فعالان بخش‌های گوناگون قرار دهند. یک فعال صنفی مشکلات متعددی در مسیر حرکت خود دارد و در این میان، باید زمان قابل‌توجهی هم برای طی کردن فرآیند از طریق سامانه‌های گوناگون صرف کند. به‌جرأت می‌توان گفت سامانه‌هایی که در بخش‌های گوناگون ازسوی دولت راه‌اندازی و اجرا شده، بدون دردسر و چالش نبوده‌اند. البته هر سامانه‌ای در زمان اجرا مشکلاتی دارد، اما اینکه مشکلات ساختاری باشد، یعنی مسائل مهم مرتبط با آن سامانه دیده نشده و بدون توجه به مهم‌ترین زیرساخت‌ها به اجرا درآمده است. به‌عنوان نمونه، درگاه ملی مجوزها را کسانی طراحی و اجرا کرده‌اند که نه‌تنها صنفی نبوده‌اند، بلکه شناختی هم از اصناف نداشتند و ما شاهد هستیم که قانون نظام صنفی که قانون خاص واحدهای صنفی و کسب‌وکار است، اصلا در این آیین‌نامه دیده نشده است.

حسینی در پاسخ به این پرسش که حجم ارزشی بازار لوازم یدکی چقدر است، گفت: از سال ۱۳۹۸ یک مدل برای برآورد ارزش این بازار ازسوی اتحادیه به وزارت صمت اعلام کردیم که موردتایید وزارتخانه هم قرار گرفت. وقتی صحبت از قطعات یدکی می‌کنیم، منظور ماشین‌آلات سبک راهسازی و معادن با گردش مالی حدود ۱۲ میلیارد دلار است. البته آمار دقیقی درباره بخش‌های گوناگون در دسترس نداریم. در کل، حجم قاچاق قطعات و لوازم یدکی عکس آنچه گفته می‌شود، بسیار کم است، چون باتوجه به تعرفه‌های گمرکی و نرخ تمام‌شده اصلا توجیه اقتصادی ندارد که محصولات این دسته به‌صورت قاچاق وارد شوند.

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان قطعات و لوازم یدکی خودرو درباره وضعیت کالاهای تقلبی در بازار قطعات و لوازم یدکی اظهار کرد: در به بازار رسیدن کالای تقلبی و بی‌کیفیت، عوامل متعددی دخیل هستند. یکی از این عوامل، تورم لجام‌گسیخته است. تورم، مالیات پنهانی است که دولتمردان از مردم دریافت می‌کنند. زمانی که تورم و افزایش قیمت‌ها با افزایش درآمد افراد تناسب ندارد، در واقع توان خرید افراد جامعه روزبه‌روز کم و کمتر می‌شود. وقتی این اتفاق می‌افتد، مردم برای رفع مایحتاج خود به‌سمت خرید کالاهای ارزان‌قیمت می‌روند که این وضعیت برای تمام حوزه‌ها از پوشاک گرفته تا لوازم یدکی صدق می‌کند. زمانی که تقاضا بالا می‌رود و توان خرید مردم پایین می‌آید، توزیع کالاهای تقلبی و بی‌کیفیت در بازار زیاد می‌شود. اتحادیه در این زمینه ورود کرده، اما به‌لحاظ قانونی نیاز به کمک نهادها و سازمان‌های دیگر دارد و باوجود اینکه با بیش از ۱۰ سازمان در این زمینه مکاتبه داشته‌ام، متاسفانه نتیجه‌بخش نبوده است.

وی تاکید کرد: اجرای نادرست قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، خود یکی از دلایل افزایش عرضه کالاهای بی‌کیفیت و تقلبی در بازار است. در گمرکات، وزارت صمت اظهار کالا و وزارت اقتصاد، اظهارات اسناد را موردبررسی قرار می‌دهند، گپی بین اقدامات این دو وزارتخانه وجود دارد که متاثر از آن، به کالای تقلبی و بی‌کیفیت به‌راحتی شناسه کالا داده می‌شود. اجرای نادرست این قانون باعث شده کالاهای بی‌کیفیت و تقلبی از مبادی رسمی و قانونی وارد کشور شوند. در حقیقت، وقتی نظرات کارشناسان و فعالان یک بخش شنیده نمی‌شود، نتیجه این می‌شود و بعد در سطح عرضه دنبال کالای تقلبی می‌گردند. قطعا برای رفع مشکلات باید علل را برطرف کرد و با رفع معلول، علت از بین نمی‌رود. ما وزارتخانه و مسئولان را در جریان این موارد نیز قرار داده و مکاتبات متعددی با آنها داشته‌ایم، اما پاسخی دریافت نکرده‌ایم.

حسینی در پایان با تاکید بر اینکه طرح شناسا اگر خوب اجرا شود، می‌تواند کمک‌کننده باشد، ادامه داد: همان‌طور که گفته شد، این قانون در مجموع قانون خوبی است و ما مطیع قانون هستیم. البته نیاز به یک‌سری اصلاحات و بازنگری هم دارد، اما اگر همین قانون با همین شرایط هم به‌طور درست اجرا و از ظرفیت کارشناسی فعالان صنفی برای تدوین آیین‌نامه و مصوبات آن استفاده شود، قطعا می‌تواند خروجی خوبی داشته باشد، اما متاسفانه، اجرای این قانون از اساس نادرست است.

سخن پایانی

یک سال از شناسه‌دار کردن لوازم یدکی و قطعات خودرو و نظم بخشیدن به بازار تولید، واردات و توزیع آنها و پیگیری جدی طرح‌هایی مانند کد شناسا گذشت. انتظار این بود که این برنامه باعث شفافیت بازار بیشتر شود و آشفتگی‌های آن را کاهش دهد، اما همچنان بعد از یک سال موضوع قاچاق و کالاهای تقلبی معضل بازار ما شده است. در این میان برخی از کارشناسان معتقدند با ایجاد رقابت سالم در بازار تولید رونق می‌یابد و از عرضه کالاهای قاچاق در بازار کاسته می‌شود.

ضرورت تغییر ریل اقتصاد از خام‌فروشی

مهم‌ترین رکن توسعه اقتصادی هر کشور؛ ظرفیت‌ها، منابع طبیعی و نحوه بهره‌برداری از منابع است و این موضوع با نگاهی بر آمار تولید ناخالص ملی در کشورهای توسعه‌یافته به‌خوبی مشهود است.

اهمیت این موضوع زمانی خود را بهتر نشان می‌دهد که بدانیم ۲۰ اقتصاد اول دنیا در میان کشورهایی قرار دارند که بیشترین منابع‌طبیعی را به خود اختصاص داده‌اند که اغلب آنها منابع و ذخایر زیرزمینی (شامل نفت و معدن) است. این کشورها با بهره‌برداری از مواهب طبیعی خود، راه صد ساله را یک‌شبه طی کنند و با بهره‌برداری از ذخایر خود بخش صنعت را تقویت کرده و به توسعه دست یافته‌اند. جالب اینجاست که اغلب مسیر رشد و توسعه را از معادن شروع کرده و با گسترش تکنولوژی به جایی رسیده‌اند که امروز بیشتر در صنایع پایین‌دستی وابسته به معدن فعالیت می‌کنند.

در گزارش امروز صمت نگاهی داریم به موضع‌گیری‌های اخیر مسئولان حوزه معدن و اقتصاد در زمینه تغییر مسیر اقتصادی کشور و جهت‌گیری به‌سمت فناوری و توسعه زنجیره ارزش.

عکس: آیدا فریدی

آینده در گرو توسعه فناوری

رضا محتشمی‌پور، معاون معادن و فرآوری وزارت صمت گفت: موضوع بهره‌وری انرژی باید در اولویت صنایع باشد و برای ایجاد این اتفاق مهم، نیازمند بسیج عمومی و عزم جدی در کشور هستیم. بنابراین باید به سمت توسعه و استفاده از تکنولوژی برتر حرکت کنیم.

به گزارش معدن‌نامه، رضا محتشمی‌پور اظهار کرد: در سالی که گذشت با قوانینی مانند افزایش عوارض، اعمال محدودیت‌ها و... مواجه شدیم که برای صنایع معدنی مانع ایجاد کردند و صمت در تلاش است تا با همراهی دستگاه‌های مربوطه، بخشی از این محدودیت‌ها را کاهش دهد.

■ در جهت حرکت جهانی

محتشمی پور تصریح کرد: در دنیا به سمت ارتقای سطح فناوری، اعمال محدودیت بر مصرف انرژی و سختگیری محیط‌زیست خواهند رفت و ما نیز باید در این مسیر حرکت کنیم.

وی ادامه داد: در کشور به سمت اعمال محدودیت در مصرف انرژی حرکت کرده‌ایم و اقدام برای اصلاح مصرف از جمله اولویت‌ها و الزامات کشور و فضای اقتصادی است. در بخش فرآوری مواد وزارت صمت تمام‌قد از اقدامات مرتبط با تکنولوژی حوزه معدن که توسط وزارت علوم صورت می‌گیرد حمایت می‌کنیم.

معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت اظهار کرد: در سال‌های گذشته نسبت به فناوری عناصر راهبردی کم‌توجهی شده است. برای ایجاد یک اتفاق مهم در این عرصه نیازمند یک بسیج عمومی و عزم جدی در کشور هستیم. باید به سمت توسعه و استفاده از تکنولوژی برتر حرکت کنیم؛ امیدواریم در این راستا حمایت صنایع معدنی بزرگ کشور را داشته باشیم تا این مهم در سال‌های آینده محقق شود.

■ از دست رفتن منابع

وی ادامه داد: خام‌فروشی ما در حوزه عناصر راهبردی است و ما این عناصر را نمی‌فروشیم بلکه از دست می‌دهیم. برای مثال در صادرات و مصرف زغال سنگ شاهد کم توجهی و از دست رفتن منابع هستیم.

وی ادامه داد: در حوزه فلزات راهبردی، گوهرسنگ و تولید صنایع آلیاژی در سالیان آتی باید در کانون توجه ما قرار گیرد. معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت در پایان یادآور شد: ما به دلیل محدودیت‌های موجود امکان تامین این حجم گاز را برای تامین صنایع در سال‌های آتی نخواهیم داشت. باید واقعیت‌های حوزه انرژی را بدون تعارف بررسی کنیم و سپس برای سرمایه‌گذاری‌های آینده تصمیم بگیریم.

رضا محتشمی‌پور گفت: توسعه‌نایافتگی صنایع با مصرف انرژی بالا یک اجبار با توجه به شرایط اقتصادی کشور است و از این رو صنایع باید به سمت کاهش و افزایش بهره‌وری مصرف انرژی بروند.

■ کم‌توجهی به عناصر راهبردی

معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت با اشاره به اینکه نمره خوبی در زمینه فرآوری عناصر راهبردی نداریم و به این حوزه کم‌توجهی شده است ادامه داد: متاسفانه در حوزه زغال سنگ به عناصر همراه آن توجهی نمی‌شود و ظرفیت‌های زیادی را در این زمینه از دست می‌دهیم و در واقع خام‌فروشی نمی‌کنیم بلکه گاهی هبه می‌کنیم! مثلا ژرمانیوم را خام‌فروشی نمی‌کنیم بلکه آن را هبه می‌کنیم.

■ توسعه فولاد آری یا خیر؟

محتشمی‌پور گفت: با وجودی که برای تامین انرژی صنایع فولاد فعلی ظرفیت نداریم اما فشار زیادی روی حاکمیت است که دوباره کارخانه‌های فولادی را در نامناسب‌ترین مناطق و با قدیمی‌ترین نوع فناوری ایجاد کنیم. اما شیرینی سرمایه‌گذاری در صنایع انرژی‌بر از بین رفته است.

تغییر از خام فروشی به اقتصاد تولیدگرای دانش‌بنیان

وزیر اقتصاد بر ضرورت تغییر ریل اقتصاد از نفت محوری و خام فروشی به سمت اقتصاد تولیدگرای دانش‌بنیان تاکید کرد و گفت: باید برای تامین مالی دانش‌بنیان‌ها مسیر سبزی فراتر از ترازنامه بانک‌ها مد نظر قرار گیرد.

سید احسان خاندوزی در خصوص نقش دانش‌بنیان‌ها در اقتصاد گفت: اساس حرکت اقتصاد از یک اقتصاد که ارزش افزوده آن خام فروشی است چه نفت چه موارد دیگر به سمت یک اقتصاد مبتنی بر تولید، آن هم تولید دانش‌بنیانی که توان رقابت در فضای بین‌المللی داشته باشد، نیازمند تغییر در ریل اقتصادی کشور است و بازیگران اصلی این تغییر ریل خود شرکت‌های دانش‌بنیان هستند و نقش دولت و مجلس و قانون و مقررات تسهیلگر این بخش از اقتصاد باشد.

■ میدان دادن به دانش‌بنیان‌ها

وی در ادامه بیان کرد: ما باید شرکت‌های دانش‌بنیان را ارتقا داده و اجازه دهیم تا بازیگران بزرگ صنعتی ما که به صورت سنتی در بخش‌های مختلف از جمله فولاد و سایر بخش‌های صنعتی، دانش‌بنیان شوند که هنوز این اتفاق رخ نداده که البته باتوجه به توافقنامه‌ای که با وزارت صمت، معاونت علمی و فناوری و وزارت علوم بسته شد در تغییر این ریل کمک می‌کنیم که برای ما این مسیر تغییر در کیفیت رشد اقتصادی در وزارت اقتصاد است.

خاندوزی افزود: در دهه پیش‌رو و در این مسیر نقش تامین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان برای ما حائز اهمیت است و وزارت اقتصاد به شکل ویژه‌ای در این خصوص به این مسئله اهتمام دارد.

■ تامین هزینه و حمایت مالی

وزیر اقتصاد گفت: در حوزه تامین مالی برای هزینه تحقیق و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در نظر داریم و خواهیم داشت و در حوزه خرید و توسعه بازار از جمله در بخش تجهیزات گمرکی که شرکت‌های دانش‌بنیان تولیدکننده آن هستند و همه حوزه‌های دانش‌بنیان در آن نقش دارند، از این بخش حمایت می‌کنیم.

وی گفت: تاسیس شرکت‌های سهامی عام پروژه برای تامین مالی از محل بورس دستور کار مشترک ما و وزارت صمت است که سازمان بورس وظیفه پیگیری آن را برعهده دارد و از طریق تامین مالی توسط بانک‌های کشور که نیازمند تدابیر فعالانه بانک مرکزی است باید برای این بخش فراتر از سقف ترازنامه شبکه بانکی برای تولیدات دانش‌بنیان به شکل ویژه مسیر سبزی باز کنیم.

خاندوزی همچنین متذکر شد: در سال گذشته کمک و تسهیلاتی که برای شرکت‌های دانش‌بنیان داشتیم بیش از ۱۶۵ درصد بیشتر از سال ۱۴۰۰ بود و در ۵ ماهه اول امسال ۲۶۱ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۱ بود و باید بیشتر شود و حکایت از این دارد که اقتصاد ایران در حال چرخش از اقتصاد نفتی غیرمولد دولت‌زده به سمت تولیدگرای دانش‌بنیان است.

سخن پایانی

مواد معدنی جزو ذخایر تجدیدناپذیر زمین به شمار می‌روند و از این رو ذخایر هر کشور اهمیت فراوانی دارد و جزو ثروت‌های عمومی آن کشور به‌حساب می‌آید. خام‌فروشی به وضعیتی اطلاق می‌شود که مواد معدنی استخراج‌شده - بدون هیچ‌گونه فرآوری یا پیش‌فرآوری به کشورهای هدف صادر شود. بدیهی است که این شکل از فعالیت معدنی بدون خلق ارزش‌افزوده است و سبب می‌شود که معدن هیچ‌گونه تاثیری بر شکوفایی و بهبود مولفه‌های اقتصادی نداشته باشد. استفاده بهینه از ذخایر و ایجاد و تکمیل زنجیره تولید و تبدیل مواد معدنی به محصول، باعث می‌شود تا کشور نیازی به واردات کالاهای استراتژیک نظیر فولاد، آلومینیوم، سیمان و... پیدا نکند و با توسعه واحدهای فرآوری مواد معدنی ضمن کاهش خروج ارز، نقش معادن و صنایع معدنی در خلق ارزش‌افزوده در اقتصاد پررنگ‌تر و به‌تبع آن با فعال‌سازی صنایع پایین‌دستی، اشتغال پایدار، به‌ویژه در مناطق کمتربرخوردار تقویت شود.

حضور همزمان ارس خودرو دیزل در نمایشگاه «خودروی تبریز» و «سنگ محلات»

نمایشگاه‌های سنگ محلات و خودروی تبریز به صورت همزمان در تاریخ ۱۸ تا ۲۱ مهر ماه ۱۴۰۲ برگزار خواهد شد.

به گزارش روابط عمومی ارس خودرو دیزل (آمیکو)، پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی سنگ ایران (محلات-نیم‌ور) و بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی تخصصی صنعت خودرو و قطعات وابسته (تبریز) در تاریخ ۱۸ تا ۲۱ مهرماه در حالی برگزار خواهد شد که ارس خودرو دیزل به منظور توسعه بازار و تعامل هرچه بیشتر با مخاطبان در این دو رویداد بزرگ تجاری حضور خواهد یافت.

آمیکو در نظر دارد تا ضمن ارائه محصولات با مشاوره فنی و همزمان تست خودروهای سنگین، امکان فروش به صورت «تحویل فوری» را نیز برای مشتریان به عمل آورد. به همین منظور محوطه‌ای در کنار غرفه شرکت ارس خودرو دیزل در نمایشگاه محلات جهت تست خودروهای سنگین توسط متقاضیان در نظر گرفته شده است.

تخصیص خدمات ویژه پس از فروش برای خریدهای عمده و ارگانی نیز از دیگر مواردی است که در این دو رویداد برای مشتریان آمیکو در نظر گرفته شده است.

خودروهای M۲۶۳۱ و محصول ۱۹۲۹C با کاربری میکسر، کمپرسی و باری از جمله محصولاتی هستند که آمیکو ضمن نمایش در نمایشگاه بین‌المللی سنگ محلات-نیم ور، امکان تست در این نمایشگاه و تحویل فوری آن را برای صاحبان مشاغل و فعالان حوزه صنعت و معدن فراهم آورده است.

ارس خودرو دیزل در سالن پروین اعتصامی نمایشگاه خودروی تبریز غرفه شماره یک و در محوطه فضای باز غرفه E۸ نمایشگاه سنگ محلات – نیم‌ور، مقدم شما بازدیدکنندگان را گرامی می‌دارد.

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
حوزه ثبت ملک بابلسر

«آگهی فقدان سند مالکیت»

آقای الهیار آریان‌پور (با وکالت آقای بهروز بهروزی) با ارائه استشهاد محلی مصدق، طی درخواست شماره ۱۴۰۲۲۱۷۱۰۰۰۳۰۱۹۰۵۲ - ۱۴۰۲/۰۶/۲۱ تقاضای صدور سند مالکیت المثنی ششدانگ یک واحد تجاری تحت پلاک ۸۸۹۱ فرعی از ۱- اصلی به شماره سریال ۰۸۶۱۸۲ ج ۹۸ واقع در بخش ۱۱ حوزه ثبتی شهرستان بابلسر که در دفتر املاک الکترونیکی ۱۳۹۸۲۰۳۱۰۰۰۳۰۱۲۱۷۴ ثبت گردیده و در اثر جابجایی مفقود شده را نموده است. در اجرای ماده ۱۲۰ اصلاحی آئین‌نامه قانون ثبت مراتب در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاصی مدعی انجام معامله یا وجود سند مالکیت نزد خود می‌باشند ظرف ۱۰ روز از تاریخ انتشار آگهی اعتراض خود را همراه اصل سند مالکیت یا سند معامله به اداره ثبت محل ارائه و رسید دریافت نمایند. چنانچه پس از اتمام مدت مقرر اعتراض ارائه نگردد و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارائه نشود این اداره مطابق مقررات اقدام به صدور سند مالکیت المثنی به نام مالک خواهد نمود.

سیدروح‌اله اسمعیل‌پور، مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بابلسر

تاریخ چاپ: ۱۴۰۲/۰۷/۱۷

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی استعلام عمومی
شماره ۴۰۲/۰۷/س

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "پشتیبانی، تامین قطعات، سرویس و نگهداری دستگاه های زیراکس شرکت معدنی و صنعتی گل گهر" را از طریق برگزاری استعلام عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد استعلام به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور و دستورالعمل ارزیابی کیفی و فنی را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان از قسمت - مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۶ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. لازم به ذکر است شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشنهادات واصله بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

www.Gostaresh.news

یادداشت

دوختن کت برای یک دکمه

محمد مسن آبادی
کارشناس و فعال معدنی

بدون شک کمبود مواد اولیه مصیبت بزرگ صنایع کشور است و خام‌فروشی یکی بزرگ‌ترین عوامل کمبود مواد اولیه صنایع شناخته می‌شود، اما پدیده خام‌فروشی علت نیست، بلکه خود معلولی چند عاملی است. بنابراین، سیاست‌های جاری حکمرانی معدنی تا امروز برای مبارزه با این معضل چندان موفق نبوده است.

منبع صادرات مواد خام اغلب منجر به از دست رفتن فرصت‌های صادراتی بسیاری می‌شود. به‌عنوان‌نمونه، می‌توان به سنگ‌های ساختمانی و تزئینی اشاره کرد که محصول برش‌خورده و فرآوری‌شده آن، مشتریان بسیاری کمتری پیدا می‌کند و می‌توان گفت تنها معدودی از کشورهای همسایه، خریدار سنگ‌های فرآوری‌شده در ایران هستند.

علت آن است که هر کشوری باتوجه به سلایق بازار داخلی خود سنگ‌ها را فرآوری و عرضه می‌کند. به‌همین‌دلیل، حتی کشورهای پیشرفته در صنعت سنگ ـ مانند ایتالیا، ترکیه، برزیل و هند و امثال آن ـ هم در بسیاری از مواقع کوپ‌های سنگ معدنی را صادر می‌کنند.

به‌همین‌دلیل، امروزه در گوشه‌وکنار کشور، کارخانه‌ها و کارگاه‌های سنگ‌بری متعددی به‌چشم می‌خورند که نیمه‌تعطیل یا تعطیل شده‌اند و در صورت جلوگیری از صادرات سنگ‌های ساختمانی فرآوری‌نشده، این رکود و تعطیلی به معادن هم تسری پیدا خواهد کرد.

نکته قابل‌ذکر دیگر این است که صادرات و فروش مواد معدنی اغلب سودآورتر از محصول نهایی است. به‌عنوان‌مثال، نرخ سنگ برش‌خورده، حتی با احتساب هزینه حمل کالا باز هم، کمتر از نرخ واقعی انرژی و منابعی است که برای فرآوری آن به مصرف رسیده است.

مثال فوق برای برخی دیگر از مواد معدنی مانند مثال سنگ‌آهن نیز صادق است. امروزه تعداد قابل‌توجهی کارخانه برای تولید انواع محصولات زنجیره سنگ‌آهن مشاهده می‌شود که مسئولیت تامین مواد اولیه موردنیاز آنها به تیم‌هایی در خارج از کشور واگذار شده تا مانع تعطیلی آنها شوند و بارها و بارها اعلام شده است که کمبود سنگ‌آهن فعالیت کارخانه‌های فولادسازی کشور را تهدید می‌کند.

با این حال، یکی از مشکلات امروز معدندار ما این است که مجبور است تا با حداقل میزان سود، ماده معدنی خود را به کارخانه‌هایی بفروشند که در تامین ماده اولیه خود با مشکل روبه‌رو شده‌اند.

بنابراین، راه‌اندازی کارخانه فرآوری در کنار معادن بیش از خام‌فروشی، تامین مواد اولیه کارخانه‌های بزرگ را به‌خطر انداخته است.

به‌عبارت‌دیگر، معضل امروز معدنکاری کشور، فقدان برنامه دقیق و نقشه‌راه درست است و معمولا تصمیماتی گرفته می‌شود که مشابه دوختن کت برای یک دکمه است.

نکته‌ای که باید بر آن تاکید کرد، این است که توسعه و گسترش زنجیره فرآوری مواد معدنی خوب است، اما باید بدانیم که راه درست و مقرون‌به‌صرفه این نیست و برای حصول نتیجه، باید روش‌هایی یافت که معدندار داخلی با میل و اشتیاق، محصول خود را به مجموعه‌های تولیدی و فرآوری بفروشد.

گاهی باید فکر کرد و از خود پرسید که چرا برخی کشورهای بزرگ و عضو ۲۰ اقتصاد برتر دنیا هم برخی محصولات معدنی خود را به‌صورت فرآوری‌نشده به کشورهای دیگر صادر می‌کنند؟ آیا تخصص و تعهد آنها کم است؟ مشکلات مالی و اقتصادی برای حمایت از تولید دارند؟ روش‌های کار را نمی‌دانند و...؟

پاسخ روشن است. اغلب کشورهای معدن‌خیز، برای بهره‌برداری از محصولات معدنی خود برنامه‌ریزی دارند. به‌عبارت‌دیگر، از ماده اولیه استخراج‌شده گرفته تا محصول فرآوری‌شده و در نهایت، خروجی صنایع پایین‌دستی، طرح‌های محاسبه‌شده و دقیقی پیش‌بینی شده است و براساس آن، محصول خود را در هر مرحله‌ای که بیشترین حاشیه سود را فراهم کند و تقاضا وجود داشته باشد، به‌فروش می‌رسانند.

به این منظور، مواردی از قبیل آینده بازار، ارزش فعلی سرمایه، هزینه لازم برای تبدیل محصول و سود و زیان ناشی از آن، هزینه انرژی، مواد اولیه، زیرساخت‌ها، محیط‌زیست و مسائلی از این دست را مدنظر قرار می‌دهند و به این ترتیب، محصول را در مرحله‌ای که بیشترین سود را حاصل کند، به‌فروش می‌رسانند. در واقع به‌جای سیاست «جلوگیری از خام‌فروشی» سیاست «بجافروشی» را در پیش گرفته‌اند.

بر همین قیاس، به‌نظر می‌رسد متولیان و مسئولان امور معدن کشور هم به‌جای تصویب قوانین واحد برای کلیه واحدهای تولیدی و صنعتی، باید کمیته‌ای از متخصصان امر تشکیل دهند و با بررسی پیشنهادات و نظرات مطرح‌شده از سوی دست‌اندرکاران معدن و صاحبان صنعت، بهترین سیاست را برای دستیابی به بالاترین میزان سود اتخاذ کنند.

بنابراین، برای حصول به نتیجه بهتر، پیشنهاد می‌شود مسئولان اعتماد به تولیدکنندگان و معدنداران را افزایش دهند، از خوداظهاری معدنداران استقبال کنند و براساس طرح‌ها و محاسبات اقتصادی دقیق درباره نحوه فروش محصولات تصمیم‌گیری کنند.

در نهایت، باید بر این نکته تاکید کرد که جلوگیری از خام‌فروشی عملی بسیار پسندیده است و در اغلب کشورها موردتایید و تاکید قرار دارد، به‌شرط آنکه قانونی و الزام‌آور نباشد و تصمیمات براساس سیاستی سیال باشد که حداکثر میزان آورده را برای کشور تامین و سود تولیدکننده را تضمین کند.

در گزارش صمت درباره ظرفیت‌های معدنی استان سیستان‌وبلوچستان تاکید شد

بهشت پنهان معدن ایران

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

عزم دولت سیزدهم برای توسعه سیستان‌وبلوچستان جزم شده است. این جمله‌ای است که وزیر صنعت، معدن و تجارت در بازدید از استان سیستان‌وبلوچستان بر آن تاکید کرد و گفت: وجود مرز آبی و خاکی گسترده با همسایگان، دیگر ظرفیتی است که فرصت‌های مهمی را فراهم می‌کند.

به‌گزارش معدن‌نامه، وی گفت: حدود ۴۰ معدن در شمال سیستان‌وبلوچستان فعال و بنا بر این است که با شناخت ظرفیت‌ها و توسعه زیرساخت‌ها و ایجاد صنایع پایین‌دست، رونق معدن و صنایع‌معدنی را در منطقه ایجاد کنیم. وی خاطرنشان کرد: هم‌اکنون حدود ۸ هکتار محدوده معدنی در دست بررسی و اکتشاف و فقط در منطقه جانجا تا ۹۲هکتار قابل‌توسعه است.

وی تاکید کرد: باید با افزایش میزان اکتشاف در این منطقه و استفاده از ظرفیت‌های مغفول، استان سیستان‌وبلوچستان را از این نعمت بهره‌مند کرد. علی‌آبادی تصریح کرد: در زمان بهره‌برداری از معدن جانجا، زمینه اشتغال هزار نفر به‌طورمستقیم و ۵ هزار نفر به‌صورت غیرمستقیم فراهم خواهد شد که باید آن را به ۱۰ تا ۵۰هزار اشتغال افزایش دهیم، لازمه این امر برنامه‌ریزی برای ایجاد صنایع پایین‌دست معادن است.

گزارش امروز صمت به موضوع ظرفیت‌های معدنی در استان سیستان‌وبلوچستان اختصاص دارد و پیمان افضل، استاد دانشگاه و فعال معدن و مسعود کیانی، کارشناس و فعال معدن به پرسش‌های ما در این زمینه پاسخ دادند.

عکس: آیدا فریدی

معدنکاری و ضرورت‌های آن

پیام افضل، استاد دانشگاه و فعال معدنی: سیستان‌وبلوچستان در حال حاضر از نظر وسعت، بزرگ‌ترین استان ایران به‌شمار می‌رود و دارای ظرفیت بسیار خوبی در زمینه معدن است. بنابراین، به‌واسطه ظرفیت‌های عظیم و کانسارهای ارزنده‌ای که در آن وجود دارد، می‌توان با کمک معدن و صنایع‌معدنی، عقب‌افتادگی تاریخی این منطقه را برطرف کرد. همه می‌دانیم یکی از معضلات موجود در این استان زرخیز در طول تاریخ معاصر این بوده که ثبات و امنیت آن شکننده و همواره در معرض خطر قرار داشته و همچنان، قبیله‌گرایی و ناامنی همچنان در این استان زیاد است، اما ریشه همه این مشکلات به فقر و توسعه‌نایافتگی این استان برمی‌گردد و معدن و صنایع‌معدنی می‌توانند این مشکل را حل کنند.

شاهراه صادرات

در بندر چابهار استان سیستان‌وبلوچستان بهترین عمق برای پهلوگیری کشتی‌های اقیانوس‌پیما وجود دارد و این بندر یکی از بنادر بسیار استراتژیک ایران است که هنوز آنچنان که باید و شاید، توسعه پیدا نکرده است و ما از طریق این بندر می‌توانیم محصولات معدنی خود را صادر کنیم. علاوه بر این، یکی از معضلات بسیار بزرگ، که قاچاق مواد مخدر از مرزهای پاکستان و افغانستان است، در صورت بهبود وضعیت اقتصادی این استان به خودی خود کاهش می‌یابد یا از میان خواهد رفت. مزیت دیگر این منطقه، وجود مسیر ریلی به پاکستان است و از این طریق، می‌توان تبادلات کالا را به شبه‌قاره هند انجام داد.

صنایع تکمیلی

همان‌طور که اشاره شد، استان سیستان‌وبلوچستان ظرفیت‌های زیادی دارد و گمانه‌هایی درباره بودن نفت و گاز هم در این منطقه وجود دارد و حتی گفته می‌شود از این نظر از ظرفیت‌های بالایی برخوردار است. بنابراین، استان بسیار ارزشمندی است و می‌تواند نیازهای خود به انرژی را تامین کند. علاوه بر این، شرایط جغرافیایی مناسبی برای بهره‌برداری از انرژی‌های تجدیدپذیر مثل انرژی خورشید و باد هم در این استان دیده می‌شود.

با این همه، امکانات فرصت ایجاد کارخانجات فرآوری و صنایع تبدیلی یا به‌عبارت‌دیگر، ذوب فلزات و ساخت انواع محصولات نهایی که ارزش‌افزوده نهایی را ایجاد می‌کند، در این استان مهیا است و همان‌طور که گفته شد، با کمک این بندر چابهار می‌توان پایگاه‌های صادراتی بسیار خوبی در این استان ایجاد کرد.

آمایش و ضرورت‌های آن

مطالعات آمایشی در زمان ریاست‌جمهوری آقای خاتمی انجام شد و نتایج بسیار خوبی برای این استان نشان داد، اما مطالعات آمایشی باید کمک کند که بتوان کار را به بهترین نحو و در بهترین زمان و مکان ممکن انجام داد و راهی است برای یافتن راه‌حل بهینه برای فعالیت اقتصادی و توسعه معدن و صنایع‌معدنی به‌ویژه در زمینه تامین بهینه آب و انرژی.

پیشرفت جمعی

وجود موانع زیرساختی در سیستان‌وبلوچستان ریشه در معضلات این استان دارد. به‌عبارت‌دیگر، به‌واسطه قبیله‌نشین بودن و قومیت‌گرایی در این استان، مثل دیگر استان‌هایی که هنوز با این مسائل دست به گریبان هستند، سطح توسعه‌یافتگی بسیار پایین است، زیرا سنت‌ها و تعصبات تند قومیتی و مذهبی به‌شدت سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد.در حال حاضر مراحل انتقال آب از دریای عمان به این منطقه در حال انجام است و به این ترتیب، معضل خشک شدن هیرمند، هامون و جازموریان که بسیار حیاتی است، حل می‌شود.

تامین برق هم یکی از نکات مهمی است که در صورت کم‌توجهی به‌زودی و در ادامه مسیر، مشکل‌آفرین خواهد شد. بنابراین، باید هرچه سریع‌تر نیروگاه‌هایی، به‌ویژه با استفاده از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر در استان راه‌اندازی شود.

علاوه بر این، راه‌آهن سراسری که در حال حاضر تنها زاهدان و میرجاوه را تحت‌پوشش قرار می‌دهد، باید در اسرع وقت توسعه یابد و مسیر ریلی زاهدان، ایرانشهر و چابهار به‌بهره‌برداری برسد.

نکته دیگر که باید موردتوجه قرار گیرد، این است که در این استان از دیرباز مسئله امنیت وجود داشته است و در صورت برنامه‌ریزی برای توسعه معدن و صنایع‌معدنی در این استان، باید اهمیت این مسئله برای همه طوایف و قبایل جا بیفتد و بدانند فارغ از همه مسائل و مشکلات، وقتی زیرساخت‌ها توسعه پیدا کند، جاده ساخته شود و معادن و صنایع‌معدنی کار خود را آغاز کنند، برای همه استان خوب است، وقتی استان پیشرفت کند، تک‌تک ساکنان از رفاه بالاتری برخوردار خواهند شد. بنابراین، باید با بزرگان منطقه صحبت شود و با آنها به تعامل مثبتی رسید و آنها را در این زمینه توجیه کرد.

پروژه انتقال آب

انتقال آب دریای عمان از جمله اقدامات مثبتی است که در دستور کار قرا گرفته است، زیرا آبرسانی از این طریق احتیاج به آب هیرمند و حقابه افغانستان را از میان می‌برد و طالبان یا هر رژیم دیگری که بر آن منطقه حکومت کند، دیگر نخواهد توانست از موضوع حقابه هیرمند سوءاستفاده کند و از طرف دیگر، مشکل آب برای توسعه صنایع و معادن حل خواهد شد.

اما ما باید نکته‌ای را در نظر داشته باشیم؛ معضلی که در کل فرآیند انتقال آب دریای عمان به‌چشم می‌خورد، بازگرداندن نمک‌ها به دریا است که در درازمدت باعث افزایش شوری آب دریا و از بین رفتن بسیاری از آبزیان خواهد شد. بنابراین، باید تلاش کرد تا نمکی که استحصال می‌شود، در ساحل سیستان‌وبلوچستان موردفرآوری قرار گیرد و فلزات استراتژیکی مانند لیتیوم و منیزیم یا ترکیبات ارزنده‌ای مانند سولفات‌سدیم یا حتی نمک خوراکی از آن استحصال شود و به این ترتیب، ارزش‌افزوده بیشتری به‌دست‌آید و از خطرات زیست‌محیطی آن جلوگیری شود.

نیروی انسانی

درباره تامین نیروی انسانی هم باید بگوییم که مشکل پیچیده‌ای وجود ندارد و تربیت و پرورش نیروی انسانی کار راحتی است.

در واقع، در این منطقه کمبود نیروی انسانی وجود ندارد، مهم این است که نیروی انسانی به این سمت سوق داده شوند. همین الان که عملیات معدنکاری تا حدی رونق گرفته، بسیاری از نیروهای بومی استان وارد این حوزه فعالیت شده‌اند.

فرصت اشتغال مناسب، علاوه بر ایجاد فرصت برای جوانان منطقه، زمینه‌ای برای جذب نیروی کار از سراسر کشور و حتی کشورهای دیگر را فراهم می‌کند و بر اثر اختلاط اقوام، تعصب‌های قومیتی در درازمدت در استان کاهش می‌یابد و همه با هم برای توسعه منطقه کار خواهند کرد. به‌طورکلی، استان سیستان‌وبلوچستان را می‌توان بهشت معدنی جدید ایران دانست. این جایگاهی است که نمی‌توان به یزد، کرمان و دیگر استان‌های معدنی اختصاص داد. دلیل آن اکتشافات انجام‌گرفته در این استان و تنوع زون‌های فلززایی و وجود کانسرهای عظیمی در این استان است. به‌طورمثال، وجود «جانجا» بزرگ‌ترین کانسار کشف‌شده بعد از انقلاب که در واقع نخستین کانسار کلاس جهانی است که بعد از انقلاب به‌صورت کامل اکتشاف شده است. کانسارهایی مثل «سیاسترگی»، «آساگی»، «لار»، «بی‌بی‌مه» و «مادوفی» که بخش خصوصی روی آن فعالیت می‌کند یا پورفیری بزرگ جنوب زاهدان و... که همگی آنها بسیار غنی و ارزشمند هستند. به‌عنوان‌مثال در گواهی کشف «سیاسترگی» یک میلیون تن ذخیره اعلام شده بود، اما در حال حاضر گمانه‌ها از ۵۰ میلیون تن یا حتی بیش از آن حکایت دارد و اگر اکتشافات جدیدی انجام شود، قطعا ذخایر بسیار بالاتر خواهد رفت و با بهره‌برداری از آنها، فرصت خوبی برای رشد استان و منطقه فراهم خواهد شد و منطقه‌ای که با مشکلات دیرپای امنیتی، اقتصادی و اجتماعی دست به گریبان بوده است، از آنها عبور خواهد کرد.

مزیت‌های منحصر به فرد

مسعود کیانی، کارشناس و فعال معدنی: استان سیستان‌وبلوچستان، هم از ظرفیت بالایی در زمینه ذخایر معدنی برخوردار است و هم به آب‌های آزاد راه دارد، علاوه بر این با ۲ کشور افغانستان و پاکستان هم‌مرز است و چون از مناطق محروم به‌شمار می‌رود، جوانان جویای کار فراوانی دارد. بنابراین، باتوجه به مجموع این ظرفیت‌ها، ضروری است که به موضوع معدن و معدنکاری در این استان توجه شود. مرزی بودن این استان ۲ مزیت ایجاد می‌کند؛ اول اینکه می‌توان با راه‌اندازی صنایع تبدیلی در استان آن را به‌عنوان مرکز فرآوری مواد معدنی وارداتی از افغانستان مطرح کرد.

مزیت دیگر این است که باتوجه به مرزهای آبی و خاکی این استان، می‌توان مواد معدنی فرآوری‌شده را به کشورهای دیگر به‌ویژه افغانستان و پاکستان که نیاز مبرمی به این مواد دارند، صادر کرد.

نکته دیگری که باید مدنظر قرار گیرد، ظرفیت مغفول‌مانده جنوب استان و در منطقه مکران است. بخش اعظمی از مکران در استان سیستان‌وبلوچستان قرار داشته و جزو محدوده‌هایی است که ظرفیت‌های بالایی از نظر مواد معدنی دارد و این مجاورت می‌تواند بستر مناسبی برای بهره‌برداری و تولید از یک‌سو و صادرات مواد معدنی از سوی دیگر فراهم آورد. از آنجایی که صنایع کشور آب‌بر هستند و در حال حاضر آبی که باید برای مصارف شرب و کشاورزی مورداستفاده قرار گیرد، صرف صنعت می‌شود. بنابراین، باید از این پس برای احداث صنایع معدنی براساس مطالعات آمایش سرزمین اقدام کنیم و کارخانجات فرآوری را به استان‌های جنوبی کشور انتقال دهیم تا بتوانیم از آب دریا بهره ببریم.

از سوی دیگر، باتوجه به کاهش خوراک فولادی‌ها از این طریق می‌توانیم مواد اولیه موردنیاز را از کشورهایی مانند استرالیا، برزیل و کشورهای افریقایی تامین کنیم و در استان سیستان‌وبلوچستان و فولادسازی چابهار به مصرف برسانیم.

ظرفیت‌های موجود

استان سیستان‌وبلوچستان ظرفیت بالایی در معادن مس، کرومیت، منگنز، آهن، آنتیموان، طلا، سنگ‌های ساختمانی و گوهرسنگی و خاک‌های صنعتی دارد. علاوه بر این، ماده معدنی تیتانیوم در جنوب استان در منطقه فنوج و ذخایر پلاسری و عناصر کمیاب به‌ویژه زیرکونیوم و لیتیوم در این استان یافت می‌شود که می‌تواند ظرفیت خوبی برای معدنکاری و فرآوری و صنایع تبدیلی باشد.

و علاوه بر این، باید زیرساخت‌های توسعه‌ای و متالورژی موردتوجه ویژه قرار گیرد تا بتوان بستر ایجاد صنایع تبدیلی از مواد فرآوری‌شده را فراهم کرد.

این استان از نظر ذخایر سیمان هم غنی است که در ۲ منطقه خاش و زابل فعال و در ایرانشهر هم در دست راه‌اندازی است، اما مشکل تامین گاز در این منطقه وجود دارد که به‌تازگی تامین آن در اولویت قرار گرفته است که می‌تواند بازار صادراتی خوبی هم در شبه‌قاره هند و کشورهای شرق آسیا از طریق دریا و اقیانوس داشته یا به‌صورت مرز زمینی با کشور پاکستان و افغانستان باشد.

بهره‌برداری از معدن تیتانیوم فنوج هم با کمبود آب و نبود زیرساخت روبه‌روست که خوشبختانه قرار ایست آب از دریای عمان به این منطقه منتقل شود تا علاوه بر سیراب کردن منطقه و برطرف کردن نیاز روزانه مردم بتوان از آن در صنایع هم استفاده کنند.

معضلات و موانع

یکی از معضلاتی که برای توسعه معدن و صنایع‌معدنی در منطقه وجود دارد، این است که برای تولیدات معدنی استان هیچ‌گونه کارخانه فرآوری وجود ندارد. برای رفع این معضل باید برای معادن کوچک مقیاس تدابیر ویژه‌ای در نظر گرفت، به‌ویژه معادن مس کوچک‌مقیاس را که تعداد بالایی دارد، می‌توان تجمیع یا به‌عبارت‌دیگر کولونی‌سازی کرد و در مجاورت آنها کارخانجات فرآوری احداث کرد و این مهم از طریق مطالعات آمایش سرزمین میسر می‌شود.

اگر بخواهیم به دیگر معضلات مهم معادن سیستان‌وبلوچستان اشاره کنیم، باید بگوییم که این استان از نظر تامین ماشین‌آلات دچار معضل و مشکلات اساسی است و صاحبان این ابزار رغبت چندانی به حضور در این منطقه ندارند. یکی دیگر از مشکل معدنکاری در استان تامین سوخت است، زیرا نرخ حامل‌های انرژی در این منطقه بالا است و این‌دو عامل باعث می‌شود که هزینه‌ها کمابیش ۲ یا ۲.۵ برابر استان‌های دیگر باشد. به‌عنوان‌مثال، اگر کرایه بیل مکانیکی در استان‌های همجوار مثل کرمان ساعتی ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان است، در این منطقه بین یک میلیون تا ۱.۵ میلیون تومان محاسبه می‌شود.

نکته بعدی که باید موردتوجه قرار گیرد، موضوع فرهنگ‌سازی است.

مردم منطقه باید به‌تدریج آموزش ببینند و به این باور برسند که باید از معادن منطقه استفاده کنند و از این ظرفیت برای توسعه استان بهره ببرند، اما در حال حاضر نگرش‌ها و دیدگاه‌هایی وجود دارد که مانع پیشرفت کار می‌شود. از سوی دیگر، باید امنیت منطقه ارتقا یابد تا سرمایه‌گذار ریسک ورود به منطقه را قبول کند.

در منطقه نیروی انسانی جوانان و تحصیلکرده تعداد بالایی دارد، اما به‌واسطه وجود معضل قاچاق، فرهنگ کار در این منطقه آسیب دیده و کمرنگ شده است و برای همین، باید تلاش کرد تا دوباره احیا شود و از این طریق، به کار و فعالیت ترغیب شوند، زیرا علاوه بر اینکه، رفاه خود و خانواده خود را از این طریق فراهم می‌کنند، به ایجاد توسعه پایدار برای منطقه و کشور کمک خواهند کرد.

سخن پایانی

عباس علی‌آبادی، وزیر صمت در بازدید از پروژه انتقال آب از دریای عمان به زاهدان عنوان کرد: وزارت صمت تمام همت خود را برای به‌سرانجام رساندن پروژه انتقال آب از دریای عمان به زاهدان در زمان تعیین‌شده، بسیج کرده است. وی افزود: در حال حاضر شتاب پیشرفت کار مناسب است و روزانه ۶۰۰ متر مسیر ساخته می‌شود که تا رسیدن به نقطه مطلوب یعنی ساخت ۲ کیلومتر مسیر در روز فاصله داریم و پیش‌بینی می‌شود طی ۳ ماه آینده به رکورد ۲ کیلومتر دست یابیم و زمان ازدست‌رفته جبران شود.

> آبرسانی از دریای عمان، احتیاج به آب هیرمند و حقابه افغانستان را از میان می‌برد و طالبان یا هر رژیم دیگری که بر آن منطقه حکومت کند، دیگر نمی‌تواند از موضوع حقابه هیرمند سوءاستفاده کند

> در استان سیستان و بلوچستان نیروهای جوانان و تحصیلکرده زیادی وجود دارند، اما به‌واسطه وجود معضل قاچاق، فرهنگ کار در این منطقه آسیب دیده و کمرنگ شده است

مقایسه‌ای از قیمت لوازم خانگی ایرانی و خارجی

یخچال فریزر دوقلو
ایرانی: ۳۱.۵۰۰.۰۰۰ تومان – ۴۱.۷۰۰.۰۰۰ تومان
خارجی: ۵۲.۷۰۰.۰۰۰ تومان

فریزر
ایرانی: ۱۰.۸۰۰.۰۰۰ تومان – ۳۱.۰۰۰.۰۰۰ تومان
خارجی: ۴۸.۵۰۰.۰۰۰ تومان

سایدبای‌ساید
ایرانی: ۴۱.۵۰۰.۰۰۰ تومان – ۷۴.۴۰۰.۰۰۰ تومان
خارجی: ۴۸.۰۰۰.۰۰۰ تومان – ۱۴۳.۰۰۰.۰۰۰ تومان

تلویزیون
ایرانی: ۵.۸۰۰.۰۰۰ تومان – ۵۳.۰۰۰.۰۰۰ تومان
خارجی: ۱۵.۰۰۰.۰۰۰ تومان – ۴۳.۰۰۰.۰۰۰ تومان

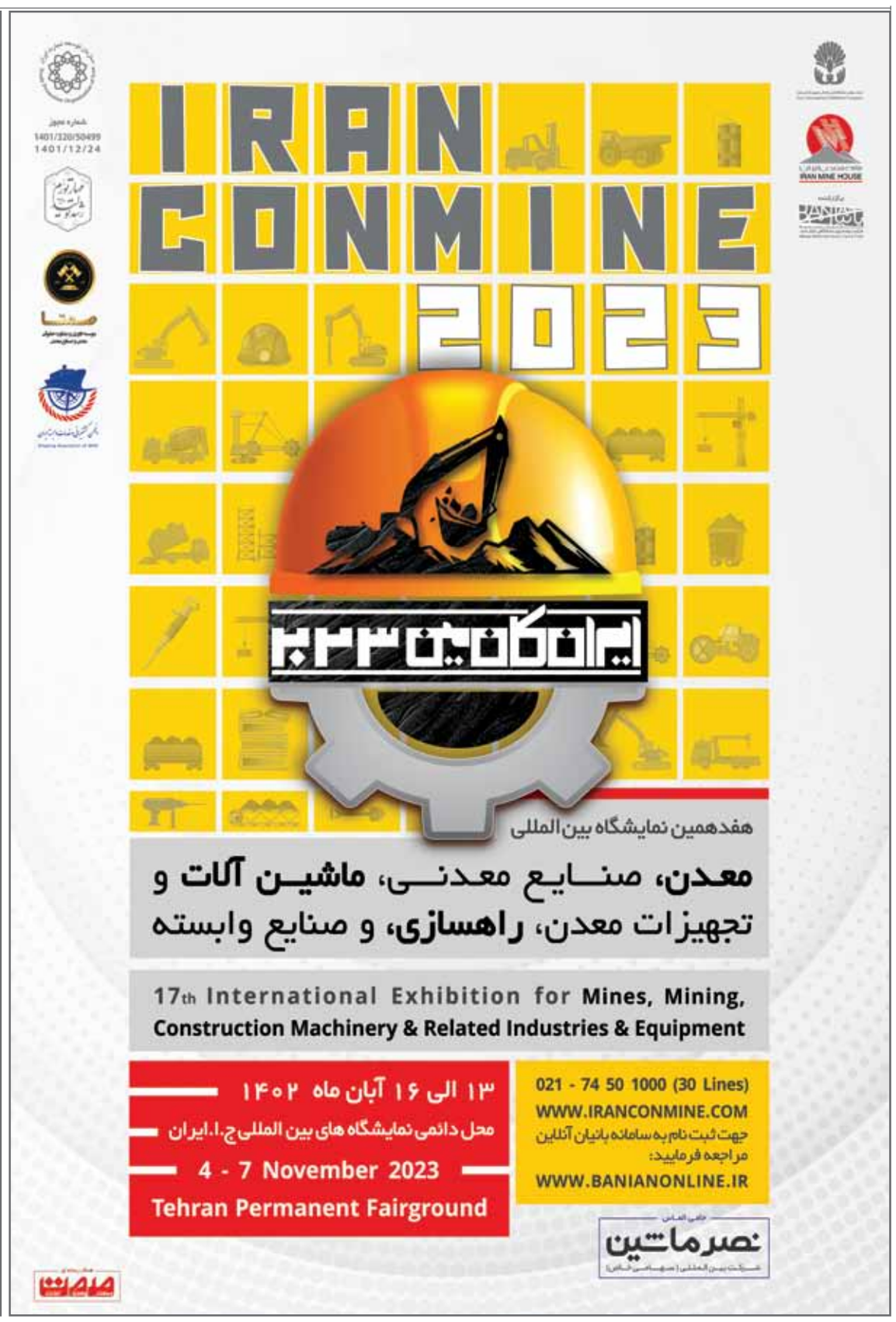
ماشین لباسشویی
ایرانی: ۱۴.۸۲۰.۰۰۰ تومان – ۲۲.۲۰۰.۰۰۰ تومان
خارجی: ۱۹.۸۰۰.۰۰۰ تومان – ۴۱.۰۰۰.۰۰۰ تومان

ماشین ظرفشویی
ایرانی: ۱۹.۳۰۰.۰۰۰ تومان – ۳۱.۳۰۰.۰۰۰ تومان
خارجی: ۱۹.۰۰۰.۰۰۰ تومان – ۲۷.۰۰۰.۰۰۰ تومان

اینفوگرافی: سامان شرف الدین

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت اسناد و املاک خرم آباد

نوبت اول
شناسه ۸۱۱۳۵۱۵

آگهی قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی شهرستان خرم آباد – سری (۱۰۷) جمعی

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی خرم‌آباد مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل در دو نوبت آگهی می گردد.

در صورتی که هرکس نسبت به صدور سند مالکیت بنام متقاضیان اعتراض داشته باشد می‌تواند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را کتباً به اداره ثبت اسناد واملاک محل تسلیم وپس از اخذ رسید ظرف مدت یکماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خودرا به مراجع محترم قضایی تقدیم و گواهی تقدیم دادخواست را به اداره ثبت محل تحویل نماید، در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

۱- تقاضای «**آقای محمد رضا خورشیدوند**» فرزند «احمد» نسبت به «ششدانگ یک درب باغ» بمساحت «۶۵۴۱.۸۶» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۴۱۵۰» فرعی از «۵۰» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی و وره سهراب مرادی کمالی»

۲- تقاضای «**خانم ناهید بهرهی**» فرزند «محمدحسن» نسبت به «ششدانگ یک باب ساختمان» به‌مساحت «۱۰۰.۷۴» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۶۵۲» فرعی از «۲» اصلی واقع در بخش «۴» خروجی از مالکیت مالک اولیه «ماشاالله پیرداده»

۳- تقاضای «**آقای ولی‌اله نوری‌زاده**» فرزند «میررضا» نسبت به «ششدانگ یک باب باغ» بمساحت «۹۰۸۹.۵۸» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۴۸» فرعی از «۱۰۷» اصلی واقع در بخش «۹» خروجی از مالکیت مالک اولیه « رضامرادی»

۴ – تقاضای «**آقای عبدالرضا برزوئی بازگیر**» فرزند «جوزی» نسبت به «ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی» به‌مساحت «۱۱۰۲۷.۶۰» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۲۹۹» فرعی از «۲۹» اصلی واقع در بخش «۲» خروجی از مالکیت مالک اولیه «جوزی برزوئی بازگیر»

۵- تقاضای «**آقای عبدالرضا برزوئی بازگیر**» فرزند «جوزی» نسبت به «شش دانگ یک قطعه زمین مزروعی» به‌مساحت «۴۸۲۴» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۲۹۸» فرعی از «۲۹» اصلی واقع در بخش «۲» خروجی از مالکیت مالک اولیه «جوزی برزوئی بازگیر»

۶- تقاضای «**آقای شهاب پور بابائی**» فرزند «گلمراد» نسبت به «شش دانگ یک باب ساختمان» به‌مساحت «۲۴۶.۴۸» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۷» فرعی از «۲۱۸۵» اصلی واقع در بخش «۱» خروجی از مالکیت مالک اولیه «شنبه شیراوند»

۷- تقاضای «**آقای علیرضا شیرخانی**» فرزند «مهدی» نسبت به «شش دانگ یکباب ساختمان» به‌مساحت «۷۳۹.۳۲» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۷» فرعی از «۶» اصلی واقع در بخش «۶» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی»

۸- تقاضای «**آقای ریحان طولابی**» فرزند «نورمراد» نسبت به «شش دانگ یک ساختمان دامداری» به‌مساحت «۳۱۸۰.۱۱» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۵۹» فرعی از «۳۳» اصلی واقع در بخش «۳» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی»

۹- تقاضای «**آقای ریحان طولابی**» فرزند «نورمراد» نسبت به «شش دانگ یک قطعه زمین مزروعی» به‌مساحت «۳۰۹۸۳.۰۰» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۵۸» فرعی از «۳۳» اصلی واقع در بخش «۳» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی»

۱۰- تقاضای «**آقای مسعود حیدری**» فرزند «صید محمد» نسبت به «یک و دو دهم دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مروعی»و «خانم زیبا حیدری حسنوند» فرزند «صید محمد» نسبت به «شش دهم دانگ مشاع از ششدانگ »و «خانم فریده حیدری» فرزند «صید محمد» نسبت به «شش دهم دانگ مشاع از ششدانگ»و «خانم طیبه حیدری حسنوند» فرزند «صید محمد» نسبت به «شش دهم دانگ مشاع از ششدانگ» به‌مساحت «۱۵۶۴۲.۱۲» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۷۳» فرعی از «۱۶» اصلی واقع در بخش «۲» خروجی از مالکیت مالک اولیه «خود متقاضی».

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۷/۱۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۰۲
صیدآقا نجفوند دریکوندی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک خرم آباد

گپ‌وگفت

قیمت‌گذاری دستوری ثمره خوبی ندارد

کیمیا ملکی: قیمت‌گذاری دستوری به‌معنای کنترل نرخ با تعیین حداقل یا حداکثر قیمت‌های قانونی برای کالاهای مشخص است. به‌طور کلی قیمت‌گذاری دستوری یعنی کنترل نرخ توسط دولت در بازار آزاد. مدت‌هاست که قیمت‌گذاری کالا به محل اختلاف سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و فعالان حوزه تولید تبدیل شده، چراکه به‌عقیده سازمان حمایت یکی از وظایف این سازمان تعیین نرخ کالاهای اساسی و نظارت بر قیمت‌ها است، اما تولیدکنندگان معتقدند قیمت‌گذاری دستوری، در شرایطی که نظارت بر نرخ مواد اولیه مانند نظارت بر نرخ کالای نهایی در بازار نیست و وجود شرایط تورمی حاکم بر بازار، برای آنها مشکل ایجاد می‌کند. مدت‌هاست که بسیاری از تولیدکنندگان با انتقاد از اعمال سیاست قیمت‌گذاری دستوری، معتقدند اجرای این سیاست نفس تولید را به شماره انداخته است. این گروه معتقدند در شرایطی که هزینه‌های تولید همواره با نوسانات ارزی و سیاست‌ها و قوانین ناگهانی افزایش می‌یابد، درست نیست که محصول نهایی شامل قیمت‌گذاری دستوری شود. در نقطه مقابل برخی تاکید دارند برای کنترل بازار در اقتصاد ایران راهی جز اعمال سیاست قیمت‌گذاری دستوری نیست. صمت به‌منظور بررسی بیشتر مزایا و معایب قیمت‌گذاری دستوری به گپ‌وگفت با مرتضی افقه، کارشناس اقتصاد پرداخت.

● به‌نظر شما قیمت‌گذاری دستوری در کنترل بازار موثر است؟

کنترل بازار وظیفه دولت است، اما به نظر می‌رسد دولت ناکارآمدی در کنترل بازار را با اعمال سیاست‌های اینچنینی عملا به تولیدکننده و مصرف‌کننده منتقل می‌کند. در اصل دولت به‌جای اینکه موانع مسیر تولید را برطرف کند تا با افزایش تولید قیمت‌ها با تکیه بر قانون عرضه و تقاضا کاهش یابد به تولیدکننده فشار می‌آورد. در واقع دولت می‌خواهد سیاست‌های کنترلی خود را با استفاده از ظرفیت‌های بازار و از جیب تولیدکننده اجرایی کند. اینکه دولت با هدف حمایت از مصرف‌کننده برای کالاها سقف قیمتی تعیین کند، خیلی قابل‌اجرا نیست، چراکه با افزایش فاصله بین عرضه و تقاضا حتی باوجود تعیین نرخ نیز نه بازار به تعادل می‌رسد و نه قدرت خرید بالا می‌رود. همچنین با افزایش دائمی هزینه‌های تولید، نمی‌توان تولیدکننده را مجبور به رعایت نرخ دستوری کرد.

● تاثیرات بد سیاست قیمت‌گذاری دستوری چیست؟

اگر دولت بخواهد با فشار به تولیدکننده، سیاست قیمت‌گذاری دستوری را اجرا کند، شاهد تعطیلی بسیاری از واحدهای تولیدی خواهیم بود. این در حالی است که تعطیلی بنگاه‌های اقتصادی نیز آسیب‌هایی از جمله کمبود کالا در بازار، افزایش نرخ ناشی از عدم تناسب عرضه و تقاضا و در نهایت افزایش نرخ بیکاری خواهد داشت.

در سازکار قیمت‌گذاری دستوری با عدم همکاری مردم، تولیدکننده و سرمایه‌گذار، در نهایت تا امروز منافع موردنظر دولت تامین نشده و تحقق این هدف در آینده نیز دور از انتظار است؛ بنابراین بهتر است دولت با همین منابع محدود در اختیار و رفع موانع کسب‌وکار، مانع از کاهش تولید شود و اجازه دهد با تکیه بر سیاست عرضه و تقاضا، قیمت‌ها به خودی خود، نه با دستور پایین بیاید. در گام نخست باید سیستم مدیریت تولید و توزیع با یکدیگر هماهنگ و اصلاحات لازم در نظام توزیع اعمال شود. از سوی دیگر یکی از مهم‌ترین دلایل اختلاف قیمت‌ها و بی‌ثباتی بازار به مدیریت ضعیف اقتصاد بازمی‌گردد؛ بنابراین در گام بعدی باید اصلاح ساختار مدیریت اقتصادی در دستور کار دولت قرار گیرد.

● چرا در بازار تاثیرات مثبت قیمت‌گذاری دستوری دیده نمی‌شود؟

قیمت‌گذاری دستوری در شرایط اقتصادی فعلی ثمره خوبی ندارد. در سال‌های جنگ سیاست‌هایی چون قیمت‌گذاری دستوری دستاوردهای خوبی داشت، اما در حال حاضر عملا این دست از سیاست‌ها از بار مشکلات تورم و کنترل بازار کم نمی‌کند. در نتیجه مصرف‌کننده در این شرایط اصلا از امتیازات مثبتی بهره‌مند نخواهد شد.

● آیا اصلاح شیوه قیمت‌گذاری دستوری کالاها می‌تواند روند فعلی را بهبود بخشد؟

سیاست قیمت‌گذاری دستوری حتی با اعمال اصلاحات در ساختار قیمت‌گذاری نیز نمی‌تواند نتایج مثبتی داشته باشد و باید این‌گونه سیاست‌ها از بدنه مدیریت اقتصاد کشور حذف شوند. هرچند به‌باور دولت، سیاست قیمت‌گذاری دستوری در شرایط تحریم برای حمایت از مصرف‌کننده لازم است، اما راهکار بهتر این است که در این شرایط از تولیدکننده حمایت شود تا با افزایش تولید، اصل کنترل بازار نیز محقق شود.

● دستاوردهای قیمت‌گذاری دستوری چیست؟

دستاورد سیاست قیمت‌گذاری دستوری اگر منفی نباشد، مثبت هم نیست. بی‌شک به‌واسطه قیمت‌گذاری دستوری واحدهای تولیدی بسیاری تعطیل می‌شوند که در نتیجه آن شاهد کمبود کالا در بازار و بیکاری بسیاری از افراد خواهیم بود، این در حالی است که قطعا بیکاری کاهش قدرت خرید و در نتیجه رکود بازار را به همراه خواهد آورد. در واقع دولت با سیاست قیمت‌گذاری دستوری آسیبی چندجانبه به تولیدکننده و مصرف‌کننده وارد می‌کند.

واکنش کارشناسان به برنامه سازمان حمایت برای تعیین سقف قیمت لوازم خانگی

مقصد این مسیر رکود است!

عکس: آیدا فریدی

چالش‌های بازار لوازم خانگی تبدیل به قصه هزارویک شب شده و خیال تمام شدن ندارد. هر بار راهکاری جدید برای کنترل بازار لوازم خانگی اعلام می‌شود، اما همچنان این بازار ساز خود را می‌زند. یکی از اصلی‌ترین چالش‌های موجود در بازار لوازم خانگی قیمت‌گذاری دستوری است که همه تولیدکنندگان و فروشندگان بر حذف آن تاکید دارند. باوجود اینکه عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت با صحبت‌هایی تولیدکنندگان را به حذف قیمت‌گذاری دستوری در بازار لوازم خانگی امیدوار کرده بود، به‌تازگی، سازمان حمایت از طرحی جدید پرده‌برداری کرده که در صورت اجرا سقف قیمت برای برخی از لوازم خانگی تعیین خواهد شد. حسین فرهیدزاده، رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان با اشاره به مجوزی که پیش از این برای افزایش نرخ لوازم خانگی صادر شده گفت: فعالان حوزه لوازم خانگی به جهت تعزیراتی تا ۳۰ درصد مجاز به افزایش نرخ هستند، اما افزایشی بیش از این رقم گرانفروشی محسوب می‌شود و به دنبال آن هستیم که برای برخی اقلام لوازم خانگی سقف قیمت تعیین کنیم. برخی معتقدند شاید این اقدام تیر آخر برای کنترل بازار افسارگسیخته لوازم خانگی باشد؛ با این همه بسیاری از کارشناسان نیز تاکید دارند تنها چاره مشکلات حذف قیمت‌گذاری دستوری است.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

انحصار، زاییده ممنوعیت!

اگر بخواهیم نقطه آغاز این آشفته‌بازار را بیابیم باید به سال ۹۷ رجوع کنیم. دولت دوازدهم در سال ۹۷ به‌منظور حمایت از تولید داخلی، جلوگیری از افزایش نرخ ارز و تعادل‌بخشی و کنترل مصارف ارزی نسبت به گروه‌بندی کالاهای وارداتی اقدام و ثبت‌سفارش بسیاری از اقلام و کالاها را ممنوع کرد. در نتیجه ثبت‌سفارش لوازم خانگی از جمله انواع یخچال، ماشین لباسشویی و... از سال ۹۷ تاکنون ممنوع بوده است. این در حالی است که به‌عقیده برخی از کارشناسان ممنوعیت واردات لوازم خانگی تاثیری در افزایش کیفیت تولید داخلی نداشته و نتوانسته فضای رقابتی ایجاد کند؛ در واقع صنعت لوازم خانگی نیز صنعت خودروسازی را الگو قرار داد و به انحصارگری پرداخت، اما تولیدکنندگان بر این عقیده‌اند که افزایش نرخ از انحصار سرچشمه نمی‌گیرد و علت آن افزایش هزینه تولید است. بر همین اساس بارها درخواست افزایش نرخ ازسوی تولیدکننده داده، اما با مخالفت سازمان حمایت روبه‌رو و رد شد که حاصل آن گرانی‌های بی‌مجوز توسط تولیدکنندگان بود. البته افزایش قیمت‌های بی‌مجوز توسط تولیدکننده و فروشنده رد می‌شود و هیچ کدام مسئولیت گرانی کالا در بازار را گردن نمی‌گیرند. تولیدکنندگان انتظار دارند دولت از دخالت در قیمت‌گذاری دست بردارد و سروسامانی به بازار ارز ببخشد و کارشناسان نیز معتقدند برای رشد صنعت لوازم خانگی باید بازار رقابتی شود. در صورت ایجاد بازار رقابتی و تولید محصولات باکیفیت نه‌تنها برخی افراد به دنبال سوءاستفاده از بازار انحصاری و تحمیل کالای بی‌کیفیت به مصرف‌کننده نخواهند بود، بلکه مشتریان نیز بیش از این متضرر نمی‌شوند.

تعیین سقف قیمتی قابل‌اجرا نیست

علیرضا شهیدی، دبیر انجمن لوازم صوتی و تصویری درباره برنامه جدید سازمان حمایت مبنی بر تعیین سقف نرخ برای برخی از کالاهای لوازم خانگی به صمت گفت: این طرح بی‌شک قابل‌اجرا نیست، زیرا کالاهای باکیفیت، قیمتی بیش از سقف تعیین‌شده خواهند داشت؛ مگر اینکه سقف تعیین‌شده مبلغ قابل‌توجهی باشد که باتوجه به تجربیات گذشته بسیار بعید است. ازسوی دیگر تعیین سقف نرخ برای کالاها ممکن است در کیفیت آنها نیز تاثیرگذار باشد. وی ضمن تاکید بر رقابتی بودن بازار لوازم خانگی بیان کرد: باتوجه به اینکه بازار لوازم خانگی با بیش از ۲۰۰ تولیدکننده به‌شدت رقابتی است، بازار و فضای رقابت خود می‌تواند تعیین‌کننده نرخ باشد. در واقع اکنون بازار کاملا رقابتی شده و کالا به‌وفور وجود دارد؛ در نتیجه دیگر نیازی به قیمت‌گذاری دستوری نیست. باید به این موضوع هم توجه داشت که حذف قیمت‌گذاری دستوری از افزایش قیمت‌های جهشی جلوگیری خواهد کرد. در نتیجه قیمت‌گذاری دستوری کمی غیرمنطقی به نظر می‌رسد. در سال‌های گذشته قیمت‌گذاری دستوری برداشته شده بود، اما در سال ۹۸ با کاهش تولید به‌دلیل موانع بسیار، قرار شد قیمت‌گذاری دستوری به‌طور موقت اعمال شود. اکنون که موانع تا حد زیادی برداشته و تولید نسبت به سال ۹۸ حدود ۲ برابر شده، تجدیدنظر در این زمینه ضروری به‌نظر می‌رسد.

■ تناقض‌گویی‌ها!

شهیدی با اشاره به صحبت‌های تازه وزیر صمت مبنی بر انجام اقدامات سازنده برای تعدیل نرخ لوازم خانگی و روی خوش به حذف قیمت‌گذاری دستوری اظهار کرد: طرح سازمان حمایت درست در مغایرت با صحبت‌های وزیر صمت مبنی بر حذف قیمت‌گذاری دستوری است.

■ تخصص، حلقه مفقودی طرح‌ها

دبیر انجمن لوازم صوتی و تصویری با اشاره به عدم موفقیت بسیاری از طرح‌های ارائه‌شده، بیان کرد: بسیاری از طرح‌ها و ضوابط به‌طور غیرمنطقی و بدون در نظر گرفتن واقعیت‌ها وضع می‌شود؛ در نتیجه نمی‌توان انتظار نتیجه مثبتی از آنها داشت. همچنین به‌عقیده بسیاری از کارشناسان قوانین و طرح‌ها بدون نظرات کارشناسی ارائه می‌شود و هیچ تخصص و سابقه اجرایی پشت پرده آنها وجود ندارد. در نتیجه این ضوابط برای هیچ یک از کالاهای تولیدی نتیجه مثبتی به همراه نخواهد داشت و تنها تکرار تجربه‌های غلط قبلی است. متاسفانه در کشور ما به‌جای بررسی علت‌ها به معلول پرداخته و مسیر تولید سخت‌تر می‌شود.

■ گرانی وجود ندارد

شهیدی ضمن تاکید بر اینکه هیچ گرانفروشی در کار نیست، افزود: برخی ادعا می‌کنند لوازم خانگی افزایش نرخ شدیدی داشته، اما این گرانی نیست، بلکه کاهش ارزش پول ملی رخ داده است؛ امکان ندارد در همه کالاها شاهد گرانی باشیم. وی در تشریح دو چالش اصلی صنعت لوازم خانگی بیان کرد: چالش‌های اصلی صنعت لوازم خانگی، تامین ارز و قیمت‌گذاری دستوری است. اگر تولیدکننده‌ای ببیند تولیدش با زیان همراه است، قطعا دیگر تولید نخواهد کرد. یعنی اقدام عاقلانه این است که هیچ کالایی با زیان تولید نشود. دولت هزینه‌های سربار، دستمزد و... را بالا برده؛ پس باید اجازه دهد نرخ کالا در فضای رقابتی تعیین شود. هیچ تولیدکننده‌ای حاضر نیست با زیان تولید کند و چنانچه این موانع برداشته نشود، تولید کاهش خواهد یافت.

در نقطه مقابل اگر موانع تولید در کشور از جمله قیمت‌گذاری دستوری برداشته شود، به‌طور قطع افزایش تولید محقق خواهد شد.

■ آماری از تولید تلویزیون

دبیر انجمن لوازم صوتی و تصویری ایران درباره تولید تلویزیون اظهار کرد: در سال گذشته یک میلیون و ۹۷۰هزار دستگاه تلویزیون در کشور تولید شد. قرار بر این بود که در سال جاری ۲میلیون و ۲۰۰هزار دستگاه تولید شود تا حداقل ۱۰درصد افزایش تولید را در این بخش داشته باشیم، اما باتوجه به روندی که در حال حاضر شاهد آن هستیم و عدم‌تخصیص ارزی که شامل حال صنایع تولیدی کشور، به‌ویژه لوازم خانگی شده، همان‌طور که پیش از این نیز تاکید شد به نظر می‌رسد کاهش ۳۰ درصدی تولید را در نیمه دوم سال داشته باشیم.

■ چالش‌های صادراتی

شهیدی درباره صادرات لوازم خانگی گفت: می‌توانیم از نظر کیفیت کالا با کالاهای صادراتی کشورهای دیگر رقابت کنیم؛ به‌ویژه با کالاهای متوسط صادراتی. همچنین ظرفیت‌های تولیدی خوبی داریم و از نظر مدل هم تنوع خوبی در لوازم خانگی‌ها ایجاد شده است. با این حال دو چالش مهم در نظام صادراتی کشور وجود دارد که مهم‌ترین آن عدم ارتباط نظام بانکی ما با با نظام بانکی جهانی است، زیرا در حال حاضر دیگر در خارج از کشور بدون نظام بانکی، نمی‌توان کار کرد. هنگامی که حتی یک شعبه بانکی هم در سایر کشورها نداریم، صادرات دشوار است.

> بسیاری از طرح‌ها و ضوابط به‌طور غیرمنطقی و بدون در نظر گرفتن واقعیت‌ها وضع می‌شود

ضرورت ثبات نرخ دلار و مواد اولیه

اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران درباره برنامه جدید سازمان حمایت مبنی بر تعیین سقف نرخ برای برخی از کالاهای لوازم خانگی به صمت گفت: زمانی می‌توانیم برای یک کالا سقف قیمت تعیین کنیم که از صفر تا صد تولید آن را بررسی کرده باشیم. این در حالی است که به‌دلیل تعلل شش‌ماهه سازمان حمایت برای رسیدگی به درخواست تولیدکنندگان لوازم خانگی مبنی بر افزایش قیمت، شاهد گرانی‌های بی‌مجوز بوده‌ایم. در نتیجه اگر سازمان حمایت می‌توانند قیمت دلار و مواد اولیه را ثابت نگه دارد تعیین سقف قیمت شدنی است.

وی با تاکید بر اینکه فروشنده گرانفروشی نمی‌کند، افزود: ما محصولاتی را عرضه می‌کنیم که تولیدکنندگان آن را تولید کرده‌اند و نقشی در قیمت‌گذاری این محصولات نداریم. اگر گرانی وجود دارد باید چیزی که باعث آن شده را پیدا کرد. ما گرانفروشی نداریم، بلکه گرانی کالا داریم. شاید برخی تصور کنند گران شدن کالاها به‌نفع تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان است، در حالی که هیچ توزیع‌کننده و تولیدکننده‌ای نه‌تنها از افزایش قیمت‌ها سود نمی‌برد، بلکه ضرر می‌کند، چرا که سرمایه‌اش را از دست می‌دهد.

■ تکلیف چیست؟

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران با بیان راهکاری برای بهبود وضعیت فعلی گفت: باید سازمان حمایت یک کارگروه به‌منظور بررسی فاکتورهای خرید مواد اولیه برای اقلام پرتقاضا که از طرف تولیدکننده نیز تقاضای افزایش نرخ آنها وجود دارد، تشکیل دهد و اگر حق با تولیدکننده است، اجازه افزایش نرخ را صادر کند، اما متاسفانه اکنون تکلیف تولیدکننده معلوم نیست.

■ بانک‌ها بنگاهداری نکنند

پازوکی با انتقاد از شیوه عملکرد بانک‌ها اظهار کرد: بانک به‌جای حمایت از تولید پول خود را به فروشگاه‌های بزرگ برده است. در واقع بانک‌ها به‌جای سرمایه‌گذاری در بخش تولید، اعطای تسهیلات را به سمت خرید برده‌اند و در مقابل توزیع‌کنندگان و فروشندگان لوازم خانگی برای اینکه بتوانند محصولات خود را به فروش برسانند حتی از سود خود کم می‌کنند و حتی برخی از کالاها را به قیمت خرید خود از کارخانه می‌فروشند. متاسفانه هر روز شاهد روی کار آمدن یکی از فروشگاه‌های بزرگ لوازم خانگی هستیم، این در حالی است که تاسیس این فروشگاه‌ها ۲۵۰۰ واحد کسبی را بیکار می‌کند. جای سوال دارد که چرا پیش از سال ۹۶ و ممنوعیت واردات این موارد وجود نداشت؟

■ بازار در رکود

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران با اشاره به رکود حاکم بر بازار گفت: کاهش قدرت خرید خانوارها، عامل اصلی مراجعه نکردن مشتریان به بازار و رکود حاکم بر آن است. رکود فعلی بازار از اردیبهشت شدت گرفته و امروزه فروشندگان به‌دلیل همین رکود دیگر نقدینگی ندارند که این مشکلات را با همه وزرا نیز در میان گذاشته‌ایم، اما متاسفانه گوش شنوایی نیست. با این حال ما تجربیات بازار خود را در اختیار مسئولان قرار دادیم. وقتی رکود و تورم بر بازار حاکم است، دولت باید به کمک کسبه بیاید. این در حالی است که متاسفانه هر روز یک قانون جدید سنگ پیش پای اصناف می‌شود.

> زمانی می‌توان برای یک کالا سقف قیمت تعیین کرد که از صفر تا صد تولید آن را بررسی کرده باشیم

سخن پایانی

چالش های بی‌پایان صنعت لوازم خانگی همچنان به قوت خود باقی است و تنها هرازگاهی با طرح‌هایی روبه‌رو می‌شویم که نتیجه آن در هاله‌ای از ابهام باقی می‌ماند. پس از صحبت‌های وزیر صمت امیدواری نسبت به حذف قیمت‌گذاری دستوری در تولیدکنندگان ایجاد شده بود و اکنون صحبت از تعیین سقف قیمت برای برخی از کالاهای لوازم خانگی است که از نظر فعالان این حوزه کاری نشدنی است که بی‌شک با مخالفت تولیدکنندگان همراه خواهد بود. در نتیجه باز هم ما می‌مانیم و بازاری راکد که آرزوی خرید اجناسش در دل بسیاری از شهروندان می‌ماند!

کارشناسان در بررسی تاثیر خروج فولاد و سیمان از بورس تاکید دارند

خطر قیمت‌گذاری غیرشفاف بیخ گوش بازار

گروه بورس
editor@smtnews.ir

طی نیمه نخست سال ۱۴۰۰ وزارت صمت برای پیشبرد سیاست‌های مربوط به اصلاح ساختار و الزام همه واحدهای تولیدکننده سیمان به عرضه محصول در بورس کالا، در ابلاغیه‌ای اعلام کرد که هرگونه خرید و عرضه سیمان خارج از بورس کالا ممنوع بوده و همه واحدهای تولیدکننده سیمانی که تاکنون در بورس پذیرش نشده‌اند، باید ظرف ۲هفته در بورس پذیرش و اقدام به عرضه محصول خود کنند. به‌دنبال این اقدام، به‌تدریج نرخ سیمان که تا مرز ۱۰۰هزار تومان در هر کیسه رسیده بود، سیر نزولی به خود گرفت.

اما این همه ماجرا نبود و پس از عرضه سیمان در بورس، انجمن بتن‌سازان و انبوه‌سازان از جمله در اول صف منتقدان نسبت به این سیاست دولت قرار گرفتند و مخالفت خود با عرضه سیمان در بورس را با دلایلی همچون گرانی و دلال بازی مطرح کردند. به‌هرحال، ۲سال از انتقادات گذشت و دولت نسبت به عرضه سیمان در بورس نه‌تنها عقب‌نشینی نکرد، بلکه از این سیاست حمایت هم کرد. در تازه‌ترین اقدامات نیز، وزارت راه و شهرسازی برای کاهش نرخ نهایی مسکن، اصرار به خروج سیمان و فولاد از بورس دارد و این در حالی است که به‌اعتقاد تولیدکنندگان، این ۲محصول تاثیر چندانی در نرخ نهایی مسکن ندارند.

هشدار سیمانی‌ها درباره بازگشت حواله‌های طلایی

علی‌اکبر الوندیان، دبیر انجمن صنفی کارفرمایی صنعت سیمان در گفت‌وگو با مهر، با بیان اینکه بورس یک پلتفرم شفاف است، اظهار کرد: یکی از دستاوردهای مهم دولت برای خروج از بحران دلالی و قیمت‌های گزاف در صنعت سیمان، عرضه این محصول در بورس بود که براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس نیز این تصمیم گرفته شد.

وی افزود: قبل از عرضه در بورس، فاصله نرخ تولید و مصرف سیمان به جیب واسطه‌ها می‌رفت. در حال حاضر مصرف‌کنندگان حق انتخاب دارند و سیمان به‌صورت شفاف در بورس عرضه می‌شود و دیگر هیچ واسطه‌گری در این بین وجود ندارد و تولیدکنندگان با هم رقابت می‌کنند.

اگر منافعی هم باشد، به جیب تولید می‌رود که ۶۵درصد تولیدکنندگان سیمان هم وابسته به نهادهای دولتی هستند. به‌عنوان نمونه، بزرگ‌ترین هلدینگ سیمانی کشور برای شستا است که اگر منافعی هم داشته باشد، ۹۰درصد سود را تقسیم می‌کند و به سازمان تامین‌اجتماعی می‌دهد.

الوندیان تصریح کرد: عرضه سیمان در بورس، دستاورد بزرگی برای شفافیت محسوب می‌شود و حال می‌خواهیم این کالا را از بورس خارج کنیم که در مقابل چه چیزی را به‌دست آوریم؟ خروج سیمان از بورس چقدر به کاهش نرخ مسکن کمک می‌کند؟ در ساخت یک آپارتمان ۹۰متری، کل هزینه خرید سیمان ۱۶میلیون تومان است، حتی اگر سیمان رایگان هم به مسکن ملی بدهند، در هزینه نهایی ساخت مسکن، تنها ۴میلیون تومان صرفه‌جویی می‌شود.

وی یادآور شد: در حال‌حاضر متوسط نرخ هر کیلوگرم سیمان در بورس ۹۰۰ تومان و متوسط زیر هزار تومان است. شرکت‌ها در روز ۵ درصد سود هم ندارند.

دبیر انجمن صنفی کارفرمایی صنعت سیمان تاکید کرد: می‌خواهید با خروج سیمان از بورس دوباره به صدور حواله‌ها، امضاها و زنگ‌های طلایی و لابیگری در صنعت سیمان رونق بدهید که در نهایت، هم در ساخت آپارتمان ۹۰متری، ۴میلیون تومان صرفه‌جویی کنید!

وی افزود: زمانی که سیمان در بورس عرضه شد، بازار بحرانی بود و نرخ سیمان به‌شدت بالا رفت، اما هم‌اکنون هم دولت و وزارت صمت و هم بورس کالا، کاملا به وضعیت عرضه و تقاضای سیمان اشراف دارند. اگر ایرادی هم باشد، قابلیت اصلاح و قاعده‌گذاری دارد. توجه کنید که صنعت سیمان سهامدار مردمی دارد.

الوندیان اضافه کرد: می‌گویند با خروج سیمان از بورس، این کالا ارزان می‌شود، اما الان نزدیک به ۱۰سال است که در این صنعت سرمایه‌گذاری نشده است. برای ساخت یک واحد تولیدی ۶ هزار میلیارد تومان باید سرمایه‌گذاری شود، کدام سرمایه‌گذار بدون سود وارد این صنعت می‌شود؟ در حال حاضر ۱۳طرح نیمه‌تمام داریم که سال‌هاست نیمه‌تمام مانده‌اند و باید شرکت‌ها سودآور شوند تا سرمایه‌گذاری کنند.

وی با بیان اینکه هم‌اکنون سیمان ارزان‌ترین کالای ساختمانی است، گفت: شرکت‌ها در تولید انرژی و نوسازی و بهسازی واحدها سرمایه‌ای ندارند. نباید این صنعت را قربانی کنیم؛ آن هم در جایی که به‌نفع مردم نیست.

الوندیان یادآور شد: خود شرکت بورس هم اعلام کرد که حتی اگر نیاز به اصلاح باشد، قاعده‌گذاری می‌کند. اما اجازه دهیم،تولیدکننده هم رشد کند و به فضای سرمایه‌گذاری برود و خود را توسعه دهد.

وی با بیان اینکه بورس روند عرضه و تقاضا را شفاف کرده است، گفت: این فضا را برای دستیابی به منافع بسیار اندکی که آن هم به‌دست مردم نخواهد رسید، مخدوش نکنید. زنگ‌ها و امضاهای طلایی را به صنعت سیمان برنگردانید.

اعتراض فولادی‌ها به نسخه‌های ضدتولید

وحید یعقوبی، معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه کاهش بهای تمام‌شده مسکن در کشور یک رسالت ملی است، اظهار کرد: وظیفه صنعت فولاد، ایجاد اطمینان‌خاطر از تامین مکفی آهن‌آلات موردنیاز برای ساخت مسکن است که باتوجه به امکان تولید حدود ۲برابری فولاد نسبت به نیاز داخلی، این مهم به‌خوبی محقق شده است. بنابراین، به هر میزان که دولت یا بخش خصوصی تقاضای آهن‌آلات برای ساخت مسکن داشته باشد، توسط تولیدکنندگان فولاد کشور قابل‌تامین است.

وی افزود: قبل از عرضه فولاد در بورس، وضعیت عرضه‌ها رانت‌زا بود و اگر از بورس خارج شود، باز هم فضای رانت‌ها و امضاهای طلایی و نظام حواله‌ای بر می‌گردد.

یعقوبی تصریح کرد: نرخ فولاد به‌اندازه تورم هم رشد نکرده است و حتی طی نیمه اول امسال، نرخ میلگرد در بورس کالا کاهش هم یافته است. با این حال، اگر نرخ فولاد رشد هم کرده، به‌دلیل بالا رفتن نرخ نهاده‌های تولید مثل دستمزد، حقوق دولتی معادن، برق، گاز، سنگ‌آهن و... است. به‌عنوان‌مثال، نرخ گاز صنعت فولاد طی ۵ سال گذشته بیش از ۳۰برابر، نرخ برق بیش از ۲۰برابر، حقوق دولتی معادن بیش از ۱۰برابر و هزینه حقوق و دستمزد بیش از ۲۰۰درصد افزایش داشته است. نرخ همین سنگ‌آهنی که دولت به تولیدکنندگان می‌فروشد، ۴برابر شده است. اگر دولت در واقع قصد کاهش نرخ فولاد را دارد، باید نرخ نهاده‌های تولید را پایین بیاورد، زیرا همه اینها دست دولت است.

وی گفت: برآوردها نشان می‌دهد که تقاضای مسکن ملی سالانه، کمتر از ۱۰درصد عرضه کل فولاد کشور است و ضرورتی ندارد که چنین نسخه‌های ضدحمایتی تولید به کار گرفته شود. برآوردها نشان می‌دهد تقاضای مسکن ملی سالانه کمتر از ۱۰درصد عرضه کل فولاد کشور است و ضرورتی ندارد که چنین نسخه‌های ضدحمایتی تولید به کار گرفته شوند.

یعقوبی به پیشینه عرضه فولاد اشاره کرد و افزود: برای آن عده که در جریان تبعات سوءقیمت دستوری قبل از راه‌اندازی بورس کالا نیستند و ناآگاهانه خروج معاملات فولاد از بورس کالا را گامی در راستای کاهش نرخ مسکن می‌دانند، لازم است توضیح داده شود که قبل از راه‌اندازی بورس فلزات در سال ۱۳۸۲، شرکتی مثل ذوب‌آهن اصفهان (بزرگ‌ترین تولیدکننده محصولات ساختمانی آن زمان) بابت فروش هر کیلوگرم محصولات فولادی از استخراج و فرآوری سنگ‌آهن و زغال‌سنگ و حمل به کارخانه و تولید و پرداخت هزینه‌های تولید، دستمزد و... هزینه پایینی دریافت می‌کرد، در حالی که سود واسطه فروش این محصولات در بازار معادل نرخ فروش کارخانه بود!

وی اضافه کرد: این بی‌عدالتی یا توزیع رانت که جز تضعیف بنیه مالی کارخانه و تقویت واسطه‌گری و رانت‌خواری، حاصلی در پی نداشت، مسئولان وزارت معادن و فلزات و بازرگانی را بر آن داشت تا با بکارگیری روش‌های متداول روز دنیا برای درمان این بیماری مزمن اقتصادی چاره‌اندیشی کنند.

با راه‌اندازی بورس فلزات و عرضه تولیدات فولادی در بورس و کشف نرخ روی تابلو بورس برمبنای منطق عرضه و تقاضا، ۲ اتفاق قابل‌توجه را شاهد بودیم: نخستین اتفاق، کاهش تدریجی نرخ در بازار و برای مصرف‌کننده نهایی بود و دستاورد دوم، حذف رانت و تغییر جهت سرمایه از واسطه‌ها به کارخانجات و توانمند شدن آنان در اداره اقتصادی کارخانه و اجرای طرح‌های توسعه‌ای با سرعت غیرقابل‌قیاس با گذشته بود، به‌طوری‌که ظرفیت تولید فولاد از حدود ۸ میلیون تن در سال ۱۳۸۲ به بالغ بر ۴۵ میلیون تن در سال ۱۴۰۲ رسید.

معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران به مزایای عرضه فولاد در بورس نیز اشاره کرد و گفت: کشف نرخ عادلانه مورداقبال بازار با مکانیزم عرضه و تقاضا، کشف نرخ حاشیه بازار و جلوگیری از توزیع رانت مخرب سوداگری و هدایت نقدینگی به‌سمت تولید، تقویت بنیه مالی تولیدکنندگان و بالا بردن امکان اجرای طرح‌های توسعه، تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری و تقویت بازار سرمایه، حذف واسطه‌ها و کاهش نرخ برای مصرف‌کننده نهایی از جمله مزایای عرضه فولاد در بورس است.

وی در ادامه یادآور شد: از سال ۱۳۹۷ و با تشدید دخالت‌ها در بورس کالا و تغییر انتظار دولت از بورس کالا از محل کشف نرخ شفاف و مبتنی بر عرضه و تقاضا به‌عنوان ابزار تنظیم بازار، نه‌تنها هدف‌گذاری دولت در قیمت‌گذاری فولاد براساس نرخ ارز ثابت (۴هزار و ۲۰۰ تومانی) محقق نشد، بلکه عملکرد بورس کالا نیز با صدور بخشنامه‌های غیرکارشناسی و دستوری همچون الزام همه تولیدکنندگان فولاد حتی تولیدکنندگان کوچک و متوسط کاملا خصوصی به عرضه محصولات تولیدی در بورس کالا با قیمت‌های دستوری دچار اختلال شد.

یعقوبی گفت: مجموعه‌ای از این مسائل از جمله اصرار دولت به عرضه همه تولیدکنندگان فولاد در بورس کالا و عدم‌امکان‌پذیری آن، هم‌اکنون باعث مفتوح ماندن پرونده‌های تعزیراتی برای بیش از ۱۶۲ کارخانه تولیدی فولاد کشور (بیش از ۶۰ درصد واحدهای تولیدی) شده است. بنابراین چنانچه دولت قصد چرخش ۱۸۰درجه‌ای در مواضع چند سال اخیر را دارد، ابتدا لازم است تکلیف این پرونده‌ها را مشخص کند.

به‌گفته وی، در عمل نرخ در بازار فولاد تابع نرخ تمام‌شده و فروش واحدهای کوچک و متوسط بخش خصوصی فولاد است که عمدتا براساس استفاده از قراضه فعالیت می‌کنند. بهای تمام‌شده تولید در این واحدها براساس مصرف قراضه، فراتر از قیمت‌های عرضه محصول در بورس کالا است.

یعقوبی تاکید کرد: باتوجه به اینکه برای ساخت هر مترمربع مسکن، حدود ۷۰کیلوگرم آهن‌آلات مصرف می‌شود و با در نظر گرفتن نرخ روز میلگرد (۲۵هزار تومان به‌ازای هر کیلوگرم)، بنابراین هزینه فولاد در ساخت هر مترمربع مسکن، حدود یک‌میلیون و ۷۵۰هزار تومان است. از این‌رو با فرض حذف سود همه حلقه‌های زنجیره فولاد به‌منظور کاهش هزینه تمام‌شده ساخت مسکن، این نرخ در نهایت ۲۰ درصد معادل ۳۵۰هزار تومان به‌ازای هر مترمربع کاهش خواهد یافت که بسیار ناچیز است.

سخن پایانی

طی ۲ هفته اخیر، بحث داغ خروج سیمان و فولاد از بورس کالا از سوی مسئولان وزارت راه و شهرسازی مطرح شده و آنها معتقدند بالا بودن نرخ عرضه فولاد و سیمان در بورس کالا در ساخت‌وساز واحدهای نهضت ملی مسکن تاثیر گذاشته است.

پیش از عرضه سیمان در بورس کالا، شاهد نرخ‌گذاری‌های دستوری از سوی دولت بودیم که این امر منجر به زیانده شدن شرکت‌های تولیدکننده شده بود، هرچند براساس بررسی صورت‌های مالی شرکت‌های تولیدکننده سیمان، هنوز حجم قابل‌توجهی از این شرکت‌ها سودده نشده، اما از آن وضعیت فلاکت‌بار خارج شده‌اند.

بسیاری معتقدند که اصرار مسئولان وزارت راه و شهرسازی مبنی بر خروج سیمان و فولاد از بورس کالا به بهانه بالابودن قیمت‌ها منجر به غیرشفاف شدن قیمت‌ها می‌شود و حتی ممکن است باتوجه به افزایش نرخ دلار، سیمان و فولاد کمتری نسبت به شرایط کنونی به دست‌شان برسد، زیرا تقاضا برای صادرات این ۲ نهاده تولید، افزایش خواهد یافت.

مسئولان نیز باید به این نکته توجه داشته باشند که فقط آنها نیستند که از فولاد بهره می‌برند، بلکه دیگر صنایع مانند خودروسازی و لوازم‌خانگی نیز از فولاد استفاده می‌کنند و خروج فولاد از بورس، دیگر صنایع را نیز تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

با این حال، مهرداد بذرپاش بر حرف خود پافشاری کرده و می‌گوید: با خروج خودرو از بورس کالا، شاهد اتفاقات خوبی در این بخش بودیم و معتقدم این اتفاق برای سیمان و فولاد هم می‌افتد. چرا باید سیمان و فولاد با نرخ جهانی در داخل فروخته شوند؟

به‌گفته بذرپاش، عرضه سیمان و فولاد در بورس کار غلطی است؛ برخی بورسی‌ها دراین‌باره اصرار دارند که فولاد و سیمان در بورس کالا عرضه شود؛ اگر این کار ادامه یابد، باید نرخ پایه عرضه در داخل تغییر کند.

> در اجرای طرح خروج سیمان از بورس، اگر منافعی هم باشد، به جیب تولید می‌رود که ۶۵ درصد تولیدکنندگان سیمان هم وابسته به نهادهای دولتی هستند

> تقاضای مسکن ملی، سالانه کمتر از ۱۰ درصد عرضه کل فولاد کشور است و ضرورتی ندارد که چنین نسخه‌های ضدحمایتی تولید به‌کار گرفته شود

نظرگاه

حذف کالاها از بورس یعنی حذف شفافیت

قائم‌مقام سابق وزیر صمت گفت: در بحث تامین مصالح‌ساختمانی موردنیاز نهضت ملی مسکن، جلسات هماهنگی که در زمان مرحوم قاسمی برگزار می‌شد، به‌یک‌باره در دوره جدید رها شد.

محمدصادق مفتح، قائم‌مقام سابق وزیر صمت با بیان اینکه از رویکرد وزارت راه و شهرسازی که تلاش می‌کند مقصر گرانی سیمان و فولاد برای نهضت ملی مسکن را بورس معرفی کند، تعجب می‌کنم، اظهار کرد: زمانی که در وزارت صمت مسئولیت داشتم، در جلسات متعددی میان وزارت صمت و راه در دوره مرحوم رستم قاسمی مقرر شد تا جدول زمان‌بندی احداث پروژه‌های مسکن ملی تهیه شود و از این طریق به جدول نیاز مواد اولیه که عمده آن سیمان و فولاد بود، برسیم.

وی افزود: مطرح می‌شد که این برنامه‌ریزی برای آنکه بدون ایجاد اختلال در بازار، مصالح ساختمانی آن هم نه‌تنها فولاد و سیمان، بلکه شیرآلات، کاشی، سرامیک و... تامین شود، لازم است. اما آن جلسات مهم، متاسفانه از سوی دوستان وزارت راه رها شد و موردپیگیری قرار نگرفت.

مفتح خاطرنشان کرد: وزارت راه در همان زمان با یک تخمین ساده می‌توانست مشخص کند که از هر مصالح چقدر موردنیاز است و برای تامین آن، برنامه‌ریزی کند، اما متاسفانه اقدامی انجام نشد.در ادامه قائم‌مقام سابق وزیر صمت، درباره ورود سیمان به بورس کالا گفت: وقتی در دولت می‌گوییم که سیستم قیمت‌گذاری دستوری و فرآیند حواله‌ای نباشد، خب نقطه‌مقابل این رویه چیست؟ قطعا بورس کالاست. وی ادامه داد: راه جلوگیری از رانت و فساد در مبادلات کالایی، بورس کالا است که محصول در یک مکانیزم شفاف، کاملا روشن، مستند و قابل‌حسابرسی عرضه و معامله می‌شود.

وی با تاکید بر این نکته که عرضه در بورس، سبب حذف تقاضای کاذب و کشف واقعی قیمت‌ها می‌شود، اظهار کرد: در چند سال و دهه گذشته، دلالان از روش‌های غیرشفاف و رانتی بهره برده‌اند، در حالی که این روش‌ها به‌دلیل شفافیت در بورس، منتفی می‌شود.

مفتح ادامه داد: در تمام دنیا این مکانیزم برای عرضه محصولات استفاده می‌شود. ما تنها کشوری نیستیم که محصولات اساسی را تولید می‌کنیم و سایر کشورهای تولیدکننده نیز از این مکانیزم استفاده می‌کنند و حتی در فرآیندهای صادراتی خود نیز از بورس کمک می‌گیرند.

به‌گفته مفتح، بورس یک رابطه بسیار شفاف میان تولیدکننده، مصرف‌کننده و در یک کلام نظام توزیع است. وی خاطرنشان کرد: اتفاقا اگر بنای دولت تامین سیمان و فولاد برای پروژه‌های بزرگ است، بهترین و شفاف‌ترین راه آن، بورس کالا است، چراکه کمترین امکان فساد و رانت در این بستر وجود ندارد.

قائم‌مقام سابق وزیر صمت در پایان مخالفت‌ها با عرضه سیمان و فولاد در بورس کالا و مقصر جلوه دادن بورس در گرانی‌ها را ناآشنایی با فرآیندهای بورس عنوان کرد و گفت: این افراد یا آشنا نیستند یا تصمیم خود را گرفته‌اند که بورس را مقصر جلوه دهند و حالا دنبال دلیل می‌گردند.

خروج از بورس باعث افزایش نرخ می‌شود

عضو سابق انجمن فولاد با تاکید بر اینکه خروج سیمان و فولاد از بورس کالا یک اشتباه محض است، عنوان کرد: اگر سیمان و فولاد را از بورس کالا خارج کنیم، شاهد صعودی شدن قیمت‌ها خواهیم بود.رضا شهرستانی درباره مطرح شدن موضوع خروج سیمان و فولاد از بورس کالا به‌علت گرانی بازار مسکن گفت: بورس کالا را در دهه ۸۰ راه‌اندازی کردیم تا نرخ محصولات عادلانه و شفاف و رانت‌های بزرگ حذف شود، اما اکنون گفته می‌شود که این محصولات به‌علت گرانی باید از بورس خارج شود که اصلا بحثی کارشناسی نیست. وی افزود: این در حالی است که بورس کالا برای شفاف‌سازی و عادلانه کردن قیمت‌ها راه‌اندازی شد تا هم خریدار و هم فروشنده منتفع شوند،در نتیجه این اتفاق خیلی خوب آغاز شد،اما متاسفانه همواره دولت‌ها، قیمت‌های بازار را دستکاری کردند و با سیاست غلط، قیمت‌گذاری دستوری و اینکه چه میزان محصول با چه قیمتی فروخته شود، نظم بازار را به‌هم زدند؛ حالا دولت فعلی نیز می‌گوید باید به سال‌ها قبل و دوران قبل از شفافیت برگردیم!

شهرستانی با تاکید بر اینکه خروج سیمان و فولاد از بورس کالا یک اشتباه محض است، عنوان کرد: باید به تولیدکننده اجازه دهیم تا محصول خود را در بازار داخل به‌شرط عرضه در بورس کالا بفروشد یا اینکه اگر می‌خواهد محصول خود را صادر کند، در این صورت وقتی از طریق بورس بفروشد، دیگر نمی‌تواند به بازی با بازار بپردازد، عطش ایجاد یا دامپینگ کند. وی افزود: وقتی محصولات وارد بورس شود، چون هزینه‌های صادراتی بیشتر است، اختلاف ۱۰ تا ۱۵درصدی بین نرخ داخل و خارج ایجاد می‌شود و این هم قابل‌کنترل است و هم قابل‌نظارت؛ بنابراین دولت دیگر نباید در حجم عرضه و قیمت‌گذاری دخالت کند، بلکه لازم است، بگذارد که عرضه و تقاضا یکدیگر را پیدا کنند. شهرستانی اضافه کرد: اگر سیمان و فولاد را از بورس کالا خارج کنند، شاهد این خواهیم بود که قیمت‌ها صعودی می‌شود،به‌ویژه شرکت‌های بزرگ به این سمت‌وسو خواهند رفت، ضمن اینکه موجب برگشت رانت به بازار هر کالایی که در کشور نیاز باشد، می‌شود، زیرا دولت به‌علت سیاست غلطی که در پیش گرفته، به این مشکل برخورده است.

عکس: صمت

راهکار چالش‌برانگیز وزارت راه و شهرسازی برای کاهش نرخ تمام‌شده مسکن

امضاهای طلایی احیا می‌شوند؟

وزارت راه و شهرسازی به‌دنبال خروج فولاد و سیمان از بورس کالا است، زیرا معتقد است کندی در ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن به‌خاطر بالا بودن تاثیر این نهاده‌ها در تولید مسکن است. برهمین‌اساس، به‌تازگی مهرداد بذرپاش، وزیر راه و شهرسازی که تا یک ماه دیگر وارد یک‌سالگی دوره وزارت خود می‌شود، نسبت به عرضه سیمان و فولاد در بورس جبهه گرفته و تاکید کرده است که باید این ۲ محصول از بورس کالا خارج شوند تا بهای تمام‌شده ساخت خانه ارزان‌تر شود. از سوی دیگر، احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی و سخنگوی اقتصادی دولت که یکی از مدافعان عرضه انواع کالاها در بورس کالا است، درباره پیشنهاد خروج سیمان و فولاد از بورس کالا گفته: «وزارتخانه‌های اقتصاد و صمت، با ادامه وضعیت فعلی در زمینه عرضه سیمان و فولاد در بورس کالا موافق هستند و اگر نیاز به اصلاحاتی هست، باید در داخل همین چارچوب انجام شود.»

گروه زیرساخت
editor@smtnews.ir

سیمان و فولاد در برزخ ماندن یا رفتن از بورس کالا

براساس تحقیقات کارشناسی‌شده، فولاد و سیمان در نرخ ساختمان تنها ۱۰درصد تاثیر دارند، با این حال برخی مسئولان معتقدند که اگر نرخ این نهاده‌ها کاهش یابد، می‌توان مسکن ارزان‌نرخ ساخت.

مهرداد بذرپاش، وزیر راه و شهرسازی در مصاحبه‌های اخیر خود بااشاره به اینکه فولاد و سیمان باید از بورس کالا خارج شوند، گفته است: طبق یکی از آسیب‌شناسی‌هایی که انجام شده، مشخص شده که پس از عرضه فولاد و سیمان در بورس کالا، نرخ این محصولات با افزایش روبه‌رو شده است.

بذرپاش معتقد است: قطعا سهامداران این مجموعه میلی به کاهش نرخ نخواهند داشت و ما نمی‌توانیم سرنوشت مردم را به این موضوع گره بزنیم. البته بعضی از دوستان اظهار کردند که بورس کالا اگر باشد، باید نرخ پایه آن مدیریت شود و از الگوی مناسبی تبعیت کند.

به‌گفته وزیر راه و شهرسازی، بین ایشان و وزیر اقتصاد اختلاف‌نظری نیست و وزارت اقتصاد نباید مخالف بورس کالا باشد، زیرا زیرمجموعه وزارتخانه اقتصاد است.

مهرداد بذرپاش بر حرف خود پافشاری دارد و می‌گوید: با خروج خودرو از بورس کالا، شاهد اتفاقات خوبی در این بخش بودیم و معتقدم این اتفاق برای سیمان و فولاد هم می‌افتد. چرا باید سیمان و فولاد با نرخ جهانی در داخل فروخته شوند؟

به‌گفته بذرپاش، عرضه سیمان و فولاد در بورس کار غلطی است؛ برخی بورسی‌ها دراین‌باره اصرار دارند که فولاد و سیمان در بورس کالا عرضه شود؛ اگر این کار ادامه یابد، باید نرخ پایه عرضه در داخل تغییر کند.

با این حال، سیداحسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی و سخنگوی اقتصادی دولت از مدافعان عرضه انواع کالاها در بورس کالا است و تاکید دارد وزارتخانه اقتصاد و صمت با ادامه وضعیت فعلی در زمینه عرضه سیمان و فولاد در بورس کالا موافق هستند.

قیمت سیمان و فولاد باید واقعی شود

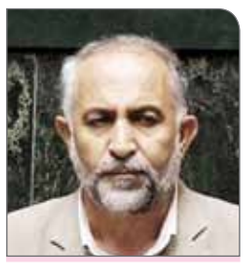
حسن تیزمغز، نماینده وزیر راه و شهرسازی در امور طرح نهضت ملی مسکن بااشاره به اینکه وقتی سیمان و فولاد تولید داخل کشور است، دلیل ندارد به سازندگان طرح نهضت ملی مسکن با نرخ جهانی به‌فروش برسد، گفت: قیمت‌های فولاد و سیمان در بورس کالا واقعی نیستند، زیرا سیمان و فولاد تولید داخل کشور است، بنابراین باید براساس نرخ واقعی به‌دست سازندگان برسد. نماینده وزیر راه و شهرسازی در امور طرح نهضت ملی مسکن در ادامه تاکید کرد: گاهی مشکلاتی وجود دارد، اما قطعا دلیل ندارد، نرخ مصالح ساختمانی در داخل کشور افزایش پیدا کند. از زمانی که فولاد و سیمان در بورس کالا عرضه شده، به‌جای کاهش نرخ عکس این موضوع پیش می‌آمده است و قیمت‌گذاری طبق بازار آزاد پیش می‌رود و دولت و مسئولان مربوطه باید روندی را اجرا کنند تا نرخ مصالح ساختمان با نرخ مصوب به‌دست سازندگان برسد. وی گفت: طی ماه‌های اخیر، ساخت‌وساز در کشور رشد قابل‌توجهی داشت و مصالح ساختمانی کشور علاوه بر کیفیت مرغوب، قیمت‌شان نیز در کارخانه مناسب است و نباید قیمتش تغییر کند. امروزه در کشورهای مختلف، نرخ مصالح ساختمانی در داخل و خارج از کشور متفاوت است و مسئولان کشور ما نیز باید نرخ مصالح ساختمانی را در کشور کنترل کنند.

فولاد و سیمان نقشی تعیین‌کننده ندارند

فرهاد بیضایی، کارشناس مسکن در گفت‌وگو با مهر بااشاره بر اینکه نرخ سیمان نقش تعیین‌کننده‌ای در نرخ تمام‌شده طرح نهضت ملی مسکن ندارد، گفت: سیمان تاثیر چندانی در نرخ تمام‌شده مسکن ندارد و مجموع سهم نرخ سیمان در ساختمان‌سازی حدود ۴درصد است و اگر دولت بخواهد تمام قیمت‌ها را به‌صورت دستوری لحاظ کند، کاهش جزئی از نرخ سیمان را شاهد خواهیم بود. این کارشناس مسکن در ادامه افزود: سیمان و فولاد، ۲ موضوع مجزا از هم هستند. اگر فولاد از بورس کالا خارج شود،امکان احتکار آن زیاد است، بدین‌ترتیب باید در بورس کالا بماند تا فروشنده و خریداران آن شفاف باشند، اما انبار و احتکار سیمان از درصد پایینی برخوردار است، پس در بورس بماند یا خارج شود، فرق چندانی نخواهد داشت. این در حالی است که وحید یعقوبی، معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با بیان اینکه کاهش بهای تمام‌شده مسکن در کشور یک رسالت ملی است، تاکید دارد: وظیفه صنعت فولاد، ایجاد اطمینان‌خاطر از تامین مکفی آهن‌آلات موردنیاز برای ساخت مسکن است که باتوجه به امکان تولید حدود ۲برابری فولاد نسبت به نیاز داخلی، این مهم به‌خوبی محقق شده است. بنابراین به هر میزان که دولت یا بخش خصوصی تقاضای آهن‌آلات برای ساخت مسکن داشته باشد، توسط تولیدکنندگان فولاد کشور قابل‌تامین است. به‌گفته این مقام مسئول، قبل از عرضه فولاد در بورس، وضعیت عرضه‌ها رانت‌زا بود و اگر از بورس خارج شود، باز هم فضای رانت‌ها، امضاهای طلایی و نظام حواله‌ای بر می‌گردد.

خروج فولاد و سیمان از بورس، تورم‌زاست

عضو کمیسیون انرژی مجلس گفت: کدام کار کارشناسی کاهش نرخ فولاد و سیمان در صورت خروج از بورس را تایید می‌کند؟ این رویکرد اشتباه، تورم‌زا است و نمی‌تواند به رشد ساخت مسکن کمکی کند. ابراهیم متینیان درباره پیشنهاد حذف سیمان و فولاد از بورس کالا اظهار کرد: حذف سیمان و فولاد به‌بهانه افزایش نرخ مسکن، تصمیم اشتباهی است و باید در نظر داشت که سهم سیمان و نرخ فولاد در بهای تمام‌شده ساخت هر مترمربع مسکن بسیار پایین است. عضو کمیسیون انرژی مجلس بیان کرد: صنعت سیمان در سال‌های اخیر همواره با ریسک نرخ انرژی، نرخ گاز و برق روبه‌رو بوده است و تصمیم خروج از بورس کالا باعث می‌شود تا دوباره شاهد افزایش نرخ این کالای استراتژیک در حوزه مسکن باشیم. وی با بیان اینکه صنعت فولاد با عرضه محصولات در بورس‌کالا شرایط مطلوبی را تجربه کرده است، اظهار کرد: در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری در این صنعت افزایش یافته ، چون این صنعت به‌جای قیمت‌گذاری دستوری با قیمت‌های واقعی روبه‌رو بوده است و از شرایط کلان اقتصادی جهان تاثیر می‌پذیرد، بنابراین عرضه محصولات فولادی در بورس‌کالا، نظام قیمت‌گذاری شفاف را در این صنعت ایجاد کرده است.

متینیان با بیان اینکه قیمت‌گذاری دستوری موجب می‌شود تا انگیزه تولید به‌شدت کاهش یابد، گفت: سیاست‌گذار به‌جای توجه به حواشی، باید عامل اصلی افزایش نرخ در کالاها و خدمات بخش مسکن را به‌درستی شناسایی و کنترل کند، نه اینکه پیشنهاد خروج سیمان و فولاد در بورس کالا را مطرح کند، چون معتقد هستیم این مسئله تورم‌زا است و نمی‌تواند به رشد ساخت مسکن کمکی کند.

قیمت مصالح باید اصلاح شود

فرشید پورحاجت، دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان در نشست خبری اخیر خود، بااشاره به اینکه، نرخ تمام‌شده مسکن به عوامل مختلفی از جمله مصالح بستگی دارد، گفت: نرخ تمام‌شده مسکن، تحت‌تاثیر عوامل مختلفی از جمله مصالح ساختمانی است و با اقدامات انجام‌شده از سوی وزارت راه و شهرسازی با سکانداری مهرداد بذرپاش، اتفاقات مهمی در عرصه مسکن رخ داده و شاهد کاهش نرخ مسکن در بازار طی ماه‌های اخیر بوده‌ایم.

دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان در ادامه تاکید کرد: متاسفانه با یک پدیده در بورس و سازمان‌های نظام مهندسی مواجهیم که شوربختانه همه‌چیز را با هم قاطی می‌کنند؛در ساخت‌وساز مسکن یک هزینه ساخت داریم و یک نرخ تمام‌شده واحد مسکونی.

شاید این سوال مطرح شود که چه ارتباطی بین هزینه ساخت و نرخ تمام‌شده واحد مسکونی وجود دارد که پاسخش مفصل است. اما اینکه بیاییم و بگوییم هزینه تمام‌شده مسکن از قرار هر مترمربع ۸ یا ۹ میلیون تومان است و بخواهیم برآورد سهم سیمان را در این نرخ انجام دهیم، نیازمند کار کارشناسی دقیقی است.

وی افزود: به‌طورمتوسط برای هر مترمربع زیربنای مفید و غیرمفید ساختمان، حدود ۵کیسه سیمان مصرف می‌شود که قیمت هر پاکت سیمان نیز، حدود ۹۰هزار تومان است، بنابراین حداقل ۴۰۰هزار تومان سیمان مصرفی برای هر مترمربع کاربرد دارد. پورحاجت در واکنش به ادعای سهم نیم‌درصدی هزینه سیمان در نرخ یک واحد مسکونی، گفت: دوستان چون در ساختمان‌های لاکچری و محله‌های خوب زندگی می‌کنند، نرخ سیمان را نسبت به آن محلات در نظر می‌گیرند، در حالی که باید سیمان را نسبت به هزینه تمام‌شده برای مسکن حمایتی، در استطاعت مردم و پروژه‌های جهش تولید مسکن در نظر بگیریم. به‌نظر می‌رسد، سیمان و فولاد به‌طورکامل نمی‌توانند از بورس کالا خارج شوند، زیرا به‌صلاح نیست؛ اما می‌توان با قیمت‌گذاری‌های اصولی برای این ۲محصول، سازندگان و وزارت راه و شهرسازی را راضی کرد تا مسیر ساخت ۴میلیون واحد مسکونی نهضت ملی مسکن هموارتر شود.

سخن پایانی

براساس آمارهای موجود، هم‌اکنون نرخ یک واحد ۵۰متری در کلانشهر تهران به‌طورمیانگین حدود ۲میلیارد تومان است که براساس گفته کارشناسان،تنها ۱۰ درصد از این نرخ، مشمول سیمان و فولاد می‌شود که اگر نرخ فولاد و سیمان نیز کاهش پیدا کند و به صفر هم برسد، در نهایت نرخ این واحد مسکونی به یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان خواهد رسید که به‌نظر می‌رسد دولت به‌منظور کاهش تمام‌شده مسکن، باید دیگر نهاده‌های تولید از جمله نرخ زمین را کنترل کند و برای انبوه‌سازی، زمین موردنیاز را تامین و در اختیار انبوه‌سازان قرار دهد. از سوی دیگر، در عمل نرخ در بازار فولاد تابع نرخ تمام‌شده و فروش واحدهای کوچک و متوسط بخش خصوصی فولاد است که عمدتا براساس استفاده از قراضه فعالیت می‌کنند. بهای تمام‌شده تولید در این واحدها براساس مصرف قراضه فراتر از قیمت‌های عرضه محصول در بورس کالا است. باتوجه به اینکه برای ساخت هر مترمربع مسکن حدود ۷۰ کیلوگرم آهن‌آلات مصرف می‌شود و با در نظر گرفتن نرخ روز میلگرد (۲۵ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم)، بنابراین هزینه فولاد در ساخت هر مترمربع مسکن، حدود یک‌میلیون و ۷۵۰ تومان است. بنابراین با فرض حذف سود همه حلقه‌های زنجیره فولاد به‌منظور کاهش هزینه تمام‌شده ساخت مسکن، این نرخ در نهایت ۲۰درصد معادل ۳۵۰هزار تومان به‌ازای هر مترمربع کاهش خواهد یافت که بسیار ناچیز است.

متوسط هزینه مصالح در ساخت مسکن

برآوردها نشان می‌دهد که هزینه کل مصالح در ساخت هر مترمربع واحد مسکونی طرح نهضت ملی به‌طورمتوسط ۵ میلیون و ۱۸۰هزار تومان است که شامل ۵۳درصد هزینه کل ساخت می‌شود و این موضوع بر ضرورت کاهش نرخ مصالح ساختمانی فولاد و سیمان برای اجرای طرح کلان دولت سیزدهم در بخش مسکن که هزینه زمین آن به صفر رسیده است، تاکید دارد.

به‌گزارش ایرنا، از وزارت راه و شهرسازی، برآوردها در زمینه تعیین سهم هزینه‌ها از جمله هزینه مصالح، هزینه دستمزد بدون سود پیمانکار و هزینه‌های غیرساختمانی بدون احتساب نرخ زمین اعلام شد.

بنا بر این گزارش، سهم هزینه‌ها در نرخ تمام‌شده ساخت بدون نرخ زمین محاسبه‌شده است. این بررسی، شامل شاخص‌های هزینه مصالح (سیمان، فولاد و سایر مصالح)، هزینه دستمزد (بدون سود پیمانکار) و هزینه‌های غیرساختمانی (بیمه کارگران ساختمانی، بیمه پیمانکاری، مالیات ساخت، پروانه ساختمانی، هزینه خدمات مهندسی، مالیات بر ارزش‌افزوده و سود پیمانکار) است.

این گزارش حاکی است که میانگین هزینه ساخت یک مترمربع واحد مسکونی، اگر ۹ میلیون و ۸۰۷ هزار و ۵۱۹ تومان در نظر گرفته شود.

از این مقدار، هزینه مصالح در مجموع برای هر مترمربع واحد مسکونی به‌طورمتوسط ۵ میلیون و ۱۸۰هزار تومان، هزینه دستمزد بدون سود پیمانکار برای هر مترمربع ۲میلیون و ۲۲۰ هزار تومان و هزینه‌های غیرساختمانی شامل بیمه‌ها، پروانه ساخت، خدمات مهندسی، مالیات بر ارزش‌افزوده و سود پیمانکار برای هر مترمربع معادل ۲میلیون و ۴۰۷هزار و ۵۱۹تومان است.

بر این اساس، سهم هزینه کل مصالح به‌کاررفته در ساختمان ۵۳درصد هزینه کل، هزینه دستمزد ۲۳درصد و هزینه غیرساختمانی شامل ۲۵درصد از کل هزینه‌هایی است که در ساخت مسکن هزینه می‌شود.

متوسط هزینه مصالح در ساخت هر مترمربع واحد مسکونی، ۵میلیون تومان

براساس بررسی انجام‌شده، هزینه سایر مصالح ساختمانی در ساخت یک واحد مسکونی به غیر از سیمان و فولاد ۳۶درصد، هزینه دستمزد بدون سود پیمانکار ۲۳درصد، هزینه فولاد ۱۴درصد، مالیات ساخت ۸درصد، مالیات بر ارزش‌افزوده ۷درصد، بیمه پیمانکاری ۶درصد، سود پیمانکار ۳درصد، بیمه کارگران ساختمانی ۲درصد، پروانه ساختمانی ۲درصد، هزینه خدمات مهندسی یک درصد را شامل می‌شود.

وزارت راه و شهرسازی تلاش کرده است تا برای ساخت مسکن، زمین لازم برای طرح نهضت ملی مسکن را تهیه کند.

براساس اعلام مهرداد بذرپاش، وزیر راه و شهرسازی تاکنون ۵۰هزار هکتار زمین برای طرح نهضت ملی مسکن تامین و کار ساخت یک‌میلیون و ۷۶۰هزار واحد نیز آغاز شده است.

وزارت راه و شهرسازی به‌تازگی به‌منظور تسریع در اجرای طرح نهضت ملی مسکن و قانون مصوب مجلس تلاش دارد تا سایر وزارتخانه‌ها را که طبق قانون مکلف به تسهیلگری در ساخت مسکن هستند، با خود برای تحقق هدف کلان دولت همراه کند.

تاکید وزیر راه و شهرسازی بر اجرای قانون ماده ۱۳ قانون جهش تولید مسکن است که در آن وزارت صمت و اقتصاد نیز تکالیفی را برای اجرای بهینه نهضت ملی مسکن برعهده دارند.

طبق ماده ۱۳ قانون جهش تولید مسکن که به موضوع مصالح ساختمانی پرداخته است، تکالیفی برای ۳ وزارتخانه راه‌وشهرسازی، امور اقتصادی و دارایی و صمت مکلف هستند تا برای تامین مصالح ساختمانی اقدام کنند.

در این ماده قانونی، تاکید شده که وزارت اقتصاد مکلف است تا به‌منظور پوشش خطرپذیری ساخت مسکن، امکان پیش‌خرید و سایر ابزارهای پوشش خطرپذیری خرید مصالح ساختمانی تنها فولاد و سیمان را در بورس کالا فراهم کند.

در تبصره یک این قانون نیز، وزارتخانه‌های راه‌وشهرسازی و صمت مکلف شده‌اند تا آیین‌نامه مربوط به نحوه تامین مصالح ساختمانی فولاد و سیمان را برای طرح‌های مسکن حمایتی با حذف واسطه تهیه کنند و به‌تصویب هیات‌وزیران برسانند. همچنین، تبصره ۲ این قانون، وزارت امور اقتصادی و دارایی را مکلف کرده است تا امکان خرید مصالح ساختمانی از بورس را برای سازندگان مسکن حمایتی با معرفی وزارت راه و شهرسازی فراهم کند.

در هفته‌های گذشته نیز، تعدادی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در اظهارنظرهای مختلف، خواستار تامین کم‌هزینه‌تر مصالح ساختمانی فولاد و سیمان برای سازندگان نهضت ملی مسکن شدند تا نهضت کاهش نرخ تمام‌شده مسکن که شعار دولت سیزدهم است، محقق شود.

سیمان و فولاد تولید داخل کشور است؛ بنابراین باید با نرخ واقعی به‌دست سازندگان برسد

مجموع سهم نرخ سیمان در ساختمان‌سازی حدود ۴درصد است

خروج سیمان و فولاد از بورس، تورم‌زا است و نمی‌تواند به رشد ساخت مسکن کمکی کند

روی خط آمار

تحلیل صمت از یک مطالعه پژوهشی

توسعه گردشگری به رفع فقر می‌انجامد

عکس: صمت

امیرعباس آذرموند: گام اول مبارزه با فقر، سنجش و آگاهی از آثار سیاست‌های اقتصادی بر میزان آن است. به‌گواه مطالعات انجام‌گرفته، افزایش ورود گردشگران خارجی، از طریق ایجاد رشد اقتصادی، به کاهش فقر در ایران کمک می‌کند.

اثر کاهش فقر خانوارهای روستایی بیش از خانوارهای شهری است و بالاترین سهم در کاهش فقر به‌ترتیب در بخش کشاورزی، صنعت، هتل و رستوران است.

به‌همین‌دلیل، اقداماتی که به توسعه گردشگری منجر شود، دستاورد اجتماعی ـ اقتصادی مناسبی به‌همراه خواهد داشت.

گردشگری، یک سیاست رشد غیرمتوازن

به‌گزارش صمت و به‌نقل از مطالعه‌ای که در نشریه پژوهش‌های اقتصادی ایران منتشر شده، کاهش فقر همواره یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های سیاست‌گذاران بوده و به این دلیل، مطالعات گوناگونی درباره نحوه کاهش فقر در کشورهای مختلف انجام شده است و در بیشتر موارد، افزایش رشد اقتصادی، از راه‌حل‌های اصلی به‌حساب می‌آید. هرچند گروهی از اقتصاددانان اغلب دست‌راستی و بازاری، معتقدند که رشد اقتصاد خود به خود به کاهش فقر منجر می‌شود و گروهی دیگر، رشد اقتصادی را برای از بین بردن فقر کافی نمی‌دانند و توزیع ثروت ناشی از رشد را هم برای همه یکسان نمی‌دانند.

در سال‌های گذشته، گردشگری به‌عنوان یک سیاست رشد غیرمتوازن در دستیابی به رشد بالا در کشورهای فقیر، سبب ایجاد علاقه فراوانی به گردشگری در جایگاه یک استراتژی کاهش فقر شده و این امر موجب شده تا گاهی بیان شود گردشگری حامی فقرا است.

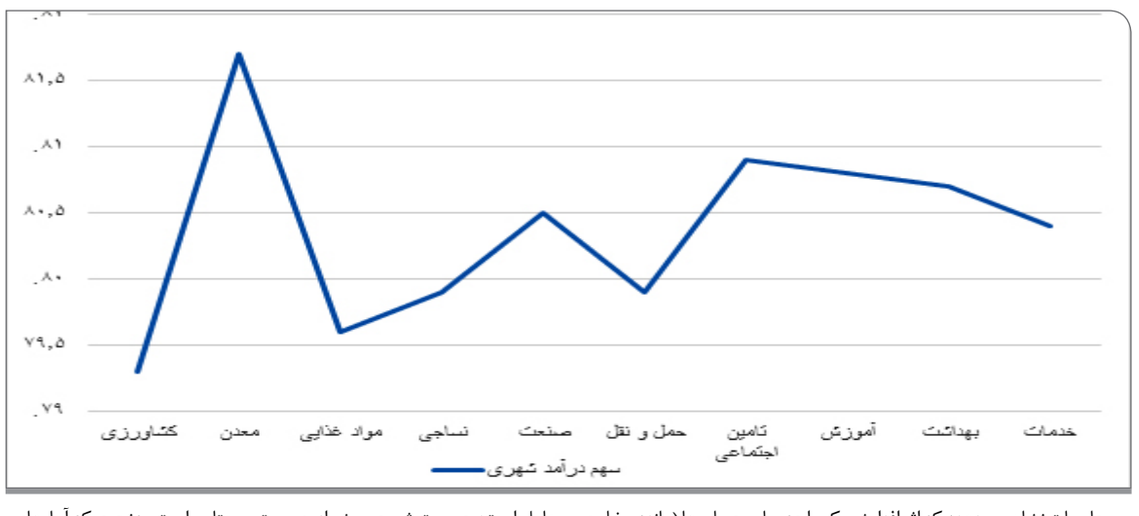
راه تحقق رشد اقتصادی

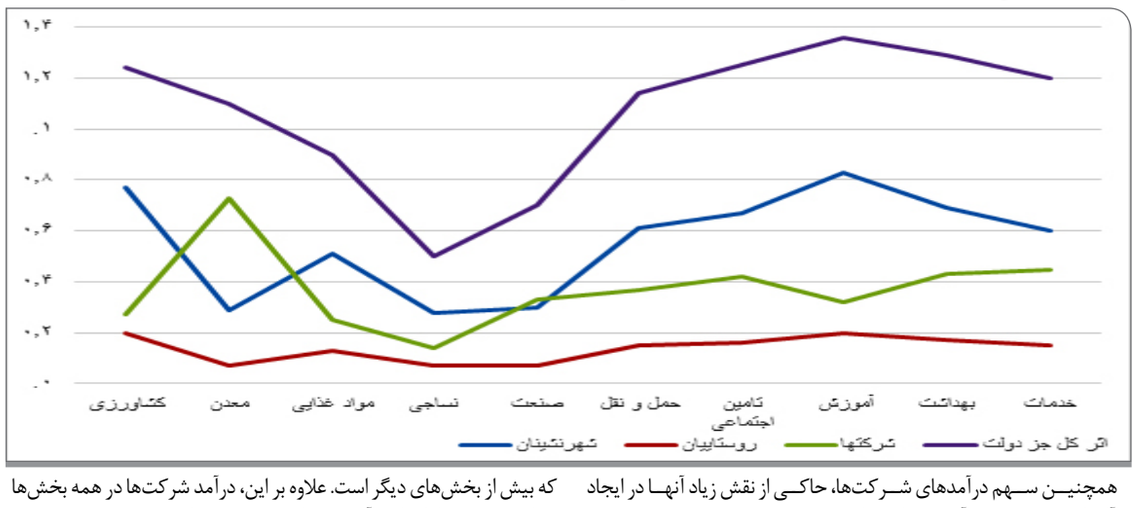
نبود درآمد و دارایی از اصلی‌ترین دلایل فقر هستند و رشد اقتصادی از آنجایی که موجب افزایش درآمد می‌شود، منابع بیشتری را برای رفع معضل فقر ایجاد می‌کند. برعکس، کاهش درآمد، فقر را هم افزایش می‌دهد. رشد اقتصادی پایدار، قادر است فقر را کاهش دهد، اما اثرگذاری آن به‌شدت وابسته به چگونگی آثار رشد، روی گروه‌های مختلف طبقاتی دارد. در این میان، صنعت گردشگری، ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند به‌عنوان ابزاری برای کاهش فقر در کشورهایی که ظرفیت پذیرش گردشگران خارجی و داخلی را دارند، به‌کار گرفته شود. گردشگری به‌دلیل ارزآوری و درآمدزایی فراوان، متکی به مشاغل کاربر بودن و ایجاد اشتغال برای تمامی سطوح و طبقات اجتماع، فرصت‌های خوبی را برای همه جامعه دارد.

اکنون در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، از سیاست‌گذاری رشد گردشگری برای کاهش فقر کمک می‌گیرند. گردشگری حامی فقرا، یک محصول گردشگری در بخش خاصی نیست، بلکه رویکرد کلی به‌منظور ایجاد فرصت‌هایی برای فقرا طراحی شده است. اثر حمایت از فقرای گردشگری موجب شده تا بتوان از آن در راستای کاهش نابرابری درآمدی و فقر هم استفاده کرد.

این رویه، موردقبول اقتصادهایی است که در حال حاضر به‌شدت به درآمدهای گردشگران خارجی وابسته هستند. بنا به این رویکرد، به گردشگری به‌عنوان ابزاری برای ایجاد فرصت‌های فراوان، ایجاد اشتغال و منافع زیاد برای گروه‌های بسیار آسیب‌پذیر جامعه از طریق مشارکت آنها در تولید کالاها و خدمات گردشگری نگاه می‌شود؛ به‌ویژه در کشورهایی که صادرات رقابتی ناچیزی دارند، گردشگری یک گزینه توسعه پایدار است. فقرا می‌توانند با استفاده از سرمایه‌های طبیعی و فرهنگی که گردشگری به آنها وابسته است، با منابع مالی محدود هم فعالیت کنند.

گردشگری بخشی به‌نسبت کارآفرین است و به‌طورسنتی از فعالیت‌های کوچک که به سرمایه‌گذاری ناچیزی نیاز دارند، تشکیل شده است. این فعالیت‌ها به‌طورخاص برای زنان، جوانان و گروه‌های محروم مناسب هستند. همچنین، از آنجایی که گردشگری شامل فعالیت‌های بسیار بوده و دارای یک زنجیره عرضه وسیع است، هزینه محاسبات نشان می‌دهند که اثر افزایش یک واحد سایر حساب‌ها (مانند مخارج دولت یا سرمایه‌گذاری بخشی) در همه بخش‌ها بر درآمد خانوارهای شهری بیش از خانوار روستایی است. علت بالاتر بودن درآمد خانوارهای شهری ناشی از ۲ عامل است؛ جمعیت شهری بیش از جمعیت روستایی است، به‌نحوی که آمارهای رسمی معتقدند که ۷۱.۵ درصد از کل جمعیت ایران در شهرها زندگی می‌کنند. همچنین، میانگین درآمد شهرنشینان بیش از روستاییان است.

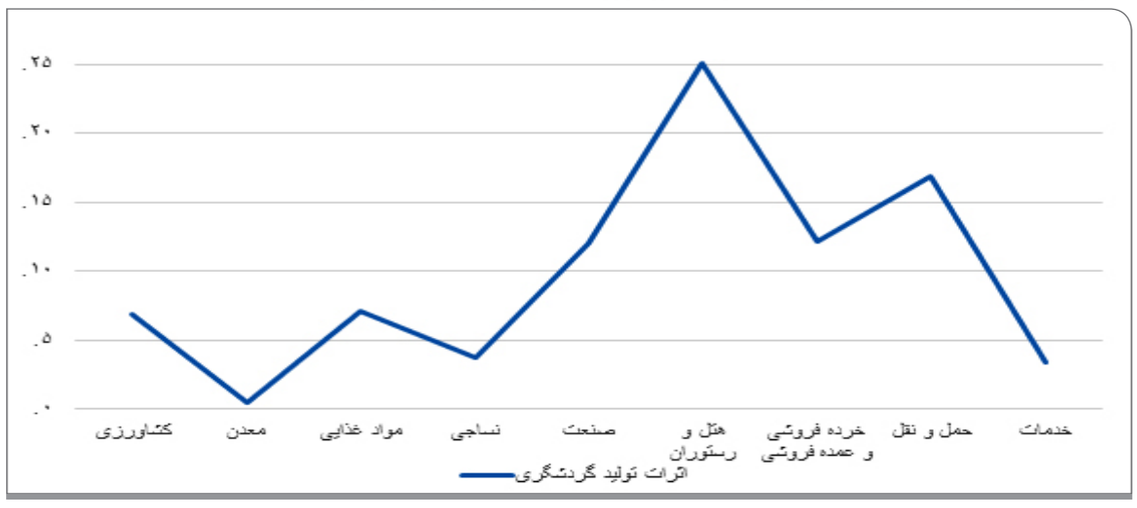
همچنین سهم درآمدهای شرکت‌ها، حاکی از نقش زیاد آنها در ایجاد درآمد است. سهم درآمد شرکت‌ها به‌ویژه در بخش معدن به ۰.۷۳ می‌رسد که بیش از بخش‌های دیگر است. علاوه بر این، درآمد شرکت‌ها در همه بخش‌ها به‌طورقابل‌ملاحظه‌ای از درآمد روستاییان هم بیشتر است.

کشاورزی، نیازمند گردشگر

در زمینه اثر کل این روند، بالاترین رتبه از آن بخش آموزش و سپس کشاورزی شده است. درآمد شهرنشینان از افزایش یک واحد سایر حساب‌ها، نشان می‌دهد که در تمام بخش‌ها حدود ۸۰ درصد افزایش می‌یابد؛ در حالی که سهم جمعیت شهری از کل جمعیت کشور ۷۱.۵ درصد اعلام شده است.

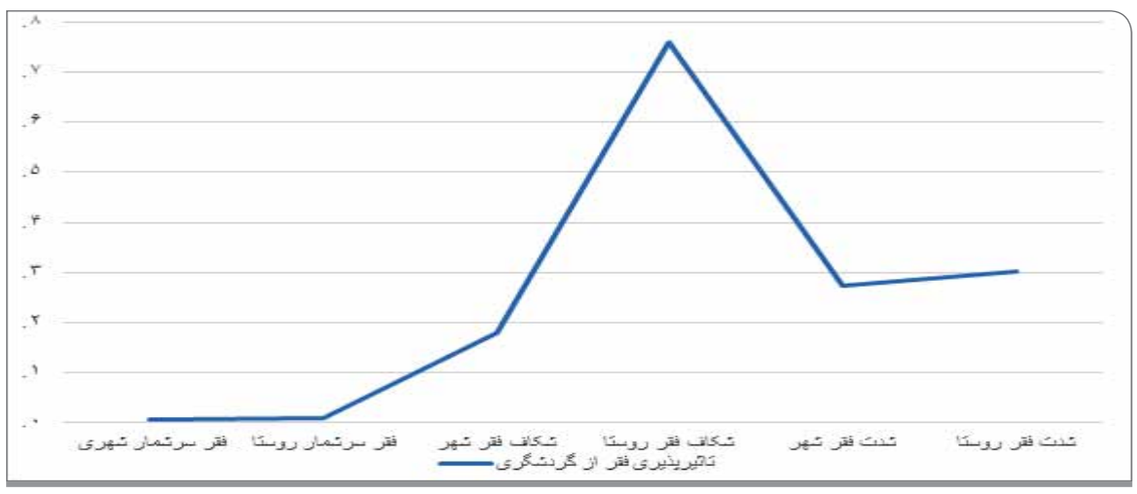
این ارقام به‌خوبی نشان می‌دهد که روستاییان از رشد بخشی نسبت به شهرنشینان کمتر منتفع می‌شوند و رشد بخش‌ها به‌طورمتوازن، موجب افزایش نابرابری خواهد شد.

همچنین، مطالعه فاطمه بزازان (۱۴۰۱) نشان می‌دهد که اگر یک واحد درآمد ناشی از ورود گردشگر خارجی (به‌عنوان صادرات آن بخش) به دست آید، درآمد خانوار شهری و روستایی به‌طورمستقیم و غیرمستقیم افزایش خواهد یافت. در میان بخش‌های مرتبط با گردشگری، بخش عمده‌فروشی و خرده‌فروشی بیشترین توان درآمدزایی را برای خانوارها دارد.

مسیر تاثیرگذاری گردشگری از این قرار است که شوک تقاضا از ناحیه سایر حساب‌ها به‌میزان کل مخارج گردشگران خارجی، به افزایش تولید بخشی و افزایش درآمد نهادها منجر خواهد شد. با رشد اقتصادی ناشی از ورود گردشگران خارجی، درآمد صاحبان ابزار تولید افزایش پیدا می‌کند. از آنجایی که بخش‌های مختلف اقتصادی اثرپذیری یکسانی از گردشگری ندارند، میزان کاهش فقر برای خانوارهای شاغل بخشی هم یکسان نیست.

بالاترین کاهش فقر خانوارهای شهری و روستایی، ناشی از ورود گردشگران خارجی، مربوط به بخش کشاورزی، هتل و رستوران، صنعت و حمل‌ونقل است. کسب رتبه بالاتر کاهش فقر شاغلان بخش‌های مربوط به گردشگری موردانتظار بوده و هست، زیرا این نتایج به کشش‌پذیری شاخص‌های فقر و نسبت بالای فقر به کل فقرا از یک‌طرف و میزان افزایش درآمد ناشی از ورود گردشگر خارجی از طرف دیگر، در این بخش‌ها مربوط می‌شود. تغییرات شاخص فقر نسبت به درآمد در این بخش‌ها نشان‌دهنده گروه‌های فقیری است که درآمدشان از خط فقر تعریف‌شده فاصله زیادی دارد. پایین‌ترین سهم فقرزدایی مربوط به بخش فعالیت‌های مالی، بهداشت، آموزش، معدن و امور عمومی است. فقرزدایی پایین این بخش‌ها، به پایین بودن میزان فقرا در بخش‌ها هم مربوط می‌شود که شاغلان اغلب دارای کار دائمی و رسمی هستند و حاشیه امن کاری دارند. در بخش‌هایی که تعداد فقرا بیشتر است، اغلب شاغلان دارای کار غیررسمی هستند و میزان درآمد آنها کم و فقر گسترده‌تر است.

اثر کل فقرزدایی ورود گردشگران خارجی نشان می‌دهد که فقرزدایی بیشتر خانوارهای روستایی نسبت به شهری محسوس است، به‌طوری‌که کاهش فقر برای خانواده‌های شهری در شاخص‌های سه‌گانه فقر سرشمار، شکاف فقر و شدت فقر به‌ترتیب ۰.۰۴۹، ۱.۷۸ و ۲.۷۲۳ درصد و برای روستاییان به‌ترتیب ۰.۰۹۲، ۷.۶۰۷ و ۳.۰۲۶ درصد است.

علت تاثیرگذاری بیشتر بر وضعیت فقر روستاییان، را می‌توان به سهم بیشتر فقر روستایی و پایین‌تر بودن خط فقر روستایی نسبت به شهرها دانست. سیاست توسعه گردشگری، از این‌رو می‌تواند دستاورد مناسبی را رقم زند و فقر خانوارهای روستایی با شدت بیشتری کاهش دهد.

درآمد گردشگری، مانند ارز حاصل از صادرات است

درآمد حاصل از ورود گردشگر خارجی به کشور را به‌مثابه صادرات هم در نظر می‌گیرند، زیرا موجب افزایش تولید، درآمد عوامل تولید و درآمد نهادها به‌ویژه درآمد خانوارهای روستایی و شهری خواهد شد. افزایش درآمد خانوارهای روستایی و شهری موجب خروج از فقر مطلق و کاهش فقر می‌شود. میزان کاهش فقر به سهم فقر بخش‌های تاثیرپذیر از گردشگری وابستگی دارد.

ورود هر گردشگر خارجی به‌دلیل اینکه برای کشور درآمد بیشتری ایجاد می‌کند، از کانال افزایش رشد تولید ناخالص داخلی، می‌تواند با اجرای سیاست‌های درست توزیعی به کاهش فقر در ایران منجر شود. اثر کاهش فقر خانواده‌های روستایی بیش از ساکنان شهرها است. فعالیت‌های مرتبط با گردشگری را می‌توان فعالیت‌هایی از جنس هتل، رستوران، کسب‌وکارهای کوچک و خرد دانست که به‌طوربالقوه مناسب افراد با مهارت‌های به نسبت کم و فقیر برای زنان، جوانان و گروه‌های محروم است.

نتایج همگی نشان می‌دهند که افزایش رشد گردشگری، هم به رشد اقتصادی و هم کاهش فقر منجر می‌شود. به‌همین‌دلیل پیشنهاد می‌شود چنانچه بستر ورود گردشگران خارجی به ایران هموار شود، در آن صورت برپایه نتایج مختلف، قطعا با کاهش تعداد فقرا در کشور مواجه خواهیم شد. تعداد گردشگران خارجی در ایران، باتوجه به ظرفیت بالقوه کشور در این حوزه، ناچیز است، اما اثر فقرزدایی این صنعت قابل‌چشم‌پوشی نیست. ورود گردشگران خارجی به ایران بیشتر باتوجه به جاذبه‌های متنوع گردشگری در ایران از گردشگری پزشکی، مذهبی، آثار باستانی، طبیعت متنوع و بسیاری جاذبه‌های دیگر، آثار اقتصادی بیشتری هم ایجاد می‌کند، هرچند گسترش گردشگری با چالش‌های سیاسی، فرهنگی و اجتماعی بسیار جدی مواجه است.

کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد

حکمرانی رویکرد دوگانه بر اقتصاد

عکس: آیدا فریدی

نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی درباره مشکلات موجود میان وزارت اقتصاد و راه و شهرسازی در موضوع خروج سیمان و فولاد از بورس کالا با هدف کاهش قیمت مصالح ساخت‌وساز می‌گوید: «قیمت حامل‌های انرژی در ایران فوق‌العاده ارزان‌تر از نرخ این محصولات در بازارهای جهانی است و طبیعتا قیمت کالاهایی که با این انرژی ارزان تولید شده‌اند، در زمان عرضه به بازار، باید ازسوی دولت تعیین شود و نمی‌توان برای تعیین نرخ این اقلام بر معیارهایی چون نرخ جهانی تکیه کرد که به‌نظر می‌رسد چنین نگرشی در وزارت راه و شهرسازی غالب شده است. در نقطه مقابل وزارت اقتصاد و امور دارایی بر این باور است که اگر قیمت‌گذاری برخی کالاهای مهم مانند مصالح ساختمانی در بازار سهام انجام شود، باتوجه به شفافیت بازار، قیمت‌ها واقعی‌تر خواهد بود. به این ترتیب وزارت اقتصاد رویکرد وزارت راه را رد می‌کند و فکر می‌کند باید قاطعانه از بورس دفاع کند.»

هادی حق‌شناس، استاندار اسبق گلستان و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد، تصریح می‌کند: «دولت سیزدهم باید تعیین کند که به کدام پارادایم اقتصادی باور دارد. هنوز مشخص نیست رویکرد قوه مجریه چیست و در نهایت چه برخوردی باید با موجودیت اقتصاد بیمار ایران داشت. نظام تصمیم‌گیری باید مشخص کند که بالاخره متکی به اعمال قیمت‌های واقعی و بازاری در اقتصاد است یا قصد دارد در برخی از بخش‌ها قیمت‌ها توسط دولت اعلام و ابلاغ شود.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ این روزها میان وزارتخانه اقتصاد و راه و شهرسازی در ماجرای عرضه سیمان و فولاد در بورس، اصطکاکی شکل گرفته است. وزارت راه و شهرسازی مدعی است برای تامین مصالح پروژه‌های ملی، نباید شیوه قیمت‌گذاری جهانی یا بازاری ملاک قرار گیرد و وزارت اقتصاد هم اصرار بر ماندن مصالح ساختمانی در بازار سهام دارد. چه عاملی موجب شده در تیم اقتصادی دولت چنین اختلاف نگاهی پدید آید؟

این اتفاقات محصول این است که در اقتصاد ما رویکرد غالب هنوز مشخص نیست؛ از یک سو تلاش می‌شود قیمت‌گذاری دولتی را لغو و این فرآیند را به بازار آزاد و مکانیسم عرضه و تقاضا واگذار کنند تا به این شکل روند تعیین نرخ شفاف شود و از طرف دیگر بخشی از قیمت‌ها در اقتصاد ایران همچنان با اتکا به یارانه دولتی و البته به‌شکلی غیرشفاف تعیین می‌شوند که همین نبود شفافیت در قیمت‌گذاری کالاهایی که یارانه دولتی دریافت می‌کنند، موجب ایجاد رانت و فساد می‌شود.

◉ مدافعان و مخالفان قیمت‌گذاری چه استدلالی برای رویکرد خود دارند؟

آنها روی تناقضات موجود دست می‌گذارند و براساس آن می‌گویند نباید بازار تعیین‌کننده قیمت‌ها باشد. به‌طور مثال آنها اشاره می‌کنند که نرخ حامل‌های انرژی در ایران فوق‌العاده ارزان‌تر از بازارهای جهانی است. این گروه به‌درستی معتقدند حامل‌های انرژی در ایران فوق‌العاده ارزان‌تر از نرخ این محصولات در بازارهای جهانی است و از آنجایی که انرژی از عوامل مهم تولید است، طبیعتا قیمت کالاهایی که با این انرژی ارزان تولید شده‌اند، در زمان عرضه به بازار، باید ازسوی دولت تعیین شود و نمی‌توان برای تعیین نرخ این اقلام بر معیارهایی چون نرخ جهانی تکیه کرد که به‌نظر می‌رسد چنین نگرشی در وزارت راه و شهرسازی غالب شده است. در نقطه مقابل وزارت اقتصاد و امور دارایی بر این باور است که اگر قیمت‌گذاری برخی کالاهای مهم مانند مصالح ساختمانی در بازار سهام انجام شود، باتوجه به شفافیت بازار، قیمت‌ها واقعی‌تر خواهد بود. به این ترتیب وزارت اقتصاد رویکرد وزارت راه را رد می‌کند و فکر می‌کند باید قاطعانه از بورس دفاع کند.

◉ این مهم را درباره نرخ خوراک پتروشیمی‌ها هم می‌توان مشاهده کرد؟

از قضا چنین چیزی در این مورد هم صدق می‌کند. پیش از این چالش‌هایی میان پتروشیمی‌ها و وزارت اقتصاد بر همین پایه شکل گرفته بود که نرخ خوراک پتروشیمی‌ها نباید افزایش پیدا کند. در این روند هرگاه نرخ خوراک پتروشیمی‌ها دچار تغییر شد، حال و احوال بازار سرمایه یکسره دگرگون شد؛ اما نکته مهم آن است که درباره خوراک پتروشیمی‌ها هم اتکا به نرخ جهانی لحاظ نشده و نرخ در این بخش هم با یارانه مهمی ازسوی دولت تعیین می‌شود. جدا از این مسئله، من فکر می‌کنم در دیگر بخش‌ها هم چنین مسئله‌ای مشهود است. به‌طور مثال ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی را حذف کردند، اما هنوز در ایران چند نرخ ارز و حتی چند نرخ بهره بانکی وجود دارد که نشان می‌دهد فرآیند قیمت‌گذاری در اقتصاد ایران رویه‌ای واحد ندارد و در هر بخش سیاست‌گذار اقدامی متفاوت را در دستور کار گذاشته است. همین امر موجب می‌شود نتوانیم به‌راحتی وضعیت اقتصادی کشور را در مقایسه با اقتصاد جهانی بسنجیم.

◉ در بروز اختلاف‌نظرهایی مانند مورد اخیر، نقش اجرای برنامه‌هایی چون ساخت یک میلیون مسکن در سال را چقدر می‌بینید؟

به‌هرحال این مسئله هم موثر است. وزارت راه و شهرسازی مکلف شده سالانه یک میلیون واحد مسکونی بسازد. هرچند بذرپاش دومین وزیر این وزارتخانه است و زمانی سکان را به‌دست گرفت که کار دولت سیزدهم بیش از یکسال بود که شروع شده بود. با این همه گویا موظفند به سمت اجرایی کردن این وعده پیش بروند. پرواضح است که امروز دولت تامین مالی چندانی هم نمی‌تواند انجام دهد و ساخت یک میلیون مسکن هم کاری نیست که با دست خالی انجام شود؛ بنابراین وزیر راه هم نیاز به این دارد که قیمت‌ها ثابت باشند یا نرخ ترجیحی که بتواند اقدامات خود را آغاز کند.

دولت اگر واقعا می‌خواهد این پروژه، یعنی ساخت یک میلیون واحد مسکونی را محقق کند، باید کارهای بسیاری انجام دهد؛ از جمله اینکه به‌طور مثال نمی‌تواند همزمان با این هدف‌گذاری، پرداخت تسهیلات تکلیفی با نرخ سود دستوری را برای برخی متقاضیان به شبکه بانکی تحمیل کند.

◉ باتوجه به موارد یادشده، امروز اقتصاد ایران با نظامی یارانه‌ای و قیمت‌گذاری ترجیحی اداره می‌شود یا بازاری و به نرخ واقعی؟

ما در یک وضعیت به‌اصطلاح التقاطی یا دوالیستی هستیم که هیچ کدام این دو روش را به‌طور کامل پیاده نکرده‌ایم. ما امروز نه با قیمت‌گذاری یارانه‌ای شفاف و آشکار مواجهیم و نه کسی می‌تواند ادعا کند که قیمت‌گذاری در اقتصاد ایران واقعی است. در واقع وضعیت شترگاوپلنگی ایجاد شده که هیچ کدام نیست و همزمان ممکن است به هر کدام شباهت‌هایی داشته باشد که نباید یک ناظر دقیق را دچار گمراهی و فریب کند. در وضعیتی چون وضعیت اقتصاد ایران، اجرای طرح‌هایی چون مسکن مهر یا دادن وعده ایجاد یک میلیون شغل در سال، بدون افزایش واقعی درآمدها و بزرگ شدن بخش واقعی اقتصاد، آن هم در یک الگوی دیگر، محقق نخواهد شد. اینکه دائم تاکید می‌کنند باید صادرات غیرنفتی کشور افزایش پیدا کند، اما همزمان دولت با تاخیری فراوان قیمت‌های جدید خوراک پتروشیمی‌ها را اعلام می‌کند، نشان‌دهنده عدم شفافیت و البته وضعیت متناقض حاکم است. جالب اینکه دولت سعی می‌کرد اعلام خبر نحوه محاسبه نرخ خوراک پتروشیمی در اواخر سال گذشته موجب نوسان نشود، اما دیدیم که بازار سرمایه دچار چه وضعیتی شد.

◉ در این وضعیت وزارت راه و شهرسازی چه کاری می‌تواند انجام دهد؟

چند ماه پیش وزیر راه و شهرسازی و حتی معاون اول رئیس‌جمهوری اعلام کردند اجرای برنامه ساخت یک میلیون واحد مسکونی نیاز به الزاماتی دارد. حتی معاون اول رئیسی تاکید داشت دولت بنا نبوده مسکن بسازد و تنها باید زمینه را برای فعالیت متقاضیان ساخت این مسکن‌ها فراهم کند. این سیاست به‌باور من، درست‌ترین اقدام است. هرچند اگر وزیر راه و شهرسازی ملزم به اجرای برنامه هدف‌گذاری شده مبنی بر ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی باشد، حق دارد بخواهد در قیمت‌گذاری مصالح ساختمانی و به‌طور مشخص درباره سیمان و فولاد، مداخله کند.

◉ در این وضعیت چه انتظاری از نظام تصمیم‌گیری می‌رود؟

همان‌طور که گفتم در هر بخش، یک نوع قیمت‌گذاری انجام می‌شود که موجب شده با وضعیت فعلی مواجه شویم. در چنین شرایطی به‌طور طبیعی ما هم نمی‌توانیم یک راهبرد برای اداره اقتصاد داشته باشیم و مجبور خواهیم بود در هر بخش اقدامات مختص آن را انجام دهیم. برای رفع یا کاهش مشکلات، دولت سیزدهم باید تعیین کند که به کدام پارادایم اقتصادی باور دارد. هنوز مشخص نیست رویکرد قوه مجریه چیست و در نهایت می‌خواهد چه برخوردی با موجودیت اقتصاد بیمار ایران داشته باشد. چیزی که امروز مشاهده می‌شود یک ابهام بزرگ است و هنوز کسی نمی‌داند باوجود گذشت دو سال از عمر این دولت، رویکرد غالب چیست. نظام تصمیم‌گیری باید مشخص کند که بالاخره از حاکمیت قیمت‌های واقعی و بازاری بر اقتصاد دفاع می‌کند یا می‌خواهد در برخی از بخش‌ها قیمت‌ها توسط دولت اعلام و ابلاغ شود. در این وضعیت دست‌کم اختلاف‌نظرها کاهش می‌یابد و چالش‌های نظام تصمیم‌گیری به حداقل می‌رسد. اما ادامه وضعیت فعلی می‌تواند زمینه اختلافات میان بخش‌های مختلف را حفظ کند و فرصت را برای نوسانات گوناگون فراهم سازد.

◉ بسیاری باتوجه به شرایط روز معتقدند وعده ساخت سالانه یک میلیون مسکن، وعده بزرگی است. اجرای پروژه‌هایی به بزرگی این پروژه، چه پیش‌نیازهایی دارد؟

من فکر می‌کنم برای فهم بهتر این مسئله بهتر است به دوره دولت‌های نهم و دهم بازگردیم. در آن دولت هم یک پروژه بزرگ مسکنی، با عنوان مسکن مهر آماده شد و به اجرا در آمد. اما تنها نیمی از پروژه تا زمان روی کار بودن دولت دهم به مرحله اجرا رسید و نیمی دیگر از کار را دولت روحانی انجام داد، این در حالی است که در برنامه مسکن مهر ساخت تنها ۲ میلیون واحد مسکونی در عرض ۴ یا ۵ سال هدف قرار گرفته بود که بیش از ۱۷ سال به درازا کشید. این امر نشان می‌دهد وقتی دولتی یک پروژه بزرگ بلندمدت را اجرا می‌کند، ممکن است برای سال‌ها کشور را درگیر اجرای آن پروژه کند. به‌باور من، مداخله دولت در اقتصاد نمی‌تواند نتیجه چندان متفاوتی از آنچه تا امروز تجربه کردیم، داشته باشد؛ به همین دلیل در ادبیات اقتصاد تاکید می‌شود که دولت باید بستر و شرایط را برای انجام اقداماتی فراهم کند، نه اینکه خود وارد گود شود و صفر تا صد یک پروژه را به‌دست بگیرد.

دولت نه یک تاجر بزرگ موفق است و نه یک پیمانکار بزرگ و خوب. دولت یک نهاد نظارتی و اجرایی است که باید شرایط را برای فعالیت‌های مردم فراهم کند و اجازه دهد در یک شرایط شفاف و اصولی، اقتصاد توسعه یابد. در این شرایط است که می‌تواند کشور را به جلو هدایت کند. گاهی به‌نظر می‌رسد اجرای پروژه‌ها به‌دست دولت، می‌تواند در کاهش قیمت تمام‌شده و تحویل ارزان‌تر کالا یا خدمت هم منجر شود، اما نباید در تعبیر این هدف‌گذاری اشتباه کنیم؛ به‌نظر می‌رسد دولت می‌تواند تنها ارزان‌تر یک پروژه را اجرا کند، وگرنه هر مداخله مستقیم قوه مجریه به افزایش هزینه‌ها منجر خواهد شد.

◉ به دولت‌های نهم و دهم اشاره کردید. دولت فعلی را برخی دولت سوم احمدی‌نژاد می‌نامند. با این وصف می‌توانیم بگوییم رئیسی می‌تواند نیمی از پروژه مسکنی خود را مانند احمدی‌نژاد به فرجام برساند؟

هرچند مقایسه مدیران دو دولت نشان‌دهنده نکات فراوانی است، اما من ترجیح می‌دهم به‌جای انگشت گذاشتن بر شباهت‌ها، بر یک تفاوت مهم دو دوره تاکید کنم؛ دولت‌های نهم و دهم پولدارترین دولت‌های ایران بعد از انقلاب بودند و در شرایطی سکان کشور را به‌دست گرفتند که منابع فراوانی داشتند و می‌توانستند گاه با پول‌پاشی و اقداماتی از این دست وضعیت را به تثبیت رسانده و حفظ کنند. دولت فعلی چنین منابعی در اختیار ندارد و به همین دلیل نباید به بلندپروازی‌های مشابه با دولت‌های نهم و دهم دست بزند.

البته باید تاکید کنم مسئله داشتن یا نداشتن منابع، دست‌کم به نظر من، موضوع ثانوی است. مسئله اصلی این است که چه اقداماتی باید در دستور کار دولت قرار گیرد که زمینه برای توسعه اقتصاد و گسترش فعالیت‌های مردم در آن فراهم شود. من معتقدم اصولا مداخله دولت‌ها در اقتصاد امکان توسعه را ایجاد نخواهد کرد.

دوباره تاکید می‌کنم که دولت‌ها باید از مداخله در اقتصاد خودداری کنند و تمام تلاش خود را حول این بگذارند که بستر را برای فعالیت‌های مردم آماده و با نظارت و هدایت اقتصاد، شرایط پیشرفت را فراهم کنند. به‌طور مشخص دولت می‌تواند با اجرای سیاست‌های تشویقی، ساخت‌وساز را افزایش دهد. به‌طور مثال از ابزار پرداخت تسهیلات بانکی به سازندگان مسکن یا خریداران آن، یا اعمال مشوق‌های مالیاتی و گاه ابزارهای تنبیهی برای افزایش برخی فعالیت‌ها یا جلوگیری از برخی اقدامات استفاده کند. دولت تا می‌تواند باید از نقش پیمانکار یا تاجر دوری کند و در قالب ناظر به ارائه خدمات بپردازد.

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک خراسان رضوی

آگهی فقدان سند مالکیت

۴ الف ۲۸۱۵

نظر به اینکه سیدنعمت‌الله حسینی فرزند سیدجعفر شماره شناسنامه ۴۳ تاریخ تولد ۱۳۲۳/۰۹/۱۴ صادره از تربت‌جام و راحله سادات حسینی فرزند سیدنعمت‌الله شماره شناسنامه ۲۸۸۷ تاریخ تولد ۱۳۵۹/۰۷/۰۱ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۴۳۴۲۶۹۹۵ و سیدمعراج حسینی فرزند سیدنعمت‌الله شماره شناسنامه ۲۷۰۳ تاریخ تولد ۱۳۵۷/۰۴/۰۲ صادره از تهران دارای شماره ملی ۰۰۶۱۷۷۶۳۹۴ به هر یک به‌عنوان دودانگ مشاع از شش‌دانگ عرصه به انضمام شش برگ استشهادیه گواهی امضاء شده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت المثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که سند مالکیت شش‌دانگ پلاک ۱۱۰۶۳ فرعی از ۱۸۲ اصلی بخش ۱۰ مشهد به علت سهل‌انگاری مفقود گردیده است. با بررسی سیستم جامع املاک معلوم گردید مالکیت سیدنعمت‌الله حسینی فرزند سیدجعفر شماره شناسنامه ۴۳ تاریخ تولد ۱۳۲۳/۰۹/۱۴ صادره از تربت‌جام دارای شماره ملی ۰۷۳۲۰۸۰۸۵۱ با جز سهم ۲ از کل سهم ۶ به‌عنوان مالک دودانگ مشاع از شش‌دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۱۰۵۹۷۰ تاریخ ۱۳۵۹/۰۹/۲۹ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۴۳۴۳۶۹۹۵ با جز سهم ۲ از کل سهم ۶ به‌عنوان مالک دودانگ مشاع از شش‌دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۱۰۵۹۷۰ تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۹ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۷۵ شهر مشهد استان خراسان رضوی، موضوع سند مالکیت اصلی به شماره چاپی ۹۸۰۰۱۱ سری ه سال ۰۰ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۴۰۱۲۰۳۰۶۲۷۲۰۲۲۶۲۵ ثبت گردیده است. مالکیت سیدمعراج حسینی فرزند سیدنعمت‌الله شماره شناسنامه ۲۷۰۳ تاریخ تولد ۱۳۵۷/۰۴/۰۲ صادره از تهران دارای شماره ملی ۰۰۶۱۷۷۶۳۹۴ با جز سهم ۲ از کل سهم ۶ به‌عنوان مالک دو دانگ مشاع از شش‌دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۱۰۵۹۷۰ تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۹ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۷۵ شهر مشهد استان خراسان‌رضوی، موضوع سند مالکیت اصلی به شماره چاپی ۹۸۰۰۱۰ سری ه سال ۰۰ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۴۰۱۲۰۳۰۶۲۷۲۰۲۲۶۲۴ ثبت گردیده است. ثبت گردیده است و سیستم جامع املاک بیش از این حکایتی ندارد. لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی و منذکر می‌گردد هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشد بایستی ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

هادی ریحانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

بررسی صمت از تاثیر اخذ عوارض سبز بر آلاینده‌ها

مالیاتی که به سود شهرداری‌ها است

باتوجه به اینکه آلاینده‌های ناشی از فعالیت‌های اقتصادی می‌تواند خسارت‌ها و هزینه‌های زیادی را برای سلامت شهروندان به‌دنبال داشته باشد، ایده اخذ مالیات از آلوده‌کنندگان برای نخستین‌بار در سال ۱۹۲۰ توسط «پیگو» اقتصاددان انگلیسی در ادبیات اقتصادی مطرح شد. به‌اعتقاد او، سیاست مالیاتی باید به‌سمتی هدایت شود که آلوده‌کنندگان ملزم باشند به‌میزان خسارت‌هایی که به محیط‌زیست وارد کرده‌اند، مالیات جبرانی پرداخت کنند. ازاین‌رو، منطق قانون دریافت «مالیات‌سبز» براساس رفع معضلات زیست‌محیطی ناشی از آلاینده‌ها است و به‌عنوان ابزار اقتصادی برای بهسازی محیط‌زیست شناخته می‌شود. بنابراین، نباید به دید کسب درآمد دولتی به آن نگاه کرد. بلکه هدف آن، تحمیل هزینه‌های ایجاد آلودگی به تولیدکننده آلودگی به‌نفع محیط‌زیست است. در کشورمان مطابق با صدور ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده کلیه واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده که به تشخیص سازمان حفاظت محیط‌زیست، حدود مجاز و استانداردهای زیست‌محیطی را رعایت نمی‌کنند، اگر در مهلت زمان تعیین‌شده، نسبت به رفع آلایندگی خود اقدام نکنند، براساس معیارهایی نظیر شدت، مدت، نوع و مکان آلایندگی با نرخ‌های ۰,۵ ، یک و ۱,۵درصد، از محل فروش کالا یا خدمات، مشمول «عوارض‌سبز» می‌شوند. این حکم درباره کلیه واحدهای آلاینده، اعم از واحدهای معاف و غیرمعاف، صادراتی و واحدهای مستقر در مناطق آزاد تجاری ـ صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی اعمال می‌شود. صمت در این گزارش به ارزیابی تاثیرات دریافت مالیات‌سبز در ایران پرداخت و با انتقاد از تصمیمات شهرداری‌ها که هدف مالیات سبز را به مقصد نمی‌رساند؛ روند خواهان نظارت بیشتر از سوی سازمان محیط‌زیست شد.

عوارض‌سبز، منبعی برای رفع بی‌پولی شهرداری‌ها

محمد الموتی، دبیر شورای هماهنگی شبکه سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیست و منابع‌طبیعی کشور: هدف اصلی از تدوین مالیات بر آلاینده یا عوارض در همه‌جای دنیا، کاهش میزان انتشار آلاینده‌ها، پسماندها و بهبود وضعیت محیط‌زیست محلی است؛ اما در کشورمان این قانون بدون توجه به کارکردهای عوارض سبز اعمال شده و قانون‌گذار به هدف خود از تدوین این قانون نرسیده است. از آنجایی که متولی اجرای عوارض‌سبز، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها هستند، متاسفانه مالیات‌های پرداخت‌شده به بهبود وضعیت رفع آلایندگی در مکان‌ها کمکی نکرده و در حقیقت، خود این مطلب، منبعی برای پوشش دادن کمبود اعتبارات در حوزه‌های عمرانی شده است. همچنین، واضح است که بخش عمده این پول به کمبودهای مالی شهرداری‌ها اختصاص پیدا کرده است و در اغلب موارد، صرف حقوق کارکنان می‌شود.

در سال‌های اخیر، گزارش عملکرد قابل‌توجهی مبنی بر تخصیص عوارض‌سبز و مالیات بر آلاینده به صنایع منتشر نشده است. در واقع، هیچ نمونه بارزی وجود ندارد که براساس آن، نسبت به بهبود وضعیت محیط‌زیست، مکان‌ها یا رفع انتشار آلایندگی‌ها و کمک به صنایع که ناشی از دریافت مالیات‌سبز بوده است، امیدوار باشیم. گزارش‌های آماری هزینه‌کردهای سالانه حاکی از آن است که این پول صرف موارد دیگری، جز تقویت یا حل معضلات زیست‌محیطی شده است. گفتنی است، سازمان محیط‌زیست در قانون مالیات بر آلاینده‌ها، متولی تعیین مالیات بر آلاینده است. یکی از مواردی که در قانون مالیات بر آلاینده‌ها آمده است، این است کمک‌هایی شود که صنایع بتوانند فرآیند آلایندگی خود را بهبود بخشند. در واقع، آنها باید بتوانند عوامل آلایندگی خود را اصلاح کنند، چون این اتفاق نیفتاده، سازمان محیط‌زیست درخواست میزانی از این درآمد را در مجلس شورای اسلامی مطرح کرده است.

■ زور محیط‌زیست به شهرداری‌چی‌ها نرسید

در نهایت، این روند باعث شد که در سال ۱۳۹۸ سازمان حفاظت محیط‌زیست از مجلس شورای اسلامی خواهان تخصیص ۳۰ درصد از درآمد حاصل از مالیات‌سبز به صندوق ملی محیط‌زیست شد که مبلغی بسیار کمتر از رقم خواسته‌شده نزدیک به یک میلیارد تومان آن هم به مدت بسیار محدود تخصیص داده و در نهایت، لابی شهرداری‌ها در خانه‌ملت مانع از ادامه‌دار بودن این تصمیم شده است.

متاسفانه امروزه مالیات بر آلاینده‌ها و عوارض‌سبز، منبع درآمدی مهمی برای شهرداری و دهیاری‌ها است و در حال حاضر این نهادها برای رفع کمبودهای مالی سازمان‌های متبوع خود، حساب ویژه‌ای روی این درآمد باز می‌کنند. جنبه منفی دیگر تخصیص درآمد حاصل از عوارض‌سبز، رقابت شهرداری‌ها و دهیاری‌ها در میزان مالیات‌های دریافتی از واحدهای صنعتی و تولیدی است. در واقع، وابستگی این نهادها به درآمد حاصل از مالیات باعث شد که در معرفی عامل آلاینده با یکدیگر رقابت کنند. این روند در ادارات کل سازمان محیط‌زیست، روابط ناسالم مالی را به‌وجود آورد که چیزی جز فساد در بر ندارد. در حقیقت، یکی از دلایلی که در مجلس شورای اسلامی با این مطلب مخالفت کردند، چنین بود که این درآمد به سازمان محیط‌زیست تعلق نگیرد.

معضل اصلی در رفع آلاینده‌ها این است که قانون مالیات بر آلاینده‌ها اصلا اجرا نمی‌شود و نهادی هم ناظر بر اعمال شهرداری‌ها و دهیاری‌ها نیست. در نتیجه، نزدیک به یک دهه می‌شود که اثری بر کاهش آلایندگی‌ها ندارد و حتی بیشتر هم شده، چراکه فعالیت‌های عمرانی که از پس این درآمدها حاصل شده است، خود منجر به افزایش آلایندگی می‌شود.

■ واحد HSE کافی نیست

از بعد دیگر، صنایع و واحدهای تولیدی هم انگیزه‌ای برای کاهش انتشار آلاینده ندارند. در حقیقت، در نظر گرفتن مالیات بر آلاینده، منجر به کاهش انتشار آلاینده از سوی تولیدکنندگان و صنعتگران نشده است. از آنجایی که این میزان از عوارض، در واقع پرداخت آن، برای واحد آلاینده ساده است، رغبتی برای اصلاح خط تولید و خدمات به‌وجود نمی‌آید،زیرا هزینه اصلاح خط تولید بالاتر از پرداخت عوارض است. به‌عبارت‌روشن‌تر، آنقدر که انتظار می‌رفت، عوارض بر آلاینده‌ها الزام‌آور نبوده و باعث تنوع واحد آلاینده نشده است. همچنین، واحدهای صنعتی تولیدی ـ خدماتی معتقدند که بخش اچ‌ای‌ای مجموعه، خود به بهبود وضعیت محیط‌زیست کمک می‌کند و این امر آنها را اقناع کرده است که هر آنچه را به‌عنوان مسئولیت‌شان در قبال محیط‌زیست باید انجام دهند، پیگیری کرده‌اند و نیازی به اقدام دیگری نیست. در صورتی که اگر سیاست‌های تشویقی ـ تنبیهی و تعزیری به‌شکلی باشد که مسئولان در صنایع و واحدهای تولیدی را مجبور کند که به‌سمت اصلاح واقعی موارد آلاینده بروند، به‌طورقطع شاهد اتفاقات بهتری خواهیم بود.

■ انتشار آلاینده، پول بیشتر

حال اینکه چرا این اتفاق نمی‌افتد، این است که به هر حال مالیات بر عوارض آلاینده، برای دولت درآمدساز است و اگر واحدهای تولیدی و صنعتی به این سمت بروند که مسیر آلایندگی خود را کمرنگ کنند، از لیست واحدهای آلاینده حذف می‌شوند و در نهایت، درآمد دولت کاهش می‌یابد. گویا وضعیت موجود، مطلوب شهرداری‌ها است؛ اینکه مبلغی به‌عنوان عوارض‌سبز یا مالیات بر آلاینده تعیین شود و واحدهای صنعتی با پرداخت آن، همچنان تولیدکننده آلاینده بمانند و تلاشی در رفع میزان انتشار آلاینده نکنند. سازکارهای قانونی ما به‌لحاظ ساختاری و سازمانی به‌شکلی است که در این حوزه اگر دقت نشود، به‌سرعت بحث تعارض منافع پیش می‌آید و به‌همین‌دلیل، بهترین مدل این است که ۲ سازمان متولی اجرای این حوزه، وظیفه نظارت را برعهده داشته باشند، اما چون در قوانین کشور تعارض منافع سازمانی به‌درستی تنظیم نشده است، اجرای قوانین را با شکل مواجه می‌کند و جریان نظارت هم به‌درستی انجام نمی‌شود. ممکن است در سطح کلان رعایت شود، اما در مقیاس‌های محلی و منطقه‌ای و شهرهای کوچک، ایجادکننده روابط ناسالم اقتصادی است. بنابراین، در ارزیابی یک دهه اخیر، این عوارض اثر مثبتی نداشته و اشکالات زیادی بر آن وارد است.

متاسفانه امروزه مالیات بر آلاینده‌ها و عوارض سبز منبع درآمد مهمی برای شهرداری و دهیاری‌ها است و در حال حاضر این نهادها برای رفع کمبودهای مالی سازمان‌های متبوع خود حساب ویژه‌ای روی این درآمد باز می‌کنند

به نام صنایع، به کام شهرداری‌ها

سعید یوسف‌پور، رئیس کل اداره محیط‌زیست استان چهارمحال و بختیاری: واقعیت این است که تاکنون عوارض‌سبز و مالیات بر آلاینده‌ها به سود محیط‌زیست تمام نشده است. در اصل، باید مسیری طی شود که صنایع آلاینده بتوانند از این عوارض برای رفع آلاینده و کاهش آنها استفاده کنند. در واقع، مالیات بر آلاینده‌ها باید در محل خود آلاینده‌ها هزینه شود، در حالی که این پول در اختیار ارگان دیگری قرار گرفته و به خدمت رفع نیازهایی جز معضلات زیست‌محیطی درآمده است.

حتی اگر این درآمد در راستای ایجاد و توسعه فضای سبز و کاهش پسماند و مدیریت آن صرف شود، باز هم به‌نفع محیط‌زیست نیست و هدف قانونی مالیات بر آلاینده‌ها محقق نمی‌شود و دردی از آلایندگی صنایع و رفع آن دوا نمی‌کند.

این درآمد باید در قالب تسهیلات یا وام یا حتی در قالب وارد کردن فناوری و تکنولوژی به صنایع برای کاهش انتشار آلایندگی‌ها تخصیص یابد. در حقیقت، مالیات بر آلاینده‌ها باید به توسعه فناوری بینجامد تا شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه آلایندگی بتوانند به فعالیت‌های جدی‌تری بپردازند و بتوانند از بار آسیب به محیط‌زیست بکاهند. در بیشتر موارد، شرکت‌های دانش‌بنیانی که حتی فناوری لازم را هم در اختیار دارند، چالش‌های مالی و فرآیند پول در گردش آنها اجازه توسعه را به آنها نداده است. به‌همین‌دلیل این درآمد می‌تواند کمک موثری به آنها در رفع آلایندگی صنایع باشد.

در واقع، حتی اگر درخت‌های زیادی هم کاشته شود یا میزان پسماند هم کاهش یابد، باز هم دردی از آلایندگی صنایع درمان نمی‌شود، چراکه آلاینده‌های هوا و دیگر آلاینده‌ها که منجر به از بین رفتن بنیان‌های حیات می‌شوند، سلامت جامعه را نشانه گرفته‌اند. به‌همین‌دلیل است که عوارض‌سبز در همه‌جای دنیا برای کاهش آن دسته از آلاینده‌هایی صرف می‌شود که منجر به آسیب جدی به محیط‌زیست می‌شوند.

پیشنهاد می‌شود که سازکاری اندیشیده شود که عوارض آلایندگی به‌صورت قانونی در اختیار متولیان رفع آلایندگی با نظارت دستگاه‌های نظارتی نظیر سازمان محیط‌زیست قرار بگیرد. ماهیت تاسیس صندوق ملی محیط‌زیست، نظارت و مدیریت عوارض سبز بود. در واقع، بخشی از وظیفه صندوق ملی محیط‌زیست این بود که درآمدهای این‌چنینی را یا در قالب تسهیلات به واحدهای آلاینده یا شرکت‌های دانش‌بنیان ارائه دهد تا مشکل آلایندگی حل شود. بی‌شک، سازمان حفاظت از محیط‌زیست، سازمان بازرسی کل کشور، مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات اداری می‌توانند ناظر بر نحوه هزینه‌کرد این عوارض باشند.

■ دولتی‌ها دل نمی‌سوزانند

ناگفته نماند که مالیات بر آلاینده‌ها سبب شده است تا برخی واحدهای صنعتی و تولیدی، میزان انتشار آلاینده‌های خود را کاهش دهند که معمولا واحدهای خصوصی اهتمام بیشتری نسبت به این امر دارند. اما برخی واحدهای بزرگی که دولتی یا خصولتی هستند یا سهامدار آنها وابسته به دولت است، باتوجه به ماهیت تولیدی بودن، به‌صورت چندان مطلوبی، دلسوزی لازم و توجهی به این امر ندارند.

حتی اگر درآمد حاصل از مالیات سبز در راستای ایجاد و توسعه فضای سبز و کاهش پسماند و مدیریت آن صرف شود، باز هم به‌نفع محیط‌زیست نیست و هدف قانونی مالیات بر آلاینده‌ها محقق نمی‌شود

سخن پایانی

طبق اعلام سازمان بهداشت جهانی (WHO) بیش از ۹۲درصد از مردم جهان در مناطقی زندگی می‌کنند که میزان غلظت آلاینده‌های موجود در هوا در این مناطق از رهنمود این سازمان بالاتر است و سالانه ۶.۷ میلیون انسان بر اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند و به‌طورمیانگین ۱۲درصد از مرگ‌های سالانه در جهان منتسب به آلودگی هوا است. آلودگی هوا به‌عنوان مهم‌ترین فاکتور خطر محیطی بر سلامت انسان و دومین عامل مرگ ناشی از بیماری‌های غیرواگیر مانند بیماری‌های ایسکمیک قلبی، سکته‌مغزی و سرطان ریه در جهان شناخته شده است. همچنین به‌موجب بررسی بانک جهانی (World Bank)، آلودگی هوا به‌تنهایی چهارمین عامل مرگ‌ومیر زودرس در جهان است.

یادداشت

صنایع و معادن تهدیدکننده منابع آب

حمیدرضا پیروان
کارشناس آبخیزداری

معمولا در دسته‌بندی سلامت آب، ابتدا میزان شوری و هدایت الکتریکی موردسنجش و ارزیابی قرار می‌گیرد. سلامت آب در کشاورزی تحت‌تاثیر یک عامل مهم است؛ اینکه مسیر گذر آب از کجاست، این عامل نقش جدی در میزان شوری آب و جذب سدیمی آن دارد. در حقیقت، باید دید، برتری یون سدیم نسبت به یون کلسیم و منیزیم چقدر است. اینکه چقدر اراضی کشاورزی تحت‌تاثیر شوری قرار می‌گیرند، یکی از مهم‌ترین مولفه‌ها در کشاورزی است، به‌همین‌دلیل میزان املاح نمکی موجود در آب کشاورزی به‌دقت اندازه‌گیری می‌شود. در کل، مولفه‌هایی نظیر وجود عناصر فلزی و برخی املاح نظیر کلسیم، پتاسیم و سایر کاتیون‌ها و آنیون‌ها در کیفیت آب اهمیت زیادی دارد.

در پهنه ایران مرکزی، عمدتا اراضی از نوع مارنی است (گونه‌ای خاک کلسیم کربنات است که چندین نوع مواد معدنی در خود دارد) این نوع سازند زمین‌شناسی دارای حجم زیادی از املاح مانند نمک و گچ است و آب‌های جاری در این بسترها، معمولا شور می‌شوند و در نهایت، به زمین‌های کشاورزی می‌رسند. گفتنی است، بسیاری از زمین‌های نواحی مرکزی ایران به‌دلیل آبیاری شدن با این نوع آب‌ها، شور شده‌اند.

بخش دیگری از آلودگی‌های آبی در بخش کشاورزی مربوط به آلودگی‌های عنصری است که ناشی از دفن زباله و خروج پساب‌های کارخانه‌ها به مجرای اصلی جریان آب است که معمولا در محیط‌های رودخانه رهاسازی می‌شوند و کشاورزان از این آب‌ها برای آبیاری استفاده می‌کنند. همچنین، فعالیت‌های صنعتی هم، دیگر عامل آلودگی آب در نواحی بخش‌های مختلف کشور به‌شمار می‌آیند که منجر به ورود فلزات سنگین نظیر سرب و جیوه به منابع آبی می‌شوند. متاسفانه این نوع از آلاینده‌ها در اندام‌های گیاهی ذخیره می‌شوند و ممکن است به خوراک دام و حتی انسان‌ها برسد. پساب‌های دیگری نیز وجود دارند که ناشی از دیگر فعالیت‌های صنعتی است. برای مثال، پساب کارخانجات نیشکر املاح شوری بالایی دارد و ممکن است باعث شور شدن اراضی شود و حتی ممکن است املاح فلزی را به‌همراه داشته باشد.

از دیگر منابع آلوده‌کننده، فعالیت‌های معدنی است. در واقع، وقتی مسیر آب به گنبدهای معدنی می‌افتد و از آن عبور می‌کند، زهاب‌های خروجی، آلوده به آلاینده‌های معدنی می‌شوند که در نهایت به زمین‌های کشاورزی می‌رسند. در نتیجه، به‌صورت‌کلی می‌توان گفت آلودگی آب در کشاورزی ناشی از ۲ عامل طبیعی و انسانی است که عوامل‌طبیعی مربوط به سازندهای زمین‌شناسی و انسانی و عوامل انسانی ناشی از فعالیت‌های صنعتی و معدنی است. همچنین، آفتکش‌ها و علف‌کش‌ها هم به‌عنوان مراکز غیرنقطه‌ای، منجر به آلودگی آب و توسط رواناب‌ها وارد چرخه آب می‌شوند.

بی‌شک می‌توان با سازه‌های آبخیزداری آن دسته از آلودگی‌هایی را که به‌صورت نقطه‌ای منجر به آلوده شدن آب می‌شود، کنترل کرد. برای مثال، می‌توانیم با سازه‌های آبخیزداری جهت جریان آب را از گنبدهای نمکی یا گنبدهای معدنی منحرف کرد. همچنین، می‌توان با سازه‌های تاخیری آبخیزداری، میزان ورود رواناب را به محیط‌های آلوده کاهش داد. به‌اعتقادمن، می‌توان از توان دانش‌بنیان در دسترسی به آب سالم در کشاورزی بهره گرفت. نظیر کشت و تکثیر ارگانیسم‌ها و انتقال آن به خاک‌های دارای آلاینده. در حقیقت، یکی از روش‌های تامین آب سالم استفاده از برخی میکروارگانیسم‌های خاص است که در محیط‌های آزمایشگاهی تولید و به خاک اضافه می‌شود. همچنین، با توان دانش‌بنیان‌ها می‌توان به تولید فیلترهای کربنی میکروکربنی و نانویی پرداخت که پساب‌های کارخانجات را تبدیل به آب سالم برای کشاورزی می‌کند. همچنین، می‌توان با کانی‌های طبیعی نظیر زئولیت به حذف آلاینده‌های مضر در آب پرداخت.

باتوجه به نوع محصولات تولیدشده در کارخانجات، مواد آلی و غیرآلی و شیمیایی متعددی از طریق پساب‌های صنعتی به منابع آب زیرزمینی وارد می‌شوند. از خطرناک‌ترین آنها می‌توان به فاضلاب داروسازی‌ها، مواد رادیواکتیوی و مواد نفتی حاصل از فعالیت پالایشگاه‌ها یا ترکیدگی لوله‌های انتقال مواد نفتی و بنزین اشاره کرد.

همچنین مواد شیمیایی مختلف هم از خطرناک‌ترین آلاینده‌های آب‌های زیرزمینی است که با ورود به طبیعت و انجام واکنش‌های متعدد با سایر مواد در نهایت تاثیر نامطلوبی را به‌همراه خواهند داشت. در جوامع صنعتی و پیشرفته، بیشترین مقدار آلاینده‌ها در گروه آلاینده‌های شیمیایی قرار دارد که دلیل اصلی آن، وجود تعداد زیاد کارخانجات صنعتی است.

راهکارهای متعددی برای پیشگیری و کاهش آلودگی آب ارائه شده است و هریک تاحدودی توانسته‌اند موفق عمل کنند. در حالت کلی، بهترین راهکار این است که قبل از ورود مواد آلاینده به منابع آبی، نسبت به تصفیه آن و حذف مواد زائد جلوگیری شود. همچنین، بهره‌برداری مجدد از پساب‌های صنعتی در کشاورزی می‌تواند تاحدودی کمبود آب را جبران کند. از طرف دیگر، آثار منفی استفاده از این آب‌ها نیز باید برای جلوگیری از آلودگی محیط‌زیست در نظر گرفته شود.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

یادداشت

نفس کشیدن اقتصاد با امضای برجام

مهراد عباد، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران

در سال‌های تحریم، روابط پولی و مالی تجار ایرانی با نظام بین‌المللی بانکی قطع شد؛ از این رو بانک مرکزی ایران تلاش کرد خط‌های ارتباطی مستقیم با دنیا برقرار کند و خبرهایی مبنی بر افتتاح شبکه بانکی بین ایران و روسیه، ایران و چین و حتی ایران و اروپا نیز رسانه‌ای شد، اما در عمل اتفاق خاصی در این زمینه رخ نداد و اگر مبادله‌ای در این زمینه انجام گرفت منحصر به دولت بود و هیچ قدم مثبتی برای بخش خصوصی برداشته نشد. بخش خصوصی در سال‌های تحریم امکان نقل‌وانتقال پول از طریق نظام بانکی را ندارد و با روش‌های دیگر به‌ویژه صرافی عراق و امارات کارهای خود را دنبال می‌کند؛ هرچند این اقدام هزینه صادرات و واردات را برای بخش خصوصی افزایش می‌دهد. اگر ارتباط ما با دنیا یا کشورهایی که تبادل تجاری بالایی با آنها داریم تقویت شود، بی‌تردید روابط تجاری ما توسعه خواهد یافت. البته نباید این ارتباطات در حد سفر و در سطح دیدار تمام شود و هیچ اتفاقی در عمل رخ ندهد. ما برای اینکه بتوانیم مشکلات و چالش‌های سیستم بانکداری را حل کنیم در گام نخست باید منتظر امضای برجام باشیم و در گام‌های بعدی باید به FATF بپیوندیم. در روزهای اخیر خبرهای خوبی درباره این موضوع شنیده می‌شود که اگر محقق شود، بی‌تردید نتایج مثبت آن را در اقتصاد مشاهده خواهیم کرد.

متاسفانه به نتیجه رسیدن برجام مشمول زمان شده و همین مسئله تورم موجود در کشور را تشدید کرد، اما تردیدی وجود ندارد که امضای برجام در نهایت باعث خواهد شد اقتصاد ایران نفسی بکشد. هرچند نباید انتظار داشته باشیم که بلافاصله بعد از احیای برجام اقتصاد سامان پیدا کند، اما خبرهای خوب در زمینه برجام و FATF روی حباب‌های نرخ ارز اثر می‌گذارد و کمک خواهد کرد که بازار ایران به ثبات برسد. اگر می‌خواهیم در آینده جزو کشورهای توسعه‌یافته قرار بگیریم، باید کارهای علمی و زیربنایی درستی انجام بدهیم که ما را به آنجا که مدنظر داریم، نزدیک کند.

تجار ایرانی در زمان تحریم‌ها برای دنبال کردن روند تجارت، کارهای خود را از کانال صرافی دنبال کردند. سامانه نیما چند سالی است که افتتاح شده، اما نتوانسته چالش‌ها و نیازهای صادرکنندگان را رفع کند. بانک مرکزی در این سال‌ها پشتیبانی و نظارتی دقیقی بر روند و عملکرد سامانه نیما نداشت و اگر صرافی‌ها به هر دلیلی پول تاجر را دیر حواله می‌کردند، بانک مرکزی تعهدی در این زمینه نداشت، به همین دلیل در ابتدای کار میزان کلاهبرداری‌ها افزایش پیدا کرد و مشاهده کردیم که در این سال‌ها برخی از صرافی‌ها از پرداخت حق و حقوق تجار طفره رفتند.

صرافی‌ها در سال‌های تحریم کمیسیون‌ها و حق‌عمل‌های زیادی از تجار دریافت کردند، چراکه چندین مرتبه باید این پول‌ها گردش پیدا می‌کرد تا به کشور مقصد برسد؛ از این رو قیمت تمام‌شده کالاهای وارداتی که بسیاری از آنها جزو مواد اولیه تولید هستند بالا رفت که همین امر باعث شده قیمت تمام‌شده تولید روند تصاعدی به خود بگیرد. همچنین بسیاری از تجار پول را به صراف می‌دهند اما صراف یک ماه بعد پول را به کشور مقصد حواله می‌کند و این موضوعات جزو چالش‌های کار تجار با صرافی‌ها است، این در حالی است که اگر این مراودات از طریق سیستم بانکی انجام می‌شد این مشکلات نیز پیش روی تجار قرار نمی‌گرفت.

در هر حال خبر خوب آزاد شدن پول‌های بلوکه‌شده ایران در کره جنوبی و امید توسعه روابط بانکی سیگنال‌های مثبتی در زمینه به نتیجه رسیدن برجام است و امیدواریم هر چه زودتر رخ بدهد. باید این نکته را در نظر داشت که توسعه روابط با کشورهای همسایه حائزاهمیت است، زیرا هزینه حمل‌ونقل در بازارهای جهانی روند تصاعدی به خود گرفته و کشورهای نزدیک به هم سعی دارند روابط تجاری خود را با یکدیگر دنبال کنند. باید نقشه راه تجارت با کشورهای همسایه را ترسیم کنیم و ببینیم کشورهای هدف صادراتی ما چه کالاهایی را خریداری می‌کنند و ما چه کالاهایی را با بهترین کیفیت و قیمت مناسب می‌توانیم از این کشورها وارد کنیم. البته نباید توسعه روابط تجاری با کشورهایی که همسایه ما نیستند را فراموش کنیم؛ به‌عنوان نمونه ما روابط تجاری و سیاسی خوبی با چین داریم و اگر روابط بانکی را با این کشور توسعه بدهیم، بی‌تردید به روند تجاری ما کمک خواهد شد. در پایان به این نکته اشاره می‌کنم که باید به جامعه جهانی بانکی بپیوندیم. در حال حاضر امکان بازگشایی سوئیفت یا ال‌سی برای بازرگانان ایرانی وجود ندارد. در چند سال اخیر فاصله ما با سیستم بانکداری دنیا باعث شده از تغییرات روز فاصله بگیریم. در حال حاضر مبادله اسناد بانکی، حمل‌ونقل و واردات و صادرات الکترونیکی شده و ما با نسل جدیدی از بازرگانان جوان طرف هستیم که حتی ال‌سی را نمی‌شناسند؛ پس شایسته است بعد از حل موضوع برجام و FATF بخش خصوصی و بخش اجرایی خود را براساس تغییرات روز نظام بانکداری به‌روز کنند.

بررسی صمت از تاثیر «طوفان‌الاقصی» در فردوسی

آتش جنگ بر جان بازار ارز افتاد

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

قیمت دلار با مسائل سیاسی روز گره خورده و همواره شاهد نوسان نرخ ارز با خبرهای سیاسی هستیم. نرخ دلار که مدت‌ها در کانال ۴۹ هزار تومان جا خوش کرده بود، در ۲ روز گذشته، در پی حمله حماس به رژیم صهیونیستی به‌سرعت از کانال ۵۲ هزار تومان گذشت و با روندی افزایشی سایر بازارهای سرمایه‌ای موازی را نیز با جهش قیمتی مواجه کرد. در این روند نرخ یورو به کانال ۵۵ هزار تومان رسید و پوند انگلیس نیز وارد کانال ۶۴ هزار تومان شد. گزارش خبرنگار صمت از میدان فردوسی حکایت از فعالیت دلالان و خلوتی صرافی‌ها دارد. روز گذشته در این خیابان روی تابلوهای صرافی‌ها یا قیمت‌های پیشین دلار نقش بسته و در مقابل سایر ارزها عدد صفر نمایش داده می‌شد یا کلا تابلوهای خاموش بودند. هرچند نرخ ارز اعلامی داخل صرافی با نرخ روی تابلو متفاوت است، اما در کل کسی حاضر به فروش ارز نیست و بازار دلالان کنار خیابان گرم‌تر از صرافی‌هاست. اخبار مربوط به احتمال حفظ تحریم‌های ایران، در روزهای گذشته سیگنال افزایشی را به بازار ارسال کرده بود و بروز تنش نظامی میان حماس و رژیم صهیونیستی باعث تشدید این روند افزایش نرخ دلار در بازار ارز ایران شد. هرچند برخی از فعالان بازار، تاثیر وقایع سیاسی بر نرخ ارز را موقتی می‌دانند، اما بسیاری دیگر از تحلیلگران بر این باورند که تاثیر تشدید مناقشات نظامی در نوار غزه در روند افزایشی نرخ ارز ادامه خواهد داشت. البته نمی‌توان از تاثیر سودجویی دلالان بر بازار نیز گذشت.

دلایل افزایش نرخ ارز در ۲ روز گذشته

برخی فعالان بازار ارز معتقدند ممنوعیت معامله با دلار در عراق و درگیری میان حماس و رژیم صهیونیستی، عامل افزایش نرخ دلار در بازار ارز بوده است. هرچند برخی نیز تاکید دارند آزادسازی ۱.۷میلیارد دلاری دارایی‌های بلوکه‌شده ایران می‌تواند قدرت بازارساز در کنترل نوسان بازار ارز را افزایش دهد.

این روند جهشی نرخ در سایر بازارها نیز نمایان شد؛ به‌طوری‌که نرخ سکه امامی از ۲۸ میلیون تومان در معاملات پشت خطی شنبه شب، روز گذشته با ۲ میلیون تومان افزایش به ۳۰ میلیون تومان رسید.

از سوی دیگر زلزله غرب افغانستان در حالی بازار دلار هرات را به تعطیلی کشاند که با توقف اعلام نرخ دلار نقدی، نرخ دلار در تهران را تحت تاثیر قرار داد. به این ترتیب تعطیلی بازار دلار هرات و اخبار مبارزه حماس با اسرائیل، کفه ترازوی بازار دلار را به سود افزایش نرخ چنان سنگین کرد که حتی خبر آزادسازی ۱.۷ میلیارد دلار از منابع ارزی ایران در لوکزامبورگ نیز نتوانست از شدت آن بکاهد.

مبارزه‌ای‌که در غزه شکل گرفته، عامل اصلی نوسانات ارزی در ایران است

گرانی ارز به بهانه حمله حماس به اسرائیل

امیر صادقی، کارشناس ارز در گفت‌وگو با صمت، درباره علل افزایش نرخ ارز در بازار گفت: به‌طور مشخص مبارزه‌ای که در غزه شکل گرفته، عامل اصلی نوسانات ارزی بازار است. ایران هرچند به‌طور مستقیم وارد جنگ نشده، اما جانبدار یکی از طرفین ماجراست، به همین دلیل نمی‌توان انتظار داشت وقایعی از این دست هیچ اثری بر بازار ایران نگذارد.

این تحلیلگر بازار ارز با اشاره به تهدیدهای مقامات اسرائیل گفت: آنها به پشتوانه حمایت‌های غرب و برای مدیریت امور، اقدام به بیان اظهاراتی کرده‌اند که به‌نوعی تهدید ایران هم محسوب می‌شود. هرقدر هم تصور شود این تهدیدها توخالی هستند، نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم در جو روانی جامعه، هیچ اثری نداشته باشند.

صادقی در ادامه تصریح کرد: براساس تجربیات گذشته کشورهایی که حامیان و پشتیبانان قدرتمندی دارند، می‌توانند در این شرایط با دست بازتری عمل کنند.

این کارشناس ارزی در تشریح دلایل نوسانات اقتصاد ایران در چند سال گذشته، بر تاثیر اتفاقات سیاسی در این مسئله تاکید کرد و گفت: تجربه نشان داده همواره «سیاست» حاکم بر اقتصاد است و هرگونه تحولات سیاسی در ایران و منطقه تاثیر مستقیم بر بازارهای اقتصادی ایران می‌گذارد. وی با اشاره به اهمیت ثبات اقتصادی در کشور گفت: در بعد بین‌الملل باید به این نکته نیز توجه داشت که حماس حامیان دیگری مانند قطر نیز دارد، اما این کشور به اندازه ایران دچار نوسانات اقتصادی ناشی از جنگ نمی‌شود، زیرا اقتصادش در شرایط باثبات است و همچنین دشمنان محدودی نسبت به ایران دارد.

صادقی عنوان کرد: اقتصاد ایران در شرایط هشدار قرار دارد، به همین دلیل تاثیر جنگ در سرزمین‌های اشغالی بر ایران می‌تواند بیش از دیگران باشد. وی افزود: در ایران حتی اظهارات یکی از اعضای کابینه نیز می‌تواند وضعیت بازار را دگرگون کند و پرواضح است که یک درگیری نظامی، اثرات شدیدتری بر شرایط اقتصادی خواهد داشت.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر افزایش تقاضا در بازار ارز طی روزهای گذشته، به ویژه ۲ روز اخیر تاکید کرد: تقاضا در بازار ارز به‌شکل فزاینده‌ای رشد کرده؛ به‌ویژه در زمینه طلا و سکه. طلا زودتر از هر بخشی از تنش‌های سیاسی تاثیر می‌پذیرد، به همین دلیل در ۳ روز گذشته، حباب سکه به بیش از ۵ میلیون تومان رسیده است. اکنون فروشنده طلا به دشواری پیدا می‌شود و در بازار ارز هم شاهد افزایش متقاضی هستیم.

بدون‌شک در صورت عدم بروز این جنگ، بازارهای ایران با بهبود مواجه می‌شدند

نقش دلالان در فعل‌وانفعالات اخیر بازار

محمدتقی فیاضی، کارشناس اقتصاد کلان، با اشاره به تحولات اقتصاد ایران با گذشت ۳ روز از مبارزه میان حماس و اسرائیل گفت: بدیهی است که اگر موضوع حمله حماس به سرزمین‌های اشغالی نبود، وضعیت بازارهای ایران چنین دگرگون نمی‌شد. این در حالی است که بخشی از پول‌های بلوکه شده ایران طی روزهای اخیر آزاد یا درباره آنها خبرسازی شد. بدون شک در صورت عدم بروز این جنگ، بازارهای ایران با بهبود مواجه می‌شدند.

این کارشناس اقتصاد با اشاره به اینکه ارزش ریال ایران در مقابل همه ارزهای دیگر تضعیف شده، تصریح کرد: نرخ ارز بسیاری از کشورها در جریان تنش‌های اخیر حماس و رژیم صهیونیستی، تغییر چندانی نکرده و ثبات نسبی خود را حفظ کرده است. این نکته نشان می‌دهد اگر یک اقتصاد قوی باشد، حتی وقتی با یک جنگ جدی و غافلگیرانه مواجه شود هم می‌تواند تاب‌آوری داشته باشد، اما اقتصاد ما در این شرایط نیست. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش سفته‌بازان و دلالان در فعل‌وانفعالات اخیر بازار ارز گفت: ذات فعالیت سوداگرانه این است که هر جا امکان بهره‌برداری از شرایط وجود داشت و تنشی رخ داد که به نابسامانی منجر شد، سوداگران وارد عمل می‌شوند. در این مورد شکی نیست و در اقتصاد ایران هم، چنین چیزی بارها ثابت شده است. با این همه کسی نمی‌تواند به دلال و سوداگر ایراد بگیرد که چرا طمعکار هستید و منافع خود را بر همه چیز ترجیح می‌دهید؛ مشکل جای دیگری است و در اصل برای جلوگیری از بروز چنین پدیده‌هایی باید اقتصادی مقاوم در کشور حاکم باشد که دارای ویژگی درون‌زا و برون‌نگر باشد، به همین دلیل من فکر می‌کنم باید انگشت اشاره خود را به سمت درست بگیریم.

فیاضی عنوان کرد: اقتصاد ایران به‌شدت وابسته به درآمدهای نفتی است و هرگونه تغییر در این منابع می‌تواند وضعیت بسیاری از شاخص‌های مهم را دستخوش تغییرات جدی کند. جو روانی اقتصادی هم به‌شدت تحت تاثیر تحولات و اخبار سیاسی است که موجب می‌شود بسیاری از وقایع بر اقتصاد کشور ما اثرات غیرقابل‌کتمانی بگذارد.

جنگ حماس و رژیم صهیونیستی موجب بروز شاخص‌های منفی در بازار بورس و بروز شاخص‌های مثبت در بازار طلا و ارز شد

احتمال تداوم روند افزایشی نرخ ارز

باتوجه به موارد یادشده بسیاری دیگر از فعالان بازار بر احتمال تداوم روند افزایشی نرخ ارز تاکید دارند. یک کارشناس بازار سرمایه نیز با اشاره به تاثیر جنگ حماس و اسرائیل بر نوسان اخیر بازارها گفت: این جنگ موجب صعودی شدن نرخ دلار شد و این روند تا پایان جنگ ادامه خواهد داشت.

مصطفی صفاری در بیان دلیل افزایشی شدن نرخ دلار عنوان کرد: شوک‌های سیاسی و اقتصادی همواره یک سری شاخص‌ها را تحت تاثیر قرار می‌دهند. در حال حاضر نیز جنگ حماس و اسرائیل بر روند بازار بورس و طلا تاثیرگذار بوده است.

وی ادامه داد: جنگ موجب بروز شاخص‌های منفی در بازار بورس و بروز شاخص‌های مثبت در بازار طلا و ارز شد که البته همین مسئله زنده بودن بازارها را نشان می‌دهد، چراکه نسبت به شوک‌ها عکس‌العمل نشان می‌دهند. صفاری درباره اینکه روند فعلی تا چه زمانی ادامه خواهد داشت، عنوان کرد: تا زمانی که شوک سیاسی به‌وجود آمده برطرف نشود، این روند صعودی ادامه خواهد داشت و بازگشت به روند پیشین بستگی به بازه زمانی تداوم این شوک دارد.

انحراف از سرمایه‌گذاری مولد به سودآور

اصغر سمیعی، کارشناس بازار ارز در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز گفت: نرخ ارز همواره تابع نرخ تورم است که در اثر افزایش حجم نقدینگی به‌وجود می‌آید؛ در نتیجه بالا رفتن نرخ همه کالاها از جمله ارز و طلا را شاهد خواهیم بود.

وی تاکید کرد: رویدادهای اخیر در منطقه برای طرفین همراه با ویرانی و تباهی است و شاهد هزینه‌های بزرگ اقتصادی آن خواهیم بود. اصغر سمیعی اضافه کرد: کلمه جنگ به خودی خود جو رعب و وحشت و نوعی محافظه‌کاری را در جامعه ایجاد می‌کند و سرمایه‌داران را از سرمایه‌گذاری در تولید و تجارت سازنده به سمت سرمایه‌گذاری و خرید در بازارهای کالایی مانند ارز و طلا منحرف می‌کند.

وی افزود: باتوجه به کنترل نرخ ارز ازسوی بازارساز در عین افزایش نرخ تورم، می‌توان گفت ممکن است اتفاق اخیر بهانه‌ای برای جهش نرخ ارز شود و قدرت کنترل بازار را از بازارساز بگیرد.

این کارشناس اقتصاد در پایان تاکید کرد: اگر مدیریت اقتصادی کشور هم صحیح عمل کند و واقع‌گرایی را به عجله کردن برای کاهش قیمت‌ها ترجیح دهد، می‌توان به‌جای تزریق بی‌محابا و بیش از تقاضای ارز که منجر به کاهش غیرواقعی قیمت‌ها می‌شود با تزریق سرمایه هدفمند به نوسازی و ایجاد زیرساخت‌های تولید پرداخت.

سناریوهای پیش روی بازار ارز

معامله‌گران دلار و ارز در ۲ روز گذشته، برای خرید کمین کردند. فعالان بازار معتقدند شدت بمباران خبری در بازار دلار تهران کار خود را کرده و نرخ اسکناس امریکایی را به‌شکل تصنعی بالا برده است؛ اما با کاهش و کم‌اثر شدن اخبار، دلار به کانال قیمتی قبلی برخواهد گشت. اینها معامله‌گرانی هستند که معتقدند بازارساز به‌سادگی اجازه افزایش نرخ دلار را در بازار غیررسمی نمی‌دهد. این گروه می‌گویند اسکناس امریکایی به‌صورت مقطعی وارد کانال ۵۲ هزار تومانی شده و دوباره با ارزپاشی‌های بازارساز مجبور به کوتاه آمدن است. عده‌ای دیگر از فعالان بازار دلار و ارز معتقدند نرخ دلار با کانال ۴۹ هزار تومان خداحافظی کرده و دیگر در ۶ ماه دوم سال به این کانال عقبگرد نخواهد داشت. دلیل مهم آنها برای چنین استدلالی، کسری بودجه دولت، تخلیه اثر تورم بر بازار دلار و ارز و اخبار منفی سیاسی است که بازار را در وضعیت حساس قرار داده است.

قامت کوتاه «انگور شاهرود» به صادرات نمی‌رسد

سمنان، استانی بی تاجر

کشاورزی و مشخصا زراعت محصولاتی مانند انگور و پسته در زمره مهم‌ترین تولیدات استان سمنان به شمار می‌رود. استانی که به لحاظ جغرافیایی در منطقه‌ای واقع است که شرایط برای تولید محصولات باغی را بیش از استان‌های کویری مشابه دارا است. به زعم کارشناسان هیچ گاه کشاورزی استان سمنان نتوانسته به جایگاه واقعی خودش یعنی فتح بازارهای جهانی دست یابد و برای این معضل دلایل متعددی بیان می‌شود که از جمله آنها می‌توان به مشکل خشکسالی اشاره کرد اما مشکل اینجا است که در سال‌های قبل که این دیار شاهد بارش‌های فراوان بود و مشکلات خشکسالی این چنین گریبانگیرش نشده بود، هم در وضعیت بهتری به سر نمی‌برد. پس به‌گفته کارشناسان ایراد را باید در جای دیگر جست‌وجو کرد. فقدان برندسازی و تجاری‌سازی محصولات باغی حتی درباره پسته دامغان که در سال‌های اخیر موفقیت‌های مقطعی نیز به دست آورده، از جمله مسائلی هستند که گریبان تولیدات باغی مهم استان را گرفته است. برگزاری جشنواره انگور شاهرود و در روزهای آینده برگزاری جشنواره ملی پسته دامغان بهانه‌ای بود تا به دلایل مهم عدم‌موفقیت در صادرات محصولات باغی استان سمنان بپردازیم.

به‌گفته فعالان اقتصادی، برگزاری جشنواره انگور شاهرود فرصتی است تا به موانع صادرات این محصول کم‌نظیر که سالانه ۲هزار میلیارد تومان گردش مالی دارد، پرداخته شود، محصولی که بحق شایستگی صادرات دارد.

انگور، گوهری در حاشیه کویر سمنان

لطف‌الله رضایی، معاون جهاد کشاورزی استان سمنان در گفت‌وگو با مهر، با بیان اینکه انگور شاهرود یکی از مهم‌ترین محصولات تولیدی باغی استان محسوب می‌شود، گفت: از ۵هزار و ۷۰۰ هکتار اراضی باغی استان که تحت کشت انگور هستند ۴هزار و ۸۰۰ هکتار در شهرستان شاهرود وجود دارد.

وی با بیان اینکه ۱۲۵ هزار تن محصول انگور سالانه در استان سمنان تولید می‌شود که ۱۱۲هزار تن آن متعلق به شهرستان شاهرود است، ابراز کرد: به لحاظ کیفی نیز انگور شاهرود یکی از بهترین انگورهای تولیدی کشور محسوب می‌شود.

ظرفیت‌های مغفول

حسن همتیان، کارشناس اقتصادی در گفتگو با مهر با بیان اینکه تنها با صادرات ۲ محصول پسته و انگور می‌توان چندین برابر بودجه عمرانی استان سمنان درآمدزایی کرد، گفت: طبق اعلام مسئولان گردش مالی پسته دامغان و انگور شاهرود به تنهایی سالانه ۶ الی ۷میلیارد تومان است اما به لحاظ صادراتی کمترین عایدی نصیب استان سمنان می‌شود.

وی با بیان اینکه بخش عمده صادرات انگور و پسته استان سمنان اصلا در گمرک ثبت نمی‌شود، تاکید کرد: عمده صادرات محصولات ما به شکل کامیونی و تریلی از مبدأ سردخانه‌ها و باغات به مقصد ترکمنستان، بندر آستارا و... انجام می‌شود و گاهی حتی آمار آن هم لحاظ نمی‌شود.

وی با بیان اینکه فقدان ساماندهی تجارت بین الملل و صادرات در کنار موازی‌کاری و بی‌برنامگی مهم‌ترین عوامل ناکامی محصولات باغی استان سمنان به‌ویژه انگور شاهرود در زمینه صادرات است، افزود: انگور شاهرود سالانه ۲هزار میلیارد تومان گردش مالی دارد اما صادرات آن در هیچ جا ثبت نمی‌شود و این یعنی عایدی خاصی هم برای استان ندارد.

صادرات دست و پا شکسته تا آستارا

یک سردخانه‌دار در گفت‌وگو با مهر گفت: صادرات محصول انگور در شهرستان شاهرود به این گونه انجام می‌شود که باغدار محصول خود را توسط کارگران برداشت می‌کند، سپس به سردخانه انتقال می‌دهد، این محصول در سردخانه حفظ می‌شود و در نهایت با تریلی‌هایی به آستارا ارسال و سپس به روسیه صادر می‌شود.

حسین فضلی با بیان اینکه محصول انگور صادراتی شاهرود در دفتر گمرک این شهرستان و حتی استان سمنان هم ثبت نمی‌شود، بیان کرد: این محصول در بندر آستارا به ثبت می‌رسد و در نهایت در آمار همان منطقه درج می‌شود و تنها جهاد کشاورزی شاهرود محصول انگور را بازدید و آن را به لحاظ آفت‌ها و... مورد بررسی قرار می‌دهد، سپس آن را پلمب می‌کند و بعد تریلی به مقصد آستارا راه می‌افتد!

وی در پاسخ به این سوال که مرجع آمارگیری رسمی صادرات انگور شاهرود چه اقدامی انجام می‌دهد، گفت: برای صادرات انگور، نمونه‌گیری‌هایی به آزمایشگاه ارسال می‌شود که میزان قند، سموم و... مشخص شود و به نظر می‌رسد اگر جایی میزان صادرات درج شود، در همان برگه‌های آزمایشگاه‌ها باشد.

فرایند صادرات به درستی طی نمی‌شود

یک فعال بخش بازرگانی و مطلع در زمینه مبادلات تجاری کشاورزی و باغی استان سمنان نیز در گفت‌وگو با مهر، گفت: اندک صادرات انجام‌شده محصول انگور در شهرستان شاهرود به‌صورت شخصی انجام می‌گیرد و در این بین سازکار رسمی و مساعد و مناسبی برای صادرات وجود ندارد.

حسین ساغری بیان کرد: این در حالی است که جهاد کشاورزی، اتاق بازرگانی، تعاونی کشاورزان، خانه کشاورز، صندوق توسعه محصولات کشاورزی، انجمن انگور و چندین ارگان و نهاد دیگر در زمینه تولید این محصول دخیل و همراه هستند، اما به نظر می‌رسد وقتی پای صادرات به میان می‌آید، هیچ اتفاقی رخ نمی‌دهد هرچند این مشکل تنها در زمینه محصول انگور و پسته نیست، بلکه حتی صنایع ما نیز درگیر این مشکل هستند، اما معضل بزرگ بیشتر در بخش کشاورزی نمود بیشتری پیدا می‌کند، زیرا تعداد بهره‌برداران و تولید کنندگان در آن بیشتر هستند.

وی با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که صادرات استان سمنان با آن روبه‌رو است عدم کمک گرفتن از شرکت‌های تجاری حرفه‌ای است، ابراز کرد: در واقع باید دانست که یک تولیدکننده خوب الزاما یک صادرکننده خوب نیست و صادرات را باید به اهل فن خودش واگذار کرد.

ظرفیت تجارت نادیده گرفته می‌شود

این فعال بخش بازرگانی گفت: مشکل بزرگ در استان سمنان این است که ما نتوانسته‌ایم به‌درستی از ظرفیت شرکت‌های تجاری بهره‌گیری کنیم. زمانی سفیر عمان و رئیس اتاق ارمنستان اهل سمنان بودند و همین حالا نیز سفیر روسیه اهل شهرستان شاهرود هستند، اما چه اتفاقی در همین مدت برای محصول انگور این شهرستان و صادرات آن رخ داده است؟

ساغری با بیان اینکه باید بپذیریم که صادرات نیازمند نیروی تخصصی خودش است و این موضوع در باغداری و کشاورزی جدی‌تر هم دیده می‌شود چراکه تولیدکنندگان عمدتا باغداران و کشاورزان خرده‌پا هستند که اطلاعی از ظرافت‌های کار صادرات ندارند، تاکید کرد: در زمینه کشاورزی بهره‌گیری از شرکت‌های حرفه‌ای تجاری اهمیت بیشتری هم پیدا می‌کند و درست در همین نقطه است که کمترین حضور شرکت‌های حرفه‌ای تجاری را شاهد هستیم. وی با بیان اینکه عدم بکارگیری از تجار سبب شده تا تاجران ما از استان بروند و حالا دیگر سمنان یک استان بی تاجر البته در زمینه توسعه صادرات محصولات کشاورزی است، افزود: ما نه از داشته‌های‌مان استفاده کردیم و نه عزمی برای بازگشت به وضعیت مطلوب داریم و این به نظر خطرناک می‌رسد.

مشکل کجا است و باید چه کرد؟

اگر بخواهیم بدانیم مشکل کجاست، باید به سراغ کارشناسان اقتصاد کشاورزی برویم. یکی از همین کارشناسان در گفت‌وگو با مهر، می‌گوید: ما نتوانستیم بازار مناسب برای محصولات خودمان پیدا کنیم نهایت صادرات محصول انگور شهرستان شاهرود، به صورت کانتینری و به کشور روسیه است اما این کشور در سال‌های اخیر استانداردهای واردات خود را به استانداردهای اروپا نزدیک‌تر کرده و در نتیجه فتح بازارهای روسی دشوارتر هم شده است. در مقابل اما ما هیچ استراتژی و اولتیماتومی اتخاذ نکردیم که برای مثال اگر بازار روسیه را از دست بدهیم، بتوانیم بازار عمان یا قطر را داشته باشیم و این به ما ضربه زده است.

محمد هادی جعفری با اشاره به ضرورت بکارگیری ظرفیت شرکت‌های تجاری حرفه‌ای بیان می‌کند: شرکت‌های حرفه‌ای تجاری به درستی ظرفیت‌ها و ظرافت‌های کار صادرات و پیچ‌وخم‌های کشورهای پذیرای محصولات ما را می‌دانند و می‌توانند استراتژی‌های مناسبی را تدبیر کنند. برای مثال آنها می‌دانند چه کشوری به بسته‌بندی و نوع تزئین اهمیت می‌دهد و کشور دیگر برای مثال به میزان قند موجود در انگور؛ لذا این موضوعی است که کشاورز و بهره‌بردار، جهاد کشاورزی، انجمن انگور، تعاونی تولیدکنندگان محصولات کشاورزی، سردخانه‌دار و... از آن آگاه نیستند در نتیجه همیشه یک خلأ بزرگ در بخش صادرات محصولات کشاورزی استان سمنان وجود دارد.

وی افزود: یکی از دیگر موانع توسعه صادرات استان سمنان باوجود اینکه ۲ فرودگاه دارای مرز هوایی، یک مرکز تحقیقات کشاورزی مجهز، ناوگان حمل‌ونقل ریلی جاده‌ای، یک گمرک فعال و... در این استان وجود دارد این است که ما نتوانستیم به درستی محصولات خودمان را برندسازی کنیم. بیش از ۵ دهه است که انگور شاهرود به لحاظ کیفی در زمره سه محصول برتر کشور محسوب می‌شود تا جایی که حتی برخی ارقام انگور به نام انگور شاهرودی معروف هستند، اما این شهرت هیچ‌گاه به برند تبدیل نشده است.

لزوم شناساندن صحیح محصول

این کارشناس اقتصادی بیان کرد: در واقع نتوانستیم محصول و ظرفیت موجود در استان سمنان را به درستی بشناسانیم یکی از مهم‌ترین دلایل آن، این است که شناساندن محصولات قابل‌صادرات در بخش کشاورزی متولی خاصی ندارد. از یک سو جهاد کشاورزی نتوانسته آن‌طور که باید و شاید افراد موثر در این زمینه را گردهم بیاورد و از سوی دیگر، این نهاد تنها وظیفه حمایت از تولید را دارد از نه اتاق بازرگانی و نه نهادهای دیگر حاکمیتی و غیرحاکمیتی هم نتوانستند به درستی داشته‌های استان را معرفی کنند. پس در واقع می‌توان گفت چیز قابل‌عرضه‌ای نکاشته‌ایم که بخواهیم صادرات جهانی درو کنیم.

جعفری همچنین بیان کرد: در روزهای اخیر شاهد برگزاری جشنواره انگور در شاهرود بودیم؛ جشنواره‌ای که می‌توانست در قامت کنگره، میزبان چند مقاله علمی با موضوع ارتقای کیفی تولید محصول و راهکارهای صادراتی باشد، اما این اتفاق صورت نگرفت در مقابل طی روزهای آتی دهمین جشنواره پسته ایران در دامغان برگزار می‌شود؛ جشنواره‌ای که حالا به بلوغ خودش رسیده و هر سال میزبان کارشناسان و صادرکنندگان و وزرای متعددی از داخل و خارج کشور است.

وی افزود: این فرصت‌ها را باید به درستی غنیمت شمرد و محصولات تولیدی استان را معرفی کرد، هرچند نیاز است که به معرفی اکتفا نکرده و بتوانیم پیگیری بعد از آن را هم انجام دهیم تا جشنواره‌هایی مانند پسته برای استان سمنان آورده اقتصادی هم داشته باشد اما به هر حال ظرفیت‌های خوبی هستند که می‌توان از آنها بهره‌برداری کرد.

آمایش درستی نداریم

در جریان جشنواره انگور، ابوطالب جلالی، معاون استاندار و فرماندار شاهرود به نکته‌ای اشاره کرد که می‌تواند یکی از مهم‌ترین مشکلات ما را نمایان سازد و آن هم آمایش سرزمین بود. وی گفت: در کشوری مانند روسیه آمایش سرزمین صورت گرفته و هر استان ظرفیت‌های ویژه خودش را دارد و در نتیجه به سمت کشاورزی حرکت نمی‌کند، در مقابل هر کس که فعالیت صنعتی دارد نیز به این نقطه ارجاع داده می‌شود و این برنامه‌ریزی مبتنی بر آمایش را نشان می‌دهد.

طبق اعلام مسئولان گردش مالی پسته دامغان و انگور شاهرود به تنهایی سالانه ۶ تا ۷ میلیارد تومان است، اما به لحاظ صادراتی کمترین عایدی نصیب استان سمنان می‌شود

فقدان ساماندهی تجارت بین‌الملل و صادرات در کنار موازی‌کاری و بی‌برنامگی، مهم‌ترین عوامل ناکامی محصولات باغی استان سمنان به ویژه انگور شاهرود در زمینه صادرات است

سخن پایانی

با توجه به موارد یاد شده درمی‌یابیم که مسئولان ما به درستی فهمیده‌اند که مشکل کجاست اما کسی به عنوان درمانگر وجود ندارد که این ساختار را اصلاح کند. در نهایت باید گفت مشکلات مطروحه در این گزارش البته در محصولات دیگر مانند پسته هم دیده می‌شود، اما به لحاظ برگزاری جشنواره انگور شاهرود بیشتر سمت و سوی گزارش به سمت این محصول سوق پیدا کرد و این به معنای فقدان مشکل در دیگر محصولات تولیدی نیست.

حمایت نقدی دولت از ۳۵۰ دانش‌آموز در خراسان شمالی

سرپرست اداره امور اجتماعی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراسان‌شمالی گفت: کودکان بازمانده از تحصیل مقطع ابتدایی استان که خانوار آنان در دهک‌های درآمدی یک تا ۵ هستند، مورد حمایت نقدی دولت قرار می‌گیرند.

محسن غلامی در گفت‌وگو با ایسنا در خصوص حمایت از خانواده‌های نیازمند دارای محصل در مقطع ابتدایی، اظهار کرد: در راستای سیاست‌های رفع فقر، پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و حمایت از اقشار کم‌برخوردار جامعه، شناسایی و حمایت از کودکان در معرض آسیب و آسیب‌دیده بازمانده از تحصیل در دستور کار قرار گرفته است.

وی افزود: در این راستا، ۳۵۰ دانش‌آموز مقطع ابتدایی تحت پوشش کمیته امداد یا بهزیستی و مشمول دهک‌های یک تا ۵ از پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان استخراج شده که پیش‌بینی می‌شود این افراد به هر دلیلی از سال تحصیلی باز مانده‌اند. وی بیان کرد: این لیست در اختیار آموزش و پرورش استان قرار گرفته است تا مورد بررسی قرار گیرد که آیا این افراد درحال‌حاضر بازمانده از تحصیل هستند یا خیر. همچنین قرار است اطلاعات سایر دانش‌آموزان ابتدایی مشمول این طرح نیز توسط آموزش و پرورش به ما اعلام شود تا ضمن ارسال به وزارتخانه، حمایت نقدی از آنها انجام شود.

غلامی گفت: هنوز میزان حمایت نقدی دولت در این خصوص مشخص نیست اما تلاش می‌شود لیست دانش آموزان بازمانده از تحصیل مقطع ابتدایی هرچه سریع‌تر تکمیل و به وزارتخانه ارسال شود.

در این طرح کودکانی که از سال ۱۴۰۰ در مدرسه ثبت‌نام نکرده‌اند شناسایی‌شده و پس از بررسی دلایل بازماندگی از تحصیل آنها، نحوه حمایت و بازگشت به چرخه رسمی آموزش تعیین می‌شود که در گام آخر افراد واجد شرایط شناسایی می‌شوند و مورد حمایت قرار خواهند گرفت.

روی خط خبر

دسترسی به آب الزام جدی معدنکاری

مصطفی ملائی: جلسه بررسی انتقال پساب بیرجند به منطقه‌ی معدنی خوسف_نهبندان به ریاست مدیر کل صنعت، معدن و تجارت استان برگزار شد. گفتنی است؛ در این جلسه که با حضور مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان و جمعی از مدیران و نمایندگان واحدهای معدنی برگزار شد، موضوع انتقال پساب بیرجند به منطقه معدنی خوسف_نهبندان مورد بحث و بررسی قرار گرفت. به گزارش خبرنگار صمت از خراسان جنوبی، مدیر کل صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی در این جلسه تامین و دسترسی به آب را مهم‌ترین زیرساخت لازم برای انجام فعالیت‌های معدنی و ایجاد طرح‌های توسعه‌ای جوار معدن عنوان کرد. احمد آریافر با بیان اینکه تامین آب برای طرح‌های فرآوری و صنایع معدنی بسیار مهم و حیاتی است گفت: در نیازسنجی و تامین آب معادن، نباید به تامین نیازهای کوتاه‌مدت بسنده کرد و طرح‌های توسعه‌ای آینده را نیز باید مد نظر داشت تا توسعه فعالیت‌های جوار معدنی با مشکل روبه‌رو نشود. آریافر ضمن قدردانی از نگاه مثبت مجموعه آبفا و آب منطقه‌ای استان به تامین آب حوزه صنعت و معدن افزود: همه ما باید کنار هم قرار بگیریم تا توسعه استان شکل بگیرد و بدون همراهی و تعامل با یکدیگر کارها پیش نخواهد رفت. وی با تاکید بر اینکه تامین آب منطقه‌ی معدنی خوسف_نهبندان باید به فوریت پیگیری شود گفت: طی دو ماه آینده می‌بایست با پیگیری جدی، تامین آب برای معادن این منطقه تعیین تکلیف و به نتیجه‌ای مشخص برسد. وی با بیان اینکه تامین زیرساخت منجر به توسعه فعالیت‌های معدنی به عنوان مهم‌ترین مزیت و پیشران استان خواهد شد افزود: با توجه به ماهیت کار در معادن، ظرفیت جذب و بکارگیری تمامی تخصص‌های شغلی و رشته‌های تحصیلی نیروهای بومی در معادن نیز وجود دارد.

دوره تخصصی و کاربردی حقوق معادن برگزار شد

در راستای استقبال جامعه وکلای حوزه معادن و صنایع معدنی و فولادی استان، دوره تخصصی و کاربردی حقوق معادن توسط خانه معدن استان یزد و با همکاری و حمایت کمیسیون معدن و واحد آموزش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان یزد در محل این تشکل و با تدریس اساتید برجسته و وکلای سرشناس حقوق معادن کشور برگزار شد. به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد به نقل از روابط عمومی خانه معدن استان یزد، روز ۲۹ و ۳۰ شهریور امسال، صادق مهردوست مدیر حقوقی شرکت ملی صنایع مس ایران، محمدمسعود یوسفی مدیر دپارتمان وکالت تخصصی مرکز وکلای قوه قضاییه، نیکوگفتار مدیر امور حقوقی و قراردادهای شرکت ملی صنایع مس ایران، امید یاهو مدرس و مشاور مالیاتی اتحادیه معادن طی ۱۶ ساعت دوره آموزشی به تدریس مباحث این دوره اعم از آشنایی با «تاریخچه، قوانین و مقررات معدن»، «حقوق گمرکی، تجارت خارجی، رفع تعهدات ارزی و اسناد تجاری و مقررات واردات و صادرات مواد معدنی»، «حقوق مالیاتی معادن و محاسبات مالیاتی بخش معدن» و «روابط حقوقی و قراردادی در فعالیت‌های معدنی» پرداختند.

ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به مجموعه پگاه زنجان

محمدحسین عباسی، مدیرعامل شرکت شیر پاستوریزه پگاه زنجان با اعلام خبر کسب تاییدیه شرکت‌های دانش‌بنیان توسط این مجموعه افزود: این تاییدیه از سوی کارگروه ارزیابی شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان زیر نظر معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری برای این مجموعه صادر شده است. به گزارش خبرنگار صمت از زنجان مدیرعامل شرکت پگاه زنجان همچنین در ادامه گفت: این مجموعه با پیوند علم و صنعت و مدیریت و توسعه سازمان با بهره گیری از منابع و تجارب خود توانسته است با نوآوری و تولید محصولات بر پایه آب ماست، چالش و تهدید زیست محیطی را به فرصت خلق محصولات سودمند جدید بر پایه دانش‌بنیان و ایجاد ارزش افزوده برای مجموعه دست یابد. وی در ادامه اضافه کرد: این موفقیت حاصل رهنمودهای سازنده در کنار حمایت‌های بی‌دریغ جناب آقای دکتر باروتکوب مدیرعامل محترم شرکت صنایع شیر ایران(پگاه) و زحمات و تلاش‌های شبانه‌روزی همکاران حوزه تحقیق و توسعه صنایع شیر ایران، معاونان، مدیران و پرسنل متخصص و متعهد شرکت پگاه زنجان محقق شده است. گفتنی است، نهادهای علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان وابسته به ریاست جمهوری شامل بخش‌های تخصصی ستاد نانو، صندوق حمایت از پژوهشگران و نوآوران وابسته به نهاد ریاست جمهوری هستند و تحت نظر معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان فعالیت دارند. چندی پیش هم محسن افشارچی، استاندار زنجان نیز در این دیدار ضمن حمایت از بزرگ‌ترین و تنها تولیدکننده محصولات لبنی استان، بر توسعه این مجموعه با استفاده از ظرفیت‌های داخل استان و ارتباط با دانشگاه و افزایش اشتغال جوانان تاکید کرد. وی گفت: به‌منظور حمایت، همکاری و تعامل با پگاه زنجان در راستای توسعه این شرکت تخصیص تسهیلات مورد نیاز از طریق منابع مالی استانی را در دستور کار قرار خواهیم داد. افشارچی در ادامه گفت: حمایت از صنعت و اشتغال پایدار از برنامه‌های این دولت است که با افتتاح ۲۵ طرح تولیدی پگاه زنجان، این امر محقق شده و توانسته گامی مهم در تحقق اهداف خود بردارد.

دوشنبه
۱۷ مهر ۱۴۰۲- ۲۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۵ - ۹ اکتبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۱۹-پیاپی ۳۷۳۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

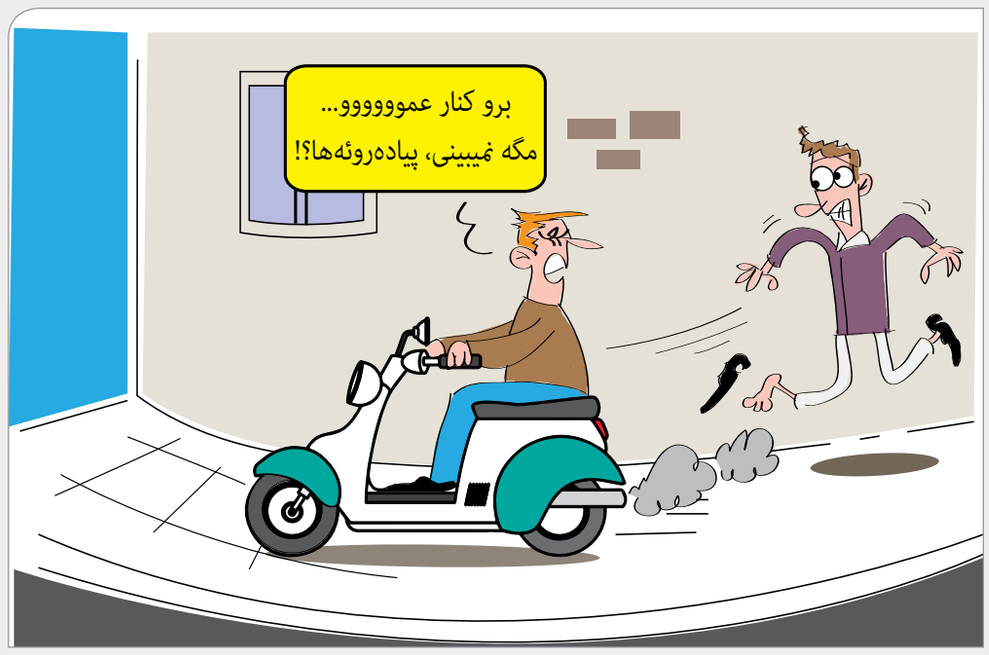
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

عکس: صمت

طرحی که معطل آب مانده است

قائم مقام مجری طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غرب کشور گفت: درخواست ما از وزارت نیرو پایبندی به تعهدات بوده زیرا تجهیزات برخی پروژه‌های عمرانی-آبی در حال فرسایش یا سرقت است.

به گزارش مهر، مدیریت و کنترل آب‌های روان و زیرزمینی در عصری که مناقشه‌ها نه بر سر گسترش سرزمین که برای داشتن حجم آب بیشتر شکل می‌گیرد، وظایف دولت‌ها را دشوارتر کرده است. بارش و ایجاد سیلاب‌ها با مدیریت می‌تواند بخشی از آب سفره‌های زیرزمینی در هنگام کم‌بارشی را جبران کند به این ترتیب پدیده خشکسالی با گرم شدن کره زمین در مقاطع زمانی آسیب کمتری به همراه خواهد داشت.

ایران کشوری ۴ فصل است و از جنوبی‌ترین استان‌ها تا شمالی‌ترین مناطق دارای آب و هوایی بسیار متفاوت است. دما از غرب تا شرق تغییر می‌کند و این مسئله هم فرصت است و هم تهدید. مدیریت آب‌های روان ضرورتی اجتناب‌ناپذیر بوده که با تاخیر زمانی مواجه شده است.

یک طرح کلان آبی با ۳ پروژه

«طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غربی» پروژه‌ای بزرگ بوده که ۶ استان کردستان، کرمانشاه، ایلام، اردبیل، آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی را در بر می‌گیرد. این طرح آبی شامل ۲۲۷ هزار هکتار از اراضی این استان‌ها بوده و در راستای مدیریت آب ۵۵۰ هزار هکتار از زمین‌های کشاورزی در حال پیگیری و انجام است. در طرح نخست ۲۹۵ هزار از اراضی دو استان خوزستان و ایلام مشمول مدیریت آب‌های روان شده و شیوه آبیاری نوین با سنتر پیوت‌ها (آبفشان دوار) اجرایی شد.

در ادامه این مدیریت کلان آبی، طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غربی کشور سال ۹۴ آغاز شد که از سوی صندوق توسعه ملی تامین اعتبار شد.

طرح در استان اردبیل با ۳ پروژه برای ۵ شهرستان با مساحت بیش از ۴۲ هزار هکتار در حال انجام است. پروژه‌های سد خداآفرین، عمارت و احمد بی‌گلو در راستای ساماندهی آب‌های روان این استان بوده که سد احمد بی‌گلو جز شبکه اصلی بوده و به وسیله وزارت نیرو به بهره‌برداری رسیده و سد عمارت جز شبکه فرعی است که از سوی وزارت جهاد کشاورزی در حال پیگیری بوده و ۸۵ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. سد خداآفرین شامل شبکه‌های اصلی و فرعی بوده و پروژه مشترک وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی است.

به گفته مسئولان وزارت جهاد کشاورزی در صورت بهره‌برداری کامل سد خدا آفرین و آبرسانی یک میلیون تن به محصولات زراعی و باغی این استان افزوده شده و پیش‌بینی می‌شود برای ۲۰ هزار نفر ایجاد شغل کند. سد عمارت دارای دو ناحیه بوده که امسال از سوی وزارت نیرو آبگیری شده و کار را در دو شهرستان استان اردبیل به مساحت ۷۷۰ هکتار زمین قابل کشت جلو می‌برد.

به گفته مجری طرح، این پروژه در راستا بهبود وضعیت تولید و افزایش راندمان بوده و هدف توسعه کشت نیست. در صورت تامین اعتبار و آب اظهار امیدواری شده این پروژه تا پایان سال به بهره‌برداری کامل برسد و ۲۸ روستا با جمعیت دوهزار و ۵۰۰نفر از آن بهره‌مند شوند. پیشبرد پروژه در دو بعد سخت‌افزاری و نرم‌افزاری بوده و با مشارکت دادن مردم و توانمندسازی آنها پس از اتمام، کار به تشکل‌ها واگذار خواهد شد. گفتنی است آورده پروژه آبگیری سد عمارت سالانه ۲۰۰ میلیون مترمکعب خواهد بود.

عبداله فاتحی، قائم‌مقام مجری طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غربی در نشست خبری با خبرنگاران در تور رسانه‌ای بازدید از این طرح، گفت: بر اساس تاکید رهبر معظم انقلاب باید آب‌های روان مدیریت و کنترل و در نهایت با برنامه به مزارع هدایت شوند و در اختیار کشاورزان قرار گیرند.

زمین‌های مستعد، نیازمند توجه

این موضوع در دو طرح کلان در حال اجرا است که ۵۵۰ هزار هکتار از ۷ استان خوزستان، ایلام، کردستان، کرمانشاه، اردبیل، آذربایجان‌شرقی و آذربایجان غربی را مشمول طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی می‌کند.

دستاورد اجرای پروژه نخست در خوزستان و ایلام، زراعت و برداشت حدود ۲ میلیون تن گندم در خوزستان بود.

وی با اشاره به طرح دوم در غرب و شمال غربی کشور افزود: استان اردبیل زمین‌های مستعد کشاورزی زیادی داشته که نیاز به توجه دارد. این هدف در تعریف ۳ پروژه برای این استان در حال پیگیری و انجام است.

پروژه‌هایی که با بی‌آبی روبه‌رو هستند

قائم‌مقام مجری طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غربی در ادامه سخنان خود با اشاره به انجام برخی پروژه‌هایی که تامین آب نشده‌اند، عنوان کرد: در اجرای برخی پروژه‌ها در راستای طرح شبکه فرعی آبیاری و زهکشی جلوتر از شرکت آب و فاضلاب استان‌ها بوده‌ایم. در بسیاری موارد مشکل نبود آب در شبکه موجب شده تا پروژه‌ها انجام شود اما به دلیل نبود آب به مرحله اجرا نرسد.

فاتحی اظهار کرد: تامین نشدن آب از سوی وزارت نیرو در نهایت منجر به مستهلک شدن تاسیسات و تجهیزات پروژه‌ها شده یا از سوی سارقان سرقت می‌شود. در نتیجه با وجود تامین زیرساخت‌ها به اهداف دست نمی‌یابیم.

قائم‌مقام مجری طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غربی با بیان اینکه در برخی پروژه‌ها وزارت نیرو به تعهدات خود عمل نکرده است، عنوان کرد: محدودیتی به لحاظ تامین مالی وجود ندارد اما ضرورت دارد منابع مالی در جایی هزینه شود که مطمئن باشیم آب در شبکه اصلی وجود دارد؛ از این‌رو مذاکرات اولیه انجام و برآورد می‌شود پروژه‌های در حال انجام در استان اردبیل برای تکمیل و به بهره‌برداری رسیدن به حدود دوهزار و ۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد. همچنین مجموع اعتبار برای طرح آبیاری و زهکشی غرب و شمال غربی کشور ۷ هزار میلیارد تومان است.

وی تاکید کرد: با توجه به موافقت اخیر وزرای جهاد کشاورزی و نیرو فقط برای شبکه‌های فرعی تامین مالی می‌شود که در موعد مقرر آب در شبکه اصلی تامین شده باشد.

درحال‌حاضر شبکه‌های فرعی زیادی ایجاد شده اما آب در شبکه اصلی تامین نشده و تجهیزات بدون استفاده در حال فرسایش یا سرقت هستند. در واقع بخشی از هزینه‌ها برای نگهبانی از این تجهیزات بوده که گاهی به اندازه دستمزد افراد در کل انجام پروژه می‌شود.

قائم‌مقام مجری طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غربی گفت: درخواست ما از وزارت نیرو و شرکت آب و فاضلاب استان اردبیل این است که به تعهدات خود پایبند باشند.

پیش‌بینی مهاجرت معکوس

فاتحی با اشاره به تغییرات اقتصادی و تحولات بافت اجتماعی، اظهار کرد: مدیریت و کنترل آب‌های روان با اجرای الگوی کشت منجر به افزایش تولید بدون توسعه اراضی کشاورزی می‌شود. افزایش تولید وضعیت معیشت کشاورزان را بهبود داده و پدیده مهاجرت به شهرها کاهش می‌یابد.

حتی در برخی استان‌ها از جمله کرمانشاه گزارش شده با اجرای طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی، کشاورزان مهاجر به روستاهای خود بازگشته‌اند.

وی افزود: اجرای کامل پروژه‌ها به تامین نهاده‌های دامی عشایر نیز کمک کرده و ۱۱هزار هکتار از اراضی تحت پوشش شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی استان اردبیل مربوط به این موضوع است.

حضور کارشناس میراث فرهنگی در پروژه‌ها

قائم‌مقام مجری طرح شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی غرب و شمال غربی اظهار امیدواری کرد بخش اعظمی از پروژه‌های در دست انجام استان اردبیل تا شهریور ۱۴۰۳ به بهره‌برداری برسد.

گفتنی است، مجری طرح در پاسخ به این پرسش مهر که آیا در این طرح عمرانی در حوزه آب به مسائل زیست‌محیطی توجه شده است گفت، پیش آغاز پروژه باید مجوزهای لازم از سازمان‌های حفاظت محیط‌زیست و میراث فرهنگی اخذ شود؛ علاوه بر اینکه کارشناس میراث فرهنگی تا پایان ساخت این شبکه‌ها حضور دارد.

چالش کشاورزان بالادست و پایین‌دست

یکی از ۳ پروژه در دست اقدام استان اردبیل سد خداآفرین بوده که مشترک بین ایران و کشور آذربایجان است. مسئولیت کنترل و مدیریت آب برای این سد با وزارت نیرو بوده و بهره‌برداری از آن در پایاب سدها با وزارت جهاد کشاورزی است؛ اینکه چقدر آب برای کشاورزی از آن برداشت شود بر اساس مطالعات وزارت نیرو خواهد بود. یکی از گلایه‌هایی که کشاورزان این منطقه به آن اشاره کردند کاشت برنج در بالادست این سد به وسیله کشاورزان استان آذربایجان شرقی بوده که سهم کشاورزان استان اردبیل را کاهش داده و سبب شده تا در امسال کشت دوم کشاورزان در برخی محصولات انجام نشود.

سخن پایانی

بنا بر این گزارش، مدیریت جزیره‌ای سبب شده تا بخشی از هزینه‌کردها بدون استفاده هرز رفته و ما را از اهداف تعیین شده حتی دورتر از قبل کند.

اختلاف نظر بین دو وزارتخانه جهاد کشاورزی و نیرو سبب شده تا طرح‌های کلان ملی با تاخیر بسیار همراه شود. زمان از دست می‌رود در حالی که می‌توان با بخش کوچکی از این زمان اختلافات را حل و فصل کرده و مانع هدررفت منابع ملی چه به لحاظ مالی و چه به لحاظ غیرمادی شد.

برگی از تاریخ

روز مهر ایرانی

مهرگان، در طول تاریخ دومین جشن بزرگ ایرانیان پس از نوروز بوده است. برای برگزاری جشن مهرگان، ریشه‌های طبیعی، تاریخی، اسطوره‌شناسی، اخترشناختی و آیینی بر شمرده‌اند. فردوسی نیز در شاهنامه آنجا که درباره فریدون و پیروزی کاوه آهنگر بر ضحاک «بیوراسب» سخن می‌گوید به برگزاری جشن مهرگان در «سَرِ مهرماه» اشاره می‌کند.

با گسترش آیین مهر در ایران و زیر تاثیر باورهای مهری، تا پایان دوره هخامنشی و شاید تا اواخر دوره اشکانی، جشن ویژه مهر یا میترا «میتراکانا» در آغاز مهر برگزار می‌شده است. چنان‌که نوروز در نخستین روز از بهار، برابر با نقطه اعتدال بهاری برگزار می‌شود، جشن مهرگان نیز در اعتدال دوم یا اعتدال پاییزی برگزار می‌شده است؛ به‌سخن دیگر درسال خورشیدی طبیعی، پس از فصل بهار و تابستان که هر یک دارای سه ماه ۳۱ روزه هستند، به‌نقطه اعتدال پاییزی «مدت روز و شب برابر است» می‌رسیم که بر این بنیان اخترشناختی روز برگزاری جشن مهرگان، یکم مهرماه بوده است. اما از دوران ساسانی جشن مهرگان ۱۶ مهر برگزار می‌شود، چون در گاه‌شماری ایرانی، شانزدهمین روز هرماه و هفتمین ماه هرسال «مهر» نام دارد، از این روی به فرخندگی این همنامی روز مهر از ماه مهر یا ۱۶ مهر جشن مهرگان برگزار می‌شود. این جشن از روز شانزدهم مهر آغاز می‌شود و ۶ روز به‌طول می‌انجامد و در روز ۲۱ مهر به‌پایان می‌رسد.

در گذشته نخستین روز این جشن را مهرگان همگان «عامه» و آخرین روز این جشن را مهرگان ویژگان «خاصه» می‌نامیدند. مهر یا میترا، ستاره و ایزد روشنایی، پیمان‌داری، دوستی و مهرورزی است. در باور، فرهنگ و ادب ایرانی پرتوهای زندگی‌بخش بزرگ‌ترین سرچشمه نور مادی «خورشید» را نیز «مهر» می‌نامند. نیاکان ما با ژرف‌نگری در شناخت درونی بزرگ‌ترین سرچشمه نور مینوی «خداوند» فروزه‌های پاک و جاودانش همچون «مهر مینوی» را نیز ستودند و کوشیدند تا برترین صفاتی را که برای او متصور بودند همچون مهرورزی و پیمان‌داری و میانه‌روی و دادگستری را در نهاد خود نیز پرورش دهند. مهرگان «روز مهر ایرانی» و «جشن مهرورزان» است. مهر همواره بر پیمان و پیمان‌داری استوار است. مهر در اوستای‌نو ایزد فروغ و روشنایی و پیمان‌شناسی است.

از سوی دیگر، برگزاری مهرگان در نخستین ماه پاییز و همزمان با پایان فصل کشت و برداشت محصولات کشاورزی از دیرباز در جامعه ایرانی استوار بر کشاورزی، رنگ و بویی ویژه داشته است. بر این پایه، گستردن خوان مهرگانی با پارچه‌ای ارغوانی و نهادن کتاب، آب و بوی‌های خوش همچون گلاب در گلابدان و اسپند و عود و صندل، گل‌های همیشه‌بشکفته یا سرخ رنگ با شاخه‌های همیشه سبز گیاه هفت دانه مورد، نیلوفر، آویشن و میوه‌هایی همچون، انار، سیب ، به، سنجد، انگورسفید، خرما، خرمالو و دانه‌هایی همچون گردو، بادام، پسته، فندق، تخمه، نخودچی و کشمش در کنار نان‌های سنتی، شیر، شربت، شکر و شیرینی و هفت دانه خوراکی مانند گندم، جو، برنج، نخود، عدس، ماش و لوبیا در کنار آتش فروزان در آتشدان یا شمع و سرنا و دف‌نوازی از سنت‌های زیبای جشن مهرگان و سپاس و ستایش داده‌های اهورایی است.

بین‌الملل

چین هنوز «کارخانه جهان» است

طبق داده‌های سازمان تجارت جهانی (WTO) برترین کشورهای صادرکننده جهان بر اساس میزان صادرات‌شان اعلام شد. براساس این گزارش در سال ۲۰۲۲، ارزش مجموع صادرات کالاهای جهانی به نزدیک ۲۵ هزار میلیارد دلار رسید که چین با ۳.۶ هزار میلیارد دلار یا ۱۴ درصد از کل صادرات، در صدر فهرست قرار دارد. بر اساس اعلام اتاق بازرگانی ایران، ۱۱ صادرکننده بزرگ جهان، در سال گذشته میلادی ۸.۱۲هزار میلیارد دلار کالا صادر کرده‌اند که این میزان بیشتر از مجموع صادرات سایر کشورهای جهان، برابر ۱.۱۲ هزار میلیارد دلار است.

چین با ۶.۳ هزار میلیارد دلار یا ۱۴ درصد از کل صادرات، در صدر فهرست قرار دارد. این کشور از سال ۲۰۰۹ تاکنون بزرگ‌ترین صادرکننده کالا در جهان بوده است. در سال ۲۰۲۲، برترین محصولات صادرشده از چین از نظر ارزش، انواع تلفن، از جمله گوشی‌های هوشمند، رایانه‌ها، دستگاه‌های مطالعه نوری از جمله کتابخوان‌ها، مدارهای یکپارچه، دیودهای انرژی خورشیدی و نیمه‌رساناها بوده‌اند. دو شریک تجاری اصلی چین هم کشورهای همسایه این کشور، یعنی ژاپن و کره جنوبی هستند.

مکزیک، بزرگ‌ترین شریک تجاری امریکا

چین تا همین اواخر روابط تجاری قابل‌توجهی با اتحادیه اروپا و امریکا، دو مورد از بزرگ‌ترین بازارهای کالا در جهان، ایجاد کرده بود. بااین‌حال، تنش‌های ژئوپلیتیکی و تجاری اخیر منجر به از دست دادن موقعیت چین به‌عنوان بزرگ‌ترین شریک تجاری امریکا در سال ۲۰۲۳ شده است.

مکزیک اکنون با تبدیل‌شدن به اصلی‌ترین شریک تجاری و بزرگ‌ترین فروشنده کالا به امریکا، از چین سبقت گرفته است. این تغییر در پویایی تجارت، بخشی از تلاش گسترده‌تر امریکا برای واردات کالا از فواصلی نزدیک‌تر به کشور و کاهش وابستگی به رقبای ژئوپلیتیکی است.

امریکا خود با بیش از ۲ هزار میلیارد دلار صادرات در سال، دومین صادرکننده بزرگ کالا در جهان به شمار می‌رود. کانادا بزرگ‌ترین خریدار صادرات امریکا در سال ۲۰۲۲ بود که ۱۷ درصد از کل صادرات را به خود اختصاص داد و پس از آن مکزیک، چین، ژاپن و بریتانیا قرارگرفته‌اند. عمده‌ترین صادرات امریکا، نفت تصفیه‌شده، گاز نفتی، نفت خام، خودرو و مدارهای یکپارچه است.

برترین‌ها از منظر منطقه‌ای

از منظر منطقه‌ای، آسیا با بیش از ۳۶ درصد از کل صادرات جهان، تسلطی مسلم بر بازار تجارت جهانی دارد و پس‌ازآن اروپا با ۳۴ درصد در رتبه دوم قرارگرفته است. درحالی‌که محصولات تولیدی و فناوری جزو صادرات اصلی کشورهای آسیایی، اروپایی و امریکای شمالی به شمار می‌رود، کشورهای افریقایی و امریکای جنوبی بیشتر کالاهایی مانند نفت، طلا، الماس، کاکائو، چوب و فلزات گران‌بها را صادر می‌کنند.

عصر جدید عقبگرد از جهانی‌شدن

تجارت بین‌الملل در آغاز قرن بیست و یکم به‌شدت رشد کرد و از ۱۵.۶ هزار میلیارد دلار در سال ۲۰۰۱ به ۴۰.۷هزار میلیارد دلار در سال ۲۰۰۸ رسید. از آن زمان تاکنون اما سیاست‌های تجاری حمایتی مانند مالیات بر کالاهای خارجی و سهمیه واردات ۶۶۳ درصد افزایش‌یافته است.

درنتیجه، سهم تجارت جهانی از تولید ناخالص داخلی که در سال ۲۰۰۸ به اوج خود رسیده بود، رو به کاهش گذاشته است. با وجود کاهش وابستگی متقابل و یکپارچگی بسیاری از کشورها در دوران پس از کرونا، صادرات جهانی همچنان بین سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۳۰ روندی رو به رشد داشته و بر اساس داده‌های بانک چندملیتی استاندارد چارتد، با رشدی ۷۰ درصدی تا سال ۲۰۳۰ به ۲۹.۷ هزار میلیارد دلار خواهد رسید.

